

دام و کشت و صنعت

۲۶۶

شهریور ۱۴۰۱
بیست و چهارمین سال
۵۰۰۰۰۰ تومان

ISSN 1736-0867

اخبار سبز کشاورزی

مزرعه سبز

پایگاه خبری و اطلاع رسانی

AkhbarSabzKeshavarzi.ir

ifaj

اداره فروش: ۰۷۱ - ۳۲۶۰۲۰۸۳ و ۸۵
دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۰۵۸۵۶۱ - ۴
www.moshkfamfars.com
@moshkfamfars

تولید کننده بیش از ۱۰۰ نوع سم

کشاورزی (🌾) دامی (🏠) خانگی (🐾)

MFC

شرکت مشکفام فارس
(مجمع تولید سموم)

پالایشگاه غلات زر

تولیدکننده انواع

نهاده‌های دام، طیور و آبزیان

پوسته ذرت

پوسته خشک شده ذرت منبع غنی از فیبر است که همراه آن حدود ۶٪ پروتئین، ۴٪ چربی و ۸٪ الی ۱۰٪ نشاسته می‌باشد و در جیره دام و طیور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

خرده ذرت

ذرت یکی از انواع غلات است که به واسطه فراوانی نشاسته، ارزش تغذیه‌ای نسبتاً زیاد، خوش خوراکی و عدم ایجاد مشکلات تغذیه‌ای در جیره دام و طیور، به عنوان ماده اولیه انرژی‌زا مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کنجاله ذرت

این محصول پس از استخراج روغن از جوانه ذرت بدست می‌آید که به دلیل داشتن حداقل ۱۷٪ پروتئین، ۹٪ فیبر خام و ۳٪ چربی، جایگاه ویژه‌ای در صنایع خوراک دام و طیور دارد.

گلوتن ذرت

گلوتن ذرت به عنوان منبع غنی از اسیدهای آمینه و گزانتوفیل (به عنوان پروویتامین و رنگدانه طبیعی) در جهت تأمین پروتئین مورد نیاز دام، طیور و آبزیان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

جوانه ذرت

جوانه ذرت حاوی ۵۰-۴۷٪ چربی می‌باشد و به عنوان منبع مناسب تأمین انرژی و فیبر در خوراک دام و طیور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گلوتن مایع

گلوتن مایع به عنوان منبع غنی از اسیدهای آمینه، مواد معدنی و ویتامین‌های گروه B به میزان ۱۵-۵٪ در جیره غذایی دام، طیور و آبزیان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

پوسته پروتئینه ذرت

پوسته پروتئینه ذرت از پوسته ذرت و گلوتن تشکیل شده است که مکمل عالی برای رژیم‌های غذایی دام و طیور است، همچنین منبع خوبی از پروتئین و انرژی می‌باشد. این محصول حاوی حداقل ۱۶٪ پروتئین است.

خوراک غنی از آمینواسید AM+

این محصول غنی از پروتئین‌های محلول، آمینواسید و ویتامین‌های گروه B می‌باشد. به واسطه وجود حداقل ۳۵٪ پروتئین و آمینواسید در ترکیب این محصول، می‌تواند به عنوان منبع غنی از پروتئین در جیره دام و طیور مورد استفاده قرار گیرد و همچنین به دلیل پودری بودن، استفاده از آن در جیره راحت می‌باشد.

www.zarfructose.com

دفتر فروش: ۰۲۶-۴۳۲۱۲۰۰۰

البرز، هشتگرد، پالایشگاه غلات زر

ارتباط با مشتری: ۰۲۶-۴۳۲۱۲۱۲۱

تبوکونازول ۶٪ FS Tebuconazole FS 6%

قارچ کش سیستمیک با اثر حفاظتی، معالجه و ریشه کن کننده.
برای مبارزه با سیاهک پنهان و آشکار گندم.

Novin Tasfie Pars
نوین تصفیه پارس

گروه فنی مهدی نوین تصفیه پارس

دستگاه تصفیه آب خانگی

PERFECT WATER PLUS

طراح و سازنده انواع سیستم‌های تصفیه آب (آب شیرین کن)

دستگاه تصفیه آب صنعتی

RO

۰۲۱ ۳۸ ۰۲۱

مشاوره برای کلیه تولیدکنندگان
اعم از کشاورزان، دامداران و مرغداران
رایگان می‌باشد. با ما تماس بگیرید

www.novintasfie.co | @novintasfie.co

۶۸

حس خوب اعتماد، ۶۸ سال با شما

ایران بهداشت

سازمانی سرآمد در حوزه تأمین تجهیزات و ملزومات پزشکی

همکاران تجاری ما

گروه ماینده بزرگترین سازنده ماشین آلات و تامین کننده انواع خطوط فرآوری غلات و دانه های روغنی در آسیا

- تاسیس گروه Myande در سال ۲۰۰۳ و اخذ نمایندگی انحصاری این گروه توسط شرکت بازرگانی صباحی از همان سال
- افزون بر ۸۰۰ پرسنل، شامل بیش از ۲۵۰ نفر تیم تحقیق و طراحی مهندسی
- تامین تجهیزات کامل بیش از ۶۰۰ واحد تولیدی
- اجرای پروژه در بیش از ۸۰ کشور جهان
- فروش سالانه بیش از ۴۰۰ میلیون دلار

تبخیر و تبلور

تخمیر کنجاله

نشاسته و مشتقات

روغن و چربی ها

کارخانجات فرآوری غلات و دانه های روغنی احداث شده و در حال احداث توسط گروه Myande در ایران

۶۶۰ تن در روز / نشاسته و شیر نشاسته
 ۵۰۰ تن در روز / گلوکز از ذرت
 ۱۵۰۰ تن در روز / روغن کشی اردانه سویا، آفتابگردان و کانولا
 ۱۰۰۰ تن در روز / تصفیه روغن خام
 ۵۰۰ تن در روز / جز به جز کردن روغن
 ۱۶۰ تن در روز / جز به جز کردن روغن
 ۳۰۰ تن در روز / تصفیه نیمه مداوم روغن خام
 ۶۰۰ تن در روز / خنثی سازی
 ۳۰۰ تن در روز / زمستانه کردن
 ۱۰۰ تن در روز / هیدروژناسیون

۵۰۰ تن در روز / روغن کشی از سویا
 ۱۵۰ تن در روز / تصفیه روغن خام

۵۰۰ تن در روز / روغن کشی از سویا
 ۱۰۰ تن در روز / صمغ گیری و خشک کردن اسپتین

۴۰۰ تن در روز / نشاسته و شیر نشاسته
 ۳۸۰ تن در روز / فروکتوز از ذرت

۳۵۰ تن در روز / نشاسته و شیر نشاسته
 ۲۰۰ تن در روز / فروکتوز از ذرت

لطفا اسکن کنید

گروه صباحي نماينده انحصاري تامين کنندگان خارجي
براي تامين زنجيره کامل ماشين آلات و انتقال تکنولوژی
(زيست فناوری، فراوری غلات و دانه های روغنی)

شرکت بازرگانی صباحي نماينده انحصاري گروه Myande از کشور چین (بزرگترین سازنده ماشين آلات و تامين کننده خطوط فراوری غلات و دانه های روغنی در دنيا) با بیش از ۱۸ سال سابقه همکاری، افتخار خدمت رسانی به توليدکنندگان ایرانی را دارد.

اجرای پروژه ها شامل خدمات:

- مهندسی
- تامين ماشين آلات
- نظارت بر ساخت
- نظارت بر نصب
- نصب و راه اندازی
- انتقال تکنولوژی

لطفا اسکن کنید

نرخ سود ۱۹%

زمان، طلاست

سپرده بلندمدت زرین بانک کشاورزی

شماره ارتباط سبزی: ۰۲۱-۸۱۳۰۱۱
اداره کل روابط عمومی و مسکنی های بین المللی
@ keshavarzibank
www.bki.ir

بهسم

البرز بهسم

تولیدکننده و واردکننده
سموم دفع آفات نباتی
دامی، بهداشتی
و کودهای کشاورزی

digital Catalog

(+98 21) 444 81 500

(+98 21) 444 81 505

www.alborzbehssam.com

info@alborzbehssam.com

دارای نشان تولید کننده
برتر و کارآفرین نمونه و
انتخاب ملی ایران

کیفیت ما
اعتماد و
انتخاب
شماست

Phytomax

یک نام و هزار لبخند

شرکت صنایع غذایی سحر

تلفن: ۰۲۱-۲۲۶۹۲۳۶-۹۰ دورنگار: ۰۲۱-۲۲۶۹۲۴۰

WWW.SAHARFOOD.COM

@saharfood.co

سیاستگذاری

- ◀ سرمقاله: چند جای کار مجلس می‌لنگد... / ۱۰
- ◀ سخن ماه: کورها و کرهای مصلحتی... / ۱۱
- ◀ آمار دست‌ساز، بدتر از مشروب دست‌ساز... / ۱۲
- ◀ وعده‌های رئیس جمهور، که فراموش شد... / ۱۳
- ◀ یادبود جهانسازندگی... / ۱۴
- ◀ بدترین خشکسالی... / ۱۵
- ◀ گذر از اوج کشاورزی یک هزار ساله... / ۱۶
- ◀ سیر تکاملی بیمه کشاورزی در ایران... / ۱۷
- ◀ سرعت و دقت در ارزیابی خسارت‌ها از سوی صندوق بیمه کشاورزی... / ۲۰
- ◀ نظارت و بازرسی از ارکان مهم صندوق بیمه کشاورزی... / ۲۲
- ◀ از گوشه و کنار جهان... / ۲۴

۲۶۶

ماهنامه کشاورزی، تخصصی

کاربردی و تحلیلی

شهریور ۱۴۰۱

صاحب‌امتیاز و مدیر مسئول:

ابوالقاسم گل‌باف

رئیس شورای سیاستگذاری:

مهندس مهدی رحمان‌دزفولی

سردبیر:

مهندس حسین کاظمی

روابط بین‌الملل:

علی گل‌باف

مدیر واحد بازرگانی:

مهندس کبری لطفی ۹۹۹۳۹۹۲۲۱۹

طراح گرافیک:

محمودرضا طالب‌زاده

خبرنگاران:

مهندس کبری لطفی میهن‌اندانی

مهندس عطیه گل‌باف

مرکز پژوهش‌های بازرگانی و تبلیغات:

پروانه آذغانی

امیرحوشنگ سمنانی

سرویس عکس ماهنامه:

پرویز نوبی - ملیکا گل‌باف

بخش اشتراک:

سحبه لطفی

ناظر چاپ:

احمد طیف‌نیک

چاپ:

باران شید، تهران، کارگر جنوبی

خیابان آقابازار، پلاک ۱۴

بخش آگهی‌ها:

۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۴

فکس: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۱

1.damkesh@t@gmail.com

بخش اشتراک ماهنامه:

۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۳

m.eshtarak@gmail.com

نشانی ماهنامه:

تهران، خیابان مفتح شمالی

خیابان گلزار، شماره ۵۳

کد پستی:

۱۵۷۵۷۳۳۵۷۱

تهران-صندوق پستی:

۱۴۱۵۵ - ۵۴۶۷

مستوفیت سلامت

و کیفیت خدمات و تولیدات معرفی‌کننده

و محتوای آگهی‌ها و رپورتاژها

به نفع شرکت سفارش دهنده است

تولیدات گیاهی

- ◀ پرسش‌هایی سخت‌تر درباره گلایفوسیت... / ۲۵
- ◀ آشک گوچه قرنگی و مبارزه با آن... / ۲۶
- ◀ سیب‌زمینی کلران بخوانند... / ۲۸
- ◀ نقش زهکشی در بهبود وضعیت خاک... / ۳۲
- ◀ زنده شدن امیدها به افزایش تولید روغن... / ۳۶
- ◀ پیش به سوی پایداری در تولید گندم... / ۳۸
- ◀ ۱/۵ میلیارد دلار صادرات سالانه محصولات سردسیری و خشک... / ۴۱
- ◀ صادرات سالیانه نیم میلیارد دلاری میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری... / ۴۲
- ◀ تولیدات گلخانه‌ای، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی؛ محصولات دارای مزیت... / ۴۴
- ◀ موفقیت باغبان در گرو استفاده از نهال مناسب... / ۴۶
- ◀ توسعه گلخانه‌ها؛ یک تیر و چند نشان... / ۴۷
- ◀ سلامت غذا؛ سلامت جامعه... / ۴۸
- ◀ زیتون اسطوره‌ای... / ۵۰
- ◀ ایران؛ سرزمین گیاهان دارویی... / ۵۲
- ◀ آرامش یعنی نوشیدن یک فنجان چای ایرانی... / ۵۴
- ◀ مزایای هرس میوه درخت‌ها... / ۵۸
- ◀ استفاده از تشک آبی برای افزایش بهره‌وری آب... / ۶۲

صنایع دام، طیور و آبزیان

- نیش زنبور، نه از راه کین است... / ۶۲
- پیش به سوی فقر غذایی... / ۶۴
- توجه ویژه سازمان دامپزشکی به تسهیل خدمات‌دهی... / ۶۶
- مافیای آقای میم... / ۶۸
- وای به روزی که زنبورها نیاشند... / ۷۰

صنایع غذایی

- گردشی در دنیای فست‌فودها... / ۷۱

حق اشتراک یک‌ساله

مؤسسات دولتی: ۵۰ هزار تومان / بخش خصوصی: ۳۵ هزار تومان / دانشجویان (با ارسال عکس کارت معترف دانشجویی): ۳۵ هزار تومان
 فایل pdf: ۴۰ هزار تومان (اشتراک سالیانه)

وجه مربوط به دوره اشتراک را به شماره کارت بانکی ۳۳۲۴ ۳۱۶۵ ۷۰۱۵ ۶۰۳۷ نزد بانک کشاورزی

به نام ابوالقاسم گل‌باف، واریز شود. ارسال به تهران، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۵۴۶۷ / تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۷۸۱

عضو هم‌راستایان مجله خبرنگاران کشاورزی

مترجم علمی: شهلا کاشانی، مترجم علمی: سحر کاشانی

ضرورت عذرخواهی نمایندگان مجلس شورای اسلامی از وزیر جهادکشاورزی

چند جای کار مجلس می‌لنگد!

سرمقاله

ایوب القاسم گل‌باف
a.golbaf@gmail.com

۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۱ نشست ۱۲ عضو کمیسیون کشاورزی با وزیر و عدم اقبال آنان به‌ویژه این‌که در پایان جلسه، کمیسیون، قلمرو سوال را ملی تشخیص داد و مستند به بند ۳ ماده ۲۰۷ آیین‌نامه داخلی مجلس، سوال برای اعلام وصول و طرح در اولین جلسه علنی ارسال شد.

۲۲ خرداد ۱۴۰۱ خیز مجدد نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس و جمعی از نمایندگان مجلس برای استیضاح وزیر جهادکشاورزی.

۲۱ تیر ۱۴۰۱ و کارت زرد به وزیر محمدهضایی دولتی نماینده مردم گناباد و بجستان، جلال محمودزاده نماینده مردم مهاباد و نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس با طرح سوال ملی از وزیر، در جریان تخلفات گسترده سازمان تعاون روستایی و گران خریدن میوه شب‌عید و قاسد کردن بخشی از آنها، غارت ۲ تن زعفران سازمان توسط عده‌ای به‌صورت غیرقانونی و تخلفات گسترده بازرگام، از پاسخ وزیر قانع نشدند و وزیر کارت زرد گرفت.

مخالفت ۷۰ درصدی مجلس با وزیر

و ۲ ماه بعد موافقت ۹۷ درصد مجلس با همان وزیر

به نظر می‌رسد هیات رئیسه باید نسبت به آسیب‌شناسی موضع‌گیری نمایندگان اقدام جدی صورت دهند چرا که نمی‌شود افرادی مشخص، طی ۲ ماه اینقدر موضع عوض کنند.

شلیک تخصص‌گرایی در وزارت

مگر می‌شود از طرفی شایع شود که فلان نماینده یا عضو هیات رئیسه یا فلان کمیسیون، آدم خود را برای فلان پست معاونت یا مدیرعاملی فلان مجتمع یا سازمان استان و... معرفی کرده و بی‌توجه به آسیب جدی به مدیران تحمیلی و تبعات آن در امنیت غذایی زورگویی یا پافشاری کند. از طرفی وزیر باید با مدیران تحمیلی کار کند و نتیجه‌اش کاهش ۳۰ درصدی جوجه‌ریزی از ۱۳۰ میلیون به ۹۰ میلیون قطعه یا نیاز ۵۰ درصدی دانه‌های روغنی، یا واردات بی‌رویه ۳۰ میلیون تن نهاده‌ها و محصولات کشاورزی (۲۲ درصد وزنی و ۳۹ درصد ارزشی بیشتر از سال ۱۳۹۹) بشود.

زمانی که وزیر مجبور می‌شود آدم‌های سفارشی را از بیرون در ترکیب مدیریت عالی، ملی و استانی بیاورد یا تحمیل این و آن را قبول کند، اگر ۲۴ ساعته هم تلاش کند نمی‌تواند مقابل افزایش قیمت تمام شده کالا بایستد و قاعدتا شاهد تعطیلی یا نیمه‌تعطیل شدن واحدهای تولید دام و طیور و تبدیل آنها به سوله‌های انبار واردات خواهد بود.

واردات گندم صرف نمی‌کند

حتی در همین میحث گندم، اینک که مجوز واردات ۵ میلیون تن نیاز سالانه از سوی دولت صادر شده، بخش خصوصی اعتراف می‌کند با قیمت غیرواقعی گندم، امکان واردات آن با چنین قیمتی (گرچه مقداری توسط بازرگانی دولتی ایران وارد شده)، مقرون به صرفه نیست.

امیدواریم مرکز پژوهش‌های مجلس یا هیات رئیسه مجلس که انتقاداتی هم به آن وارد است این بار دستور دهند ۷۰ درصد مخالفین ساداتی‌نژاد که به تاگهان در زمره موافقین وی در آمده‌اند، یک روز در دفتر وزیر جهادکشاورزی از وی عذرخواهی نمایند. 📌

در نیمه اول شهریور ماه امسال، ۲۸۱ نماینده مجلس انقلابی همزمان با هفته دولت، طی نامه‌ای به رئیس جمهور از وزیر جهادکشاورزی برای برنامه‌ریزی و اقدام موثر در سال زراعی جاری و افزایش ۵۰ درصدی تولید گندم و خرید تضمینی هفت و نیم میلیون تن گندم، افزایش ۵۰ درصدی خرید نسبت به سال زراعی گذشته، به ویژه در ایامی که پدیده اقلیمی خشکسالی و جنگ آکراین باعث ایجاد بحران عظیم در تامین امنیت غذایی جهان شده است، تقدیر و تشکر کردند.

امضای محکم ۲۸۱ نماینده که قاعدتا کسر ۹ امضاء به دلیل عدم حضور نمایندگان هنگام جمع آوری امضاء بوده) به معنای حمایت و تایید اکثر قریب به اتفاق نمایندگان از عملکرد وزیر جهادکشاورزی تلقی می‌شود و افزون بر این، زمانی که امنیت غذایی حاصله توسط وزیر را تایید می‌کنند، بحث، فراتر از تولید گندم و به همه موارد تولید محصولات کشاورزی مواد پروتئینی و... بسط داده می‌شود.

پس چرا ناشکری؟! چرا تشکیک

برخی از این نمایندگان که قاعدتا باید امضای آنها نیز پای این بیانیه باشد، ۱۱/۵ میلیون تن تولید گندم داخلی را با طرح این موضوع که ۳۰ درصد تولید معمولاً به بذر و خود مصرفی اختصاص می‌یابد و در این صورت کل تولید باز هم کمتر از ۱۰ میلیون تن (۷/۵ تولید ۲+ میلیون و ۲۵۰ هزار تن بذر و خودمصرفی) می‌شود، در آمار وزارتخانه تشکیک روا می‌دارند.

یک بام و دو هوای برخی نمایندگان صحیح نیست

برای روشن شدن مواضع احتمالا دوگانه برخی نمایندگان مجلس و توصیه برای عذرخواهی آنان از وزیر جهادکشاورزی یا دفاع از مواضع خود صرفاً به چند نمونه کوتاه بسنده می‌شود:

۳۰ آبان ۱۴۰۰ آقای صباغیان نماینده شهرهای مهریز، خاتم، بافق و ایرکوه در مورد کیفیت و قیمت سموم دفع آفات نباتی که عمده آنان در تولید غلات مصرف دارد از وزیر سوال کرد و چندین سوال از چندین نماینده دیگر در تاریخ‌های دیگر

۱۷ اسفند ۱۴۰۰ درخواست استیضاح وزیر با ۲۲ آیت و دلایلی که به سلامت زندگی مردم، معیشت آنان، اقتصاد و کشاورزان باز می‌گردد توسط نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس مطرح شد. وی اعلام نمود امضاهای فراوانی جمع‌آوری کرده است.

۱۹ اسفند ۱۴۰۰ محمد صفایی دولویی، نماینده گناباد و بجستان و تعدادی دیگر از نمایندگان در مورد تخلفات گسترده در سازمان تعاون روستایی و اتحادیه مرکزی، حیف و میل حق‌التناس و بیت‌المال، دستورات غیرقانونی و... از وزیر سوال کردند.

۲۸ فروردین ۱۴۰۱ شایعاتی مبنی بر مقاومت هیات رئیسه مجلس در پذیرش درخواست استیضاح وزیر کشاورزی به ویژه سهم‌خواهی برخی نمایندگان مطرح شد.

مهدی رجول درفونی

کم آبی و در برخی موارد بی‌آبی در استان‌هایی نظیر خوزستان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، چهارمحال و بختیاری، یزد، قزوین، ارومیه، ایلام و در واقع سرتاسر کشور حتی در شرایط ساتسورهای خبری صدا و سیما و برخی از نشریات، قابل کتمان نیست، چرا که با زندگی، اشتغال، سلامت و در یک کلام حیات مردم این سرزمین گره خورده و وعده‌های امروز و فردای فلان وزیر یا بهمان وکیل، چیزی از اصل موضوع که همان سوه‌تدبیر، لجاجت، درس نگرقتن از تجارب دیگران و یک طرفه بر طبل توسعه «تاپایدار» کوبیدن و خود را عقل کل دانستن و ... کم نمی‌کند.

هجوم ۱۳ میلیارد تن نمک به شهرهای منطقه

آن‌هایی که همچنان شش دانگ حواششان به آن سوی مرزهای کشور است، باید بدانند که بر اساس مشاهدات عینی و ماهواره‌ای از تمام دریاچه ارومیه فقط ۵ درصد باقیمانده و ۹۵ درصد دیگر آن مبدل به شورزارهایی گردیده که با داشتن ۱۳ میلیارد تن نمک تهدیدی جدی برای غیرمسکونی کردن و نابودی اراضی کشاورزی حداقل یک سوم از مساحت کشور است و آن‌گاه که بادهای موجب حرکت و پراکنش این نمک‌ها شوند و استان‌های آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، کردستان، زنجان، قزوین و حتی تهران را در معرض اثرات خود قرار دهند، میلیون‌ها انسان ناچار به ترک محل سکونت خود شده و شیرازه همه چیز در کشور از هم خواهد گسست و گفته عیسی کلانتری به واقعیت تبدیل خواهد شد. در چهار دهه گذشته وزارت نیرو اصولی‌ترین وظایف خود که همان مدیریت آب، برنامه‌ریزی در استفاده بهینه آن، حفظ منابع و ایجاد توازن و تعادل در منابع آب بود، از یاد برد و منحصرآ مبدل به یک توزیع کننده آب شد و با احداث سدهای غیرضروری، نابه‌جا و هنر دهنده سرمایه‌های ملی، صدها میلیارد مترمکعب آب را در حوضچه‌های پشت سدها تبخیر و منابع زیرزمینی چندهزارساله را تخلیه و نابود کرد که نشست اراضی در سرتاسر کشور یکی از آثار شوم این لجاجت‌ها است.

به نظر می‌رسد غیرقابل سکونت شدن سرزمین ایران قبل از پیش‌بینی‌ها برای سال ۲۰۳۰ آغاز شده است و بی‌آبی ساخته دست کارشناسان وطنی می‌رود تا به سرعت آثار زندگی را از هر گوشه و کناری محو و نابود نماید.

در حالی که قطعی یا کاهش درازمدت آب، اعم از مصارف خانگی و کشاورزی، لحظه‌ها و شرایط تلخ و طاقت‌فرسای را برای مردم رقم زده است، وزیران و وکیلان همچنان با وعده‌های توخالی، مهر تاییدی بر ناتوانی‌های مدیریتی خود می‌زنند و آنانی که با وعده آب آشامیدنی، منابع سرچشمه‌های اصلی را به سمت کارخانه‌ها رانته فولاد و صنایع آبر تقبیر مسیر دادند، عامل برخوردهای امنیتی با تشنگان و محروم‌شدگان از اولاترین مایه حیات مردم هستند.

کورها و کرهای مصلحتی

خشکسالی‌های جهانی در حال نابودی همه چیز از آمریکا گرفته تا اروپا و آسیا و افریقا است و گزارش‌های مایوس‌کننده از کشورها و سرزمین‌هایی که روزگاری به قاره سبز معروف بود، هشدار جدی برای کورها و کرهای مصلحتی است.

خشک شدن رودخانه‌هایی چون «راین» لورویو در اروپا و زوده شدن علفزارها و مراتع در نیمی از انگلستان، اسپانیا، فرانسه و آلمان می‌تواند زنگ خطری باشد برای ویران‌کننده‌های منابع آبی کشور تا به خود آیند و بیش از این بر طبل نابودی زندگی در این سرزمین نکوفته و بر تصمیمات اشتباه و روش‌ها خسارت‌بار گذشته اصرار نوززند و با بازنگری و حتی در صورت ضرورت برداشتن گام‌هایی به عقب اشتباهات خود را اندکی جبران کنند، چرا که آنچه تاکنون به اجرا درآمده نشانی از پیشرفت و توسعه نداشته و زبان‌های بسیاری را بر جامعه تحمیل کرده است. □

عیسی کلانتری هشدار داد که با خشک شدن دریاچه ارومیه، کوچ‌های بزرگ شهری صورت می‌گیرد و بر دوام حکومت تاثیر می‌گذارد. اگر چه پیش از این اظهارها و هشدارهای مشابه بسیاری از سوی کارشناسان و دلوایسان محیط زیست و به نوعی تدوام حیات و زندگی در این سرزمین به مسئولان داده شده بود، اما تاختن با اسب سوه تدبیر و به نوعی اصرار بر لجاجت و عناد با طبیعت و محیط زیست کشور که بستر و جان مایه ادامه زندگی است، کار را به آنجا کشانده که پیش‌بینی‌های تبدیل شدن فلات ایران به سرزمینی غیرقابل سکونت، زودتر از زمان موعود فرا رسیده است.

هجوم ۱۳ میلیارد تن نمک دریاچه ارومیه به چندین استان

کورها و کرهای مصلحتی

نه این که وزیر کشاورزی دولت سیزدهم پس از یک سال اینک در نخستین نشست رسانه‌ای حضور یافته باشد! نه! ساداتی‌نژاد طی این مدت بیش از ۱۰۰ مصاحبه، گفتگو با خبرنگاران، حضور در برنامه‌های تلویزیونی، دیدار با رسانه‌ها و دق‌تر رسانه‌های دولتی و... داشته است؛ گاه‌گاهی هم از میکروفن فرار می‌کرده یا سعی در پایین کشیدن آن می‌نموده اما نشست ششم شهریور از جنس دیگری بود. به ویژه این که مجموعه روابط عمومی با تدبیر و برنامه‌ریزی مناسب دکتر رضازاده سعی در جذب حداکثری رسانه‌ها داشت و به نظرات و طرح سوالات آنها در حد زمان و امکان پاسخ‌گویی احترام می‌گذاشت. تا در یک هم‌افزایی جمعی، قضااسازی مناسب و توجیه مخاطبان، نقد همراه با تعامل و ارائه راهکار صورت پذیرد.

صبح روز یکشنبه اصحاب رسانه مدعو، ساداتی‌نژاد را پس از یک سال تجربه صدارت در کشاورزی، فراز و نشیب‌ها، صدمات جبران‌ناپذیر از معاونین تحمیلی، لطامات حاصل از بی‌توجهی به هشداری رسانه‌ای، اما لبخند به لب، آماده تعامل یافتند.

نشست همدلی وزیر با رسانه‌ها

آمار دست‌ساز، بدتر از مشروب دست‌ساز

بداقبالی‌ها

حکایت حاشیه‌ساز زیتون نر که طنز رسانه‌ای شد، امضاهای طلایی در سازمان تعاون روستایی و سامانه بازرگام برآمده از صدها میلیارد تومان مطالبات اتحادیه مرکزی (بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان) و رانت‌هایی که با امضاهای طلایی و از جیب و گرده حق الناس به یقما رفت و البته بی‌تدبیری‌ها در GTC و شرکت پشتیبانی و... که هنوز پرده‌دری نشده و... بدنه کارشناسی وزارتخانه را لرزاند. اما در این مصاحبه و دوره‌می رسانه‌ای، جای محاکمه و گلایه از وزیر نبود.

در این نشست که به نوعی همدلی هم تلقی می‌شد حدود ۱۰۰ خبرنگار، تحلیل‌گر، گزارشگر، روزنامه‌نگار، عکاس و فیلمبردار حضور داشتند و به شهادت این خیل اهل قلم، در مجموع لحظات خوبی بر جمع گذشت. همه بدون سانسور طرح سوال کردند.

در این میان وزیر البته به سوالات برخی از قلم‌زنان و تحلیلگران بخش، پیرامون تحمیل نیرو از بیرون یا ارائه آمار برداشت غلط ذرت، پنبه و... که رسانه‌های دولتی به نقل از وزیر مطرح کرده بودند، پاسخ نداد که شرایط وی قابل درک بود.

آمار دست‌ساز، بدتر از مشروب دست‌ساز

وزیر سخنان خوب و آکنده از امید فراوان زد، به ویژه این که گفت فاز اول رصدخانه برای تدقیق آمار و ارقام کشاورزی تا پایان امسال راه‌اندازی می‌شود؛ زیرا به نظر رسانه‌ها آمار غلط و دروغ و دست‌ساز، بدتر از مشروب دست‌ساز است و حتی گزارش کار درست را زیر سوال می‌برد.

ساتی‌نژاد همچنین از اعتقاد راسخ به تقویت تشکل‌ها و واگذاری امور به آنها مشروط به اتحاد و همدلی و آمادگی کامل آنها سخن گفت.

شجاعت دولت سیزدهم یا ناچاری آن در اقدام به تک‌نرخ کردن ارز (که هنوز هم به دلیل ارز تیمایی و... تک‌نرخ نشده) و حذف ارز دولتی قابل تامل و تقدیر است که توسط وزیر مطرح شد، به ویژه این که وی معتقد بود چنانچه ارز دولتی حذف نمی‌شد باز هم قیمت مواد غذایی افزایش می‌یافت و جداول سال‌های قبل هم این را نشان می‌دهد. با این همه وزیر پیش‌بینی کرد که با تدابیر انجام شده و اجرای دیپلماسی غذایی، کاهش قیمت اقلام غذایی پرمصرف برای مردم به زودی صورت می‌گیرد.

چالش مطرح شده دیگر موضوع بحث آفرین مرغ لاین بود. لاینی که ۴۳ سال است بر سر واقعی یا توهمی بودن آن بحث است و هنوز هیچ مجمع جهانی یا حتی منطقه‌ای ذریبطی آن را به رسمیت نشناخته است که اگر چه کشور در شرایط تحریم، چاره‌ای جز ترویج و استفاده از آنرا ندارد اما رسانه‌های تخصصی باز هم پنبه این لاین و ابهامات آن تا رسیدن به لاین واقعی و چالش‌های آنرا می‌زنند؛ زیرا کارشناسان ارشد داخلی هم در این مورد ابهام دارند.

در پایان نشست رسانه‌ای، خبرنگاران به همراه وزیر در افتتاح نمایشگاه پیشرفت‌های یک ساله کشاورزی و ۶۲ دستاورد آن شرکت کردند و دهها فیلم و خبر از آن تهیه نمودند.

در این نمایشگاه اکثر شرکت‌ها، معاونت‌ها و مجریان طرح‌ها به صورت کپسولی و در هم و قشرده به طرح عملکرد خود در قالب پوستر و تابلو شماتیک اقدام کرده بودند. ❏

ساداتی‌نژاد: می‌پذیرم!

روز یکشنبه در چهره ساداتی‌نژاد دیگر حالت تبختر و این که هر آنچه من یا تیم من می‌گوییم، نبود؛ زیرا سالی بر رسانه‌ها و سالی بر وزیر گذشته و از آنجا که هر دو گروه وزارتخانه و رسانه‌ها، دغدغه مشترک اقتدار کشاورزی و امنیت غذایی و نجات وزارتخانه از فساد سیستمی دارند، جمع‌بندی سوالات و پاسخ‌ها در محیط آرامی صورت پذیرفت.

در طول نشست یاد شده، وزیر با ذکر جملاتی، بروز داد که پذیرفته است برخی از انتصایات وی به ویژه تحمیلی‌ها مناسب نبوده و حتی خانه‌نشین کردن جمعی از مشاوران و مدیران کاردان، وزارتخانه را به پرتگاه نزدیک کرده است. پندی که باید از امام گرفته می‌شد که: «اگر از من هم توصیه آوردند به دیوار بزنید». این روزهای ابری، خاکستری را برای وزارت پیش نمی‌آورد، جالب اینکه وزیر یا خبرنگاران مطالبه هم می‌کرد، از سر تعامل از برخی‌ها نام هم می‌برد و نگاه از بالا به پایین را فراموش کرده بود.

در کنار وزیر، دکتر رضازاده مشاور وی و رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی در همراهی با رسانه‌ها مدیرانه عمل کرد و در توسعه ظرفیت هم‌افزایی داشت. اما صندلی دست راست وزیر، «غایب حاضر» همچنان خالی مانده بود. گسستی که به نظر می‌رسد وزیر باید بر آن قالب شود و اجازه ندهد شکاف موجود در مدیریت ارشد وزارتخانه، وزیر را بین خود تقسیم کند. اما فضای جتجالی و خاطرات بد انتصاب مدیران حاشیه‌دار، رانت‌خوار، توصیه‌ای، سهم فلان نماینده یا هیات رئیسه مجلس، سهم فلان نهاد و موسسه و دکتر فلائی و دکتر... رمق وزارتخانه را گرفته است. چه فرقی می‌کند که یکی معاون وزیر باشد و یکی رئیس سازمان استان یا مدیرعامل یک مجتمع، عضو هیات مدیره، مدیرعامل جهاد فلان و...

بنا بر مقتضیات زمانی و مکانی، هر آن گاه که موسم جلوس فردی بر صندلی ریاست جمهوری یا وکالت مجلس فرا می‌رسد، آن‌هایی که اسب خود را زین کرده تا در این راه بتازند به یاد کارگران، کشاورزان و اقشار ضعیف و در حال حاضر فقیر جامعه می‌افتند، چرا که یک جامعه بیست میلیونی به ویژه در بخش کشاورزی می‌تواند تعیین‌کننده سرنوشت هر کاندیدایی باشد و از آنجا که این قشر پرجمعیت در طول تاریخ با زندگی معیشتی و حداقلی خود، پیوسته خواهان ایجاد تغییراتی ولو اندک در رفاه و درآمد خود بوده است، چشم و گوش بر وعده‌های رنگارنگ کاندیداها داده و در انتظار می‌نشینند تا مگر درب زندگی آن‌ها به دست توانای وعده‌دهندگان بر «پاشنه» دیگری بچرخد و رونقی هر چند جزئی در آن پدیدار شود.

کفه آراء روستاییان در انتخاب رئیس جمهور

با سقوط حاکمیت پادشاهی و برپایی جمهوری در بهمن سال ۵۷، اولین رئیس جمهور که اساساً قاطبه مردم نه او را می‌شناختند و نه هیچ تصور ذهنی از او داشتند با ۷۵/۴ درصد آرا (۱۷ میلیون و هفتصد هزار) برگزیده شد. قردی از دیار فرنگ آمد و فقط ۱۷ ماه رئیس جمهور بود. بدون شک بخش مهمی از آراء انتخابی به او از اقشار کشاورز بود، چرا که در آن برهه تاریخی ۷۵ درصد جمعیت ۳۶ میلیونی کشور، روستایی بودند. از سال ۵۸ تاکنون هشت رئیس جمهور با حمایت حداکثری آرا روستائیان و کشاورزان به کاخ ریاست جمهوری پای گذاشتند و یکی از اولین وعده‌هایشان بهبود وضعیت بخش کشاورزی در جایگاه تأمین‌کننده موادغذایی جامعه و سروسامان دادن به زندگی کشاورزان بود که هیچ‌گاه آن‌گونه نشد که وعده دادند. اگر در بیان وعده‌های به سرانجام نرسیده‌ی روسای جمهوری دوازده دوره قبلی برای جلوگیری از اطاله کلام، خودداری کنیم، اشاره به دوره سیزدهم در آغاز دومین سال ریاست جمهوری سیدابراهیم رئیسی خالی از لطف نیست.

نماینده مجلس: عدم تحقق بیشتر شعارهای دولت در بخش کشاورزی

به استناد ضرب‌المثل «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، در مناظره‌های تلویزیونی کاندیداها پویشی توسط صدا و سیما، به گفته مسعود اسدی، رئیس مجمع هم‌هنگی تشکلهای کشاورزی، بخش کشاورزی چندان جایی در پرسش و پاسخ‌های کاندیداها نداشت و معلوم شد که اساساً مجموعه کاندیداها توجهی به این امر مهم و حیاتی ندارند. حال پس از گذشت یک سال از دوره ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، وعده‌های عریض و طویل وی، زیر ذره‌بین ناظران و منتقدان قرار گرفته است. یکی از اعضاء کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس در این رابطه به خبرنگاری این‌لنا گفت: بیشتر شعارهای دولت محقق نشده است که به احتمال زیاد اشاره به وعده‌های مرتبط با بخش کشاورزی دارد. اما در میان ۷۶ وعده ابراهیم رئیسی که از سوی برخی از خبرنگارهای قهرست‌بندی گردیده و در یک فاصله زمانی یک ماهه از زمان ثبت‌نام رئیسی در ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ تا هنگام برگزاری رای‌گیری آرایه شده بود، حتی یک مورد درباره بخش کشاورزی وجود ندارد. در مورد پیگیری جدی خصوصی‌سازی دو تیم فوتبال پرسپولیس و استقلال از سوی ابراهیم رئیسی وعده داده شد، اما درخ از یک اشاره کوچک به بخش کشاورزی، کشاورزان، مشکلات و بی‌بست‌های موجود در آن، حمایت‌های احتمالی و بسیاری معضلات گریبان‌گیر که ده‌ها سال است کشاورزان به آن‌ها دچار هستند.

هزار وعده خوبان، یکی وفا نکند!

در ۲۰ خرداد ۱۴۰۰، ابراهیم رئیسی با یک «اگر» نومیدکننده گفت: «اگر» نظام کشاورزی را اصلاح کنیم، چرا روستائیان ما باید روستاها را ترک کنند؟! «اگر» وام و تسهیلات پرداخت شود و محصولات خریداری شود، دلیلی برای ترک روستا وجود ندارد، چرا اگر محصولی مازاد است، نباید فرآوری شود و اگرهای دیگر.

در اینجا چند پرسش مطرح می‌شود:

- ۱- منظور از اصلاح نظام کشاورزی مورد نظر رئیس جمهور جایگزین کردن یا ترمیم آن یا چه نظام و راهبردی دیگر است و کدام ساز و کار را می‌خواهد به جای نظام کنونی بنشاند؟ کدام پیش‌زمینه مطالعاتی و الگویی مدنظر است؟
  - ۲- برای اجرای چنین نظامی طی یک سال گذشته چه اقداماتی انجام و چه نتایجی به دست آمده است؟
  - ۳- به منظور معاتحت از ترک روستاها و مهاجرت روستائیان به حاشیه شهرها، دولت سیزدهم کدام اقدامات اجرایی، حمایتی، تسهیلاتی و تشویقی را به اجرا درآورده است؟
  - ۴- برای آن که محصولی روی دست کشاورزان نماند چند کارخانه صنایع تبدیلی و تکمیلی در دست احداث یا برنامه‌ریزی شدن است.
- به نظر می‌رسد که علی‌رغم وضعیت ناگوار حاکم در بخش کشاورزی، تاکنون هیچ گلی در این عرصه روئیده نشده و مشکلات ذاتی آن چندان تفاوتی با ۵۰ یا ۱۰۰ سال گذشته ندارد. اگر چه تراکتورها و گاوآهن‌ها و سم و کود به حد کفایت در آن به کار برده می‌شود. □

۴۰ سال تجربه زنبورداری و مشاوره در امور زنبورداری

موم عسل ارگانیک، ژل رویال
بره‌موم و گرده‌گل

عسل لوزان
کارگاه موم آج‌کنی

تولید و فروش لوازم زنبورداری
کلنی و ملکه

۰۱۳ - ۴۷۷۲۵۸۰۰

خالویی املشی ۳۴۲۹۷۳۶ - ۰۹۱۱

سه گزینه پیشنهادی که عملی نشد!

محروریت‌زدایی، ویژه ترجیح بند مشتاقان بازگشت به جهادسازندگی است و حال قالب آن هر چه باشد، چندان اهمیتی ندارد. سردار زهرایی، رئیس سازمان بسیج سازندگی، در این مورد سه گزینه پیشنهاد کرد:

- احیای جهادسازندگی ذیل اختیارات رهبری
- ایجاد معاونت جهادسازندگی در وزارت جهادکشاورزی
- تشکیل معاونت توسعه روستایی ذیل معادن اول ریاست جمهوری.

عدم انگیزه ماندن در روستا

شاید علاقمندان برگشت به جهاد سازندگی به این نکته اساسی توجه نداشته باشند که مشکلات مناطق روستایی ما بسیار عمیق‌تر از احداث چند کیلومتر جاده خاکی ماشین‌رو یا ساختن یک مسجد یا سایه‌بان برای دام‌ها باشد. آنچه باید برای آن چاره‌اندیشی شود زدودن فقر مزمن چند صد ساله با برنامه‌های حمایتی واقعی و نه نمایی از روستاها و روستائیان است، به گونه‌ای که موجب اعتماد آن‌ها به مسئولان و ایجاد انگیزه برای ماندن در روستاها و اشتغال با درآمد کافی گردد. بر اساس آمارهای رسمی، در همان سال‌های ابتدای انقلاب اسلامی و تاسیس سازمان و سپس وزارت جهادسازندگی در سال ۱۳۴۲، جمعیت روستایی کشور ۶۷ و جمعیت شهری ۳۳ درصد بوده است، اما طبق آمارها و سرشماری‌های بعدی، جمعیت روستایی پیوسته در حال کاهش و جمعیت شهری در حال افزایش بوده چنانکه طبق آمار سال ۱۳۹۵، جمعیت روستایی ۲۶ و شهری ۷۴ درصد شده است و این یعنی فعالیت‌های وزارتخانه جهادسازندگی نتوانسته مانع از مهاجرت روستائیان به شهرها گردد و تمامی اقدامات بدون آسیب شناسی‌های لازم انجام گرفته است.

تنها راه، خارج کردن روستا از فقر مزمن

روستا و روستائیان نیازی به سخنران، وزیر و وکیل و رئیس ندارند، چرا که تنها چیزی که می‌تواند موجب دل‌بستگی آن‌ها به روستاها و پرداختن به تولید نیازهای جامعه گردد، سرمایه‌گذاری واقعی و خارج کردن آن‌ها از فقر مزمن است. وصله و پینه کردن برای دادن آمار و ارقام، دردی از آن‌ها دوا نمی‌کند.

مهلت ۲۰ روزه‌ای که ۳۰۰ روز از آن می‌گذرد

بنا بر گفته وزیر جهادکشاورزی، در آغاز به کار دولت سیزدهم، قرار بود در یک مهلت ۲۰ روزه طرح برگشت مجدد به جهادسازندگی مطالعه و بررسی و به رئیس جمهور اعلام شود که تاکنون حدود ۱۰ ماه از آن زمان سپری و اقدامی جدی که نشان دهنده چنین خواستی باشد، مشاهده نگردیده و اگر هم اقدامی به عمل آمده، اطلاع‌رسانی نشده است.

با نگاهی به نامه شماره ۱۴۰۰/۱۱/۱۶/۴۳۷۳۰، مبتنی بر جلسه شورای عالی اداری مورخه ۱۴۰۰/۹/۱۶ در مورد احیاء جهادسازندگی و مردمی سازی امور و گسترش مدیریت جهادی در خدمت رسانی به محرومان، به عرصه‌های رویکردی جهادسازندگی اشاراتی شده، که اگر چه به اجرا درآوردن آن‌ها می‌تواند باری از دوش روستائیان بر دارد اما مشکلات واقعی آن‌ها را حل نکرده و موجب انگیزه در ماندگاری آن‌ها در روستاها نخواهد شد.

نبود مدیریت واحد جهادی

یکی از مشکلات واقعی روستاهای کشور، نبود یک مدیریت واحد «جهادی» در سر و سامان دادن و برطرف کردن گرفتاری‌های روستائیان است. در حال حاضر ۲۵ دستگاه اجرایی بدون کمترین نظارت و هماهنگی و سیاست‌های واحد، در حال کش و قوس رفتن در امور روستاها هستند و یک جمعیت افزون بر ۲۰ میلیون نفر را که در حد برخی از کشورهای جهان است، سرگردان و بی‌آینده کرده‌اند.

حال پرسش آن است که آیا جهادسازندگی آینده می‌خواهد در نقش این ۲۵ دستگاه اجرایی به یاری روستائیان برود و آیا آنها اجازه خواهند داد تا یک متولی واحد به داد روستاها و روستائیان برسد؟

غفلت‌های تابخشودنی

احتمالا اولین گزینه برای قدم گذاشتن در چنین راهی همین وزارت جهادکشاورزی به دلیل تجارب بسیار و ممارست با حوزه‌های روستایی است. پرسش اساسی اینکه اگر چنین باشد پس چرا تاکنون در انجام آن‌ها غفلت شده و چه تعداد از کارکنان وزارتخانه عریض و طویل جهاد کشاورزی مایل به رویکرد جهادی هستند. شاید برگشت به گذشته به مذاق بعضی‌ها خوش تیابدا! ☑

زمزمه‌های برگشت به ساز و کارهای جهادسازندگی از آغاز تشکیل دولت سیزدهم، توسط برخی از جهادگران و فعالان این عرصه در زمان گذشته (زمانی که این نهاد در تاریخ ۲۷ خرداد سال ۱۳۵۸ و پس از آن با تصویب یک قانون که آن را در حد یک وزارتخانه ارتقاء داد)، دوباره به گوش رسید چنان که استدلال‌های این افراد حذف روحیه جهادی در عملکردهای متنوع آن پس از ادغام در سال ۱۳۷۹ در وزارتخانه کشاورزی و تاسیس وزارت جهادکشاورزی بود.

ایراد ساختاری

آنچه به عنوان یک ایراد ساختاری بر حذف روحیه جهادی از سوی منتقدان بیان می‌شود، منجر به این مورد تنها نیست، بلکه به صورت یک نقض نهادینه شده در کل ارکان بروکراسی ما وجود داشته و چندان ارتباطی به یک، دو یا سه دهه قبل نیز ندارد، بلکه اساسا ساختار اجرایی و اداری کشور در تمامی حوزه‌ها، ناکارآمد، فشل، فاقد انگیزه و تحرک است، حتی در شرایط به اصطلاح مکانیزه و یک پارچگی سیستم‌های اداری باز هم برای یک کار ساده همان روال گذشته ادامه دارد و موجب کندگی امور می‌گردد.

مهلت ۲۰ روزه‌ای که ۳۰۰ روز از آن می‌گذرد

یادبود جهادسازندگی

بدترین خشکسالی طی ۱۲ قرن

یک فوق خشکسالی در جنوب غربی آمریکا به صورت شدیدترین نوع آن در این دو دهه از سال ۲۰۰۰ و بدترین آن در منطقه، در مدت ۱۲۰۰ سال گذشته اتفاق افتاده است. این خشکسالی که از سال ۲۰۰۰ شروع و منجر به کاهش ذخایر آبی گردید، کشاورزان و مزرعه‌داران را به نابودی کشتاید و براساس تحقیقات به‌عمل آمده در ۵۰۰ سال گذشته بی‌مانند بوده است.

اما در یک شرایط استثنایی، در تابستان سال ۲۰۲۱ و زمانی که دوسوم غرب آمریکا به شدت تحت‌تاثیر قرار گرفت، این وضعیت به اوج خود رسید، بنابراین از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱، خشک‌ترین دوره ۲۲ سال از سال ۸۰۰ میلادی تاکنون بوده است.

تحلیل‌ها نشان می‌دهد که انسان‌ها در این گرم شدن زمین و شدت خشکسالی، نقش مهمی داشته‌اند. بدون در نظر گرفتن تغییرات اقلیمی، خشکسالی می‌توانست اتفاق بیفتد و ۶۰ درصد آن می‌توانست علل ذاتی داشته باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که نقش گرما بسیار بیش از کمبود باران در این خشکسالی‌های استثنایی است.

بارندگی‌ها می‌توانند براساس تنوع اقلیم‌ها و زمان آن‌ها کم یا زیاد شوند. اما فعالیت‌های بشری در پمپ کردن گازهای گلخانه‌ای به داخل اتمسفر، به‌طور کلی درجه حرارت را بالا می‌برد و زمانی که آن‌ها چنین کارهایی می‌کنند، هوا می‌تواند آب را از داخل زمین، کشتزارها، جنگل‌ها و مزارع بیرون بکشد.

اگرچه یکتاخستی در این موضوع وجود ندارد اما یک خشکسالی فوق‌العاده می‌تواند در دهه‌های آینده بسیار شدید و درازمدت شود. این خشکسالی می‌تواند حتی در شرایط آبی نیز اتفاق بیفتد، اما در حال حاضر به قدر کافی سال‌های باران برای پایان دادن به خشکسالی وجود ندارد. در برخی از سال‌ها مانند ۲۰۰۵ به مقدار کافی باران باریده اما تغییرات اقلیمی مسئول اصلی تداوم شرایط خشکسالی کنونی است.

برخی از این دوره‌های خشکسالی در ۱۲۰۰ سال گذشته گاه تا ۳۰ سال طول کشیده‌اند و احتمال دارد که دوره ۲۲ ساله خشکسالی کنونی باز هم ادامه داشته باشد. موضوع دیگر محو شدن منابع آب شیرین است. ممکن است یخچال‌های کنونی کمتر از آنچه تصور می‌شد آب داشته باشند و منابع آب شیرین می‌توانند بسیار زودتر به پایان برسند و در نتیجه میلیون‌ها انسان در سرتاسر جهان با مشکلات آب خوردن، کشاورزی و مصارف روزانه روبرو شوند.

ماهواره اروپایی نشان داده که از مناطقی در آمریکا، روسیه، آسیای مرکزی و دیگر مناطق کره زمین بیش از میزان معمول گاز متان که موجب گرم شدن کره زمین می‌شود در قضا رها می‌کنند.

مناطق جنگلی و دارای درخت در سال‌های دارای باران کافی گسترش و در سال‌های خشک کوچک‌تر شده‌اند. با به‌کارگیری اطلاعات و داده‌های هواشناسی در طول قرن گذشته، محققان توانسته‌اند تا کم و زیاد شدن مناطق دارای درخت را به رطوبت موجود در خاک این مناطق مرتبط دانسته که یک معیار معمولی برای ارزیابی خشکسالی است. در این بررسی مشخص گردیده که درخت‌های با سن بالا در حفظ رطوبت نقش بالایی دارند.

باران‌های فصلی در بیابان‌های جنوب غربی آمریکا در تابستان گذشته این امید را به وجود آورد که ممکن است دوره خشکسالی به پایان رسیده باشد، اما این گونه نشد و در همین ژانویه ۲۰۲۲ رکورد شرایط خشکی در غرب آمریکا زده شد و در ماه فوریه نیز خشکسالی ادامه دارد.

یکی از محققان هواشناسی دانشگاه کالیفرنیا می‌گوید: تحقیقات نشان می‌دهد که نه‌فقط در آمریکا بلکه سایر نقاط جهان به سمت تشنگی و خشکی بیشتر خواهند رفت. ما به سمت روزهایی غیرقابل پیش‌بینی می‌رویم. روزهایی که در چند سال گذشته ندیده بودیم. خشکسالی، شکلی جهاتی دارد و مختص یک یا دو منطقه از کره زمین نیست. این تحقیق هشدار می‌دهد که به مسئولان و افرادی که آن را جدی نگرفته و در توهمات خود سیر می‌کنند، اما قطعاً و به سرعت با آن مواجه خواهند شد. □

بنابر اظهارات رسمی، میزان بارندگی‌ها از میانگین سالیانه ۴۰ درصد کمتر بوده و در برخی از مناطق از نزولات آسمانی چیزی عاید زمین نشد و اگر سیلاب‌های بی‌شماری خساراتی بر جان و مال مردم در جنوب کشور وارد کرد، اما گرمی از کار کم‌آبی نتوانست باز کند. در سال آینده همچنان دست به گریبان کم‌آبی خواهیم بود و شایسته است که مسئولان به‌جای جریمه کردن و تهدید مردم و به‌ویژه کشاورزان، اندکی از هزینه‌های دیوار سیمانی ساختن جلوی روان‌آب‌ها، آن را صرف بهبود سیستم‌های نوین آبیاری کنند. دنیا دست به گریبان خشکسالی است که در این روند، خاورمیانه یکی از مراکز اصلی آن است.

در مدت ۱۲ قرن گذشته
در جنوب غربی آمریکا

بدترین خشکسالی

فاجعه تخریب اراضی طبیعی برای تولید غذا

سازمان فائو از سال ۱۹۶۱ یک تحلیل زیربنایی برای محاسبه این اراضی دارد. اگر چه محققان روش‌های محاسباتی خود را به کار برده و در هر زمانی به آن‌ها متکی هستند. هر چند آن‌ها مخالف به‌کارگیری این مقدار از اراضی برای کشاورزی‌اند، اما قبول دارند که بخش کشاورزی از مرحله اوج مصرف اراضی عبور کرده که این لحظه‌ای تاریخی در رابطه انسان با سیاره زمین و مرحله‌ای بحرانی در لزوم محافظت از اکوسیستم‌ها است. این گذر از مرحله اوج به کار بردن زمین برای کشاورزان نشان می‌دهد که آینده تولید غذا دیگر نمی‌تواند بر مبنای تخریب اراضی طبیعی مانند گذشته باشد. انسان‌ها دیگر مجاز به ادامه دادن روش‌های گذشته نبوده و باید فضای کافی برای زندگی حیات وحش و جنگل‌ها و مراتع نیز در نظر بگیرند. بیلبان‌زایی و از بین رفتن آن دسته از اراضی کشاورزی که دهه‌های قبل برای تولید محصول مورد استفاده قرار می‌گرفتند می‌تواند یکی از دلایل گذر از آن نقطه اوج مصرف اراضی برای کشاورزی باشد و به طور روزانه این کاهش، گسترده‌تر می‌شود.

جداسازی رابطه زمین کشاورزی با تولید غذا

علیرغم کاهش اراضی کشاورزی، جهان به تولید غذای بیشتر ادامه می‌دهد و این یک واقعیت است. در حال حاضر این قطع ارتباط را می‌توان در داده‌ها و اطلاعات سازمان فائو مشاهده نمود. چرا که تولید غذا افزایش داشته و این به آن معناست که تقذیه افراد بیشتر به منزله دور شدن افزون‌تر از محیط طبیعی نیست و جدا شدن رابطه زمین کشاورزی با تولید غذای بیشتر حتی می‌تواند موجب برگرداندن مقداری از آن اراضی به طبیعت باشد.

چراگاه‌ها و مراتع

استفاده از چراگاه‌های جهانی به نقطه اوج خود رسیده اما مراتع هنوز ظرفیت تغییر دارند. این عبارت می‌تواند اندکی تعجب‌برانگیز باشد. چرا که مصرف گوشت همچنان روندی صعودی دارد. جهان ۳ برابر بیشتر از مقدار گوشتی که ۵۰ سال قبل تولید می‌کرد، عرضه می‌نماید، اما این مقدار گوشت چگونه تولید می‌شود؟ از این مقدار، حجم بسیار زیادی گوشت خوک و مرغ تولید می‌شود که اساساً نیازی به چراگاه ندارند. ثانیاً، مقدار زیادی از این گوشت تولیدی، نه در چراگاه‌ها که در دامداری‌های فشرده و صنعتی تولید می‌شود. اما یک تعارض آشکار در این‌جا وجود دارد که تولید گوشت به چنین روش‌هایی نیاز بیشتری به اراضی برای تولید غذا و علوفه برای این دسته از دام‌ها دارد، اما در هر صورت به دلیل برداشت محصول قراوان از واحد سطح، اراضی کمتری مورد نیاز است.

هم‌اکنون دام‌های بیشتری توسط تولیدات اراضی کشاورزی نسبت به چراگاه‌ها تقذیه می‌شوند و در واقع نیمی از اراضی کشاورزی جهان برای تقذیه دام‌ها به کار گرفته شده است. سوخت‌های زیستی نیز فشار مضاعفی در کشورهایی مانند آمریکا و برزیل بر اراضی کشاورزی وارد کرده و آن‌ها را در معرض فرسایش قرار داده‌اند.

افزایش اراضی کشاورزی

هنوز در بسیاری از کشورها مقادیر بیشتری از اراضی طبیعی به زمین‌های کشاورزی تبدیل می‌شوند که نشان‌دهنده گذر نکردن از اوج کاربری اراضی کشاورزی در آن‌ها است. هر چند در برخی از کشورها این اراضی روندی نزولی دارند. بیشترین کاهش اراضی در مناطق خشک اتفاق افتاده، اما سطح چراگاه‌ها در مناطق استوایی افزایش داشته است. دلیل این که افزایش اراضی چراگاهی به سمت نواحی استوایی تمایل پیدا کرده، تنوع زیستی فنی‌تر و میزان کربن در آن‌ها است. افزون بر نیمی از گونه‌های جانوری در جنگل‌های مناطق استوایی زندگی می‌کنند و کربن زیادی در آن‌ها رسوب می‌کند. بسیاری از ناظران متعصبه دارند که مقدار کل اراضی کشاورزی جهان کاهش یافته و تضمینی برای توأم این روند کاهش وجود ندارد. اوج میزان مصرف اراضی کشاورزی در سال‌های اوایل ۲۰۰۰ بود و از آن به بعد روندی نزولی داشته است. اما در جنوب صحرائی آفریقا و آمریکای جنوبی به علت افزایش جمعیت، توسعه اراضی کشاورزی ادامه دارد که فشار بر کره زمین را بالا می‌برد. بارزترین آن جنگل‌زدایی شدید در منطقه آمازون است. □

انسان‌ها به مدت یک هزار سال با پاکسازی اراضی جنگل و مرتعی برای تولید محصولات کشاورزی و دامداری، موجب تغییر شکل کره زمین شده‌اند که در نتیجه این اقدامات، یک سوم از جنگل‌ها و دوم سوم از اراضی مرتعی را از زمان آخرین عصر یخبندان (در حدود ۱۵ هزار سال قبل)، از بین برده‌اند. این پاکسازی‌ها خسارات غیرقابل جبرانی به تنوع زیستی کره زمین نیز وارد کرده است. طی ۵۰ هزار سال گذشته و از هنگام ساکن شدن انسان‌ها در مناطق مختلف کره زمین، بیوماس پستانداران در حدود ۸۵ درصد کاهش یافته است. اما توسعه کشاورزی بزرگترین عامل تخریب حیات وحش بر روی کره زمین بود و نکته اساسی آن که دیگر زمینی برای توسعه کشاورزی در برخی نقاط به جای نمانده است. در یک هزار سال گذشته، اراضی کشاورزی از نقطه اوج و تهایی خود گذشته و مقدار آن‌ها به تدریج در حال کاهش است. اندازه‌گیری واقعی اراضی کشاورزی جهان کار ساده‌ای نیست، چرا که به شکلی بسیار نامنظم در سرتاسر کره زمین پراکنده‌اند، اما به شکلی تخمینی می‌توان با جمع‌بندی اراضی کشاورزی هر کشوری به یک عدد نهایی رسید.

گذر از اوج کشاورزی یک هزار ساله

بزرگ‌ترین فروشگاه اینترنتی تجهیزات زنبورداری

Bamarhoney.com | zanboorkadeh_bamar

زنبورکده بامار

خرید آسان

ف.م. بلوار کبیری، خیابان قائم، بین کوچه ۱۷ و ۱۹ - زنبورکده بامار
۰۲۵ - ۳۷۲۳۶۶۰۵ ۰۹۱۲۴۴۵۲۰۸۲۲ ۰۹۱۰۴۵۲۵۶۴۷

گزارش ویژه به مناسبت هفته دولت

دکتر نیازعلی ابراهیمی پاک

عضو هیات‌مدیره صندوق بیمه کشاورزی

سیر تکاملی بیمه کشاورزی در ایران

سابقه بیمه کشاورزی در ایران

سال ۱۳۰۲ که اولین قانون بیمه‌ای در ایران نوشته شد، موضوع بیمه کشاورزی نیز مورد توجه قرار گرفت اما تا سال ۱۳۵۵ عملاً اتفاقی در این زمینه رخ نداد. در سال ۱۳۵۵ قانون بیمه کشاورزی نوشته شد، اما تا سال ۱۳۵۸ اتفاق خاصی در بیمه کشاورزی ایران رخ نداد و چون ریسک‌های کشاورزی بسیار زیاد بودند و نسبت خسارت و ضریب خطر در بیمه‌های کشاورزی بالا بود، شرکت‌های بیمه‌ای زیر بار این موضوع نمی‌رفتند.

یکی از مباحث اساسی در ریسک‌های کشاورزی موضوع بیمه‌ها است. بیمه‌ها موجب اطمینان به افراد برای سرمایه‌گذاری و باعث کاهش ریسک تولید و سرمایه‌گذاری می‌شوند؛ به عبارتی شرکت‌های بیمه‌ای در خطرات احتمالی با سرمایه‌گذاران مشارکت می‌کنند.

انجام بیمه در بخش کشاورزی نسبت به سایر بیمه‌ها پیچیدگی‌های خاصی دارد. تولید در بخش کشاورزی در یک فضای باز اتفاق می‌افتد که عوامل تولید تحت تاثیر شرایط مختلف اقلیمی، جوی و... قرار می‌گیرند که خطرات در این بخش را بسیار بالا می‌برد. این موضوع نشان می‌دهد که ماهیت ریسک در بخش کشاورزی بسیار متفاوت است. از طرف دیگر، موضوع امنیت غذایی جوامع نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و نمی‌توان آن را نادیده گرفت. به همین دلیل در تمام دنیا دولت‌ها برنامه‌های ویژه‌ای برای بیمه کشاورزی دارند.

وقتی این دو نکته، یعنی امنیت غذایی و اهمیت کشاورزی از یک طرف و پرخطر بودن سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و ماهیت پیچیده بیمه در این بخش را در نظر بگیریم، حتی در پیشرفته‌ترین کشورها نیز بیمه‌های کشاورزی از حمایت دولت‌ها برخوردارند. به عنوان مثال در کشوری مانند آمریکا که کشاورزان آن وضعیت معیشتی مناسبی هم دارند، دولت تا ۸۰ درصد بیمه محصولات کشاورزی را مورد حمایت قرار می‌دهد؛ در ژاپن محصولی مانند برنج تا ۸۰ درصد مورد حمایت بیمه‌ای دولت قرار دارد و در بسیاری از کشورهای دیگر از محصولات اصلی و مزیت‌دارشان حمایت بیمه‌ای به عمل می‌آورند.

این موضوع نشان می‌دهد که کشاورزی و امنیت غذایی برای دولت‌ها بسیار مهم است و زمانی که بر اساس قوانین بین‌المللی تجارت، دولت‌ها امکان پرداخت یارانه به کشاورزان را نداشته باشند، این یارانه‌ها به سمت بیمه‌های کشاورزی سوق داده می‌شوند.

شکل‌گیری بیمه کشاورزی با سهم دولت از حق بیمه

در سال ۱۳۵۹ صندوقی برای پرداخت خسارت به کشاورزان در نظر گرفته شد که با توجه به منابعی که در اختیار داشت به همه کشاورزان (بدون لحاظ کردن بیمه‌نامه) خسارت پرداخت می‌کرد. سال ۱۳۶۲ «قانون سال ۱۳۵۵ بیمه کشاورزی» با «صندوق خسارت» تلفیق و در مجلس به‌عنوان قانون جدید برای بیمه کشاورزی تصویب شد و چون بیمه‌های تجاری توان و تمایلی برای بیمه کشاورزی نداشتند، در این ماده واحده قانونی، مقرر شد صندوق بیمه کشاورزی شکل بگیرد و دولت نیز بخشی از سهم حق بیمه را متقبل شود. در سال ۱۳۶۳ اساسنامه بیمه کشاورزی تصویب و کار خود را با بیمه دو محصول چغندر قند و سیب زمینی شروع کرد و تاکنون که تعداد زیادی از محصولات را تحت پوشش دارد، ادامه پیدا کرده است.

بیمه کشاورزی عمدتاً دو هدف اصلی دارد. هدف اول این‌که بتواند ریسک‌های بخش کشاورزی را تحت پوشش قرار دهد و هدف دوم از سرمایه‌گذاری در این بخش حمایت کند. با همین اهداف و طبق اصولی، از سال ۱۳۶۳ با بیمه چغندر قند و سیب زمینی شروع به کار کرد؛ چون آمار و اطلاعات لازم برای بیمه این محصولات را در اختیار داشت و می‌توانست «ضریب خطر» و «میزان تعهدات» برای این دو محصول را مشخص نماید.

در حال حاضر ۱۵۱ محصول، با حدود ۲۳۱ عامل خطر تحت پوشش بیمه قرار دارند. از نظر اسمی تقریباً تمام محصولات زراعی، باغی، آبی، دام، طیور، عوامل تولید، تراکتور، ساختمان و... تحت پوشش قرار می‌گیرد و بستری ایجاد شده که در آن بستر، همه فعالان و بهره‌برداران بخش کشاورزی می‌توانند محصول خود را بیمه نمایند. البته سطح پوشش بیمه یا ضریب نفوذ بیمه در هر کدام از این بخش‌ها نیز متفاوت است. <<<

میزان پوشش بیمه در زیربخش‌های مختلف کشاورزی

در حال حاضر صندوق بیمه با امکاناتی که در اختیار دارد، زیربخش‌های مختلف کشاورزی را تحت پوشش دارد که به‌متنوع نمونه برخی از اعداد و ارقام مربوط به پوشش بیمه‌ای امسال (تا پایان مرداد ۱۴۰۱) عبارتند از: برای طیور، پوشش بیمه‌ای ۱۰۰ درصد است و تاکنون یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون قطعه جوجه بیمه شده است؛ در محصولات دامی ۲۱ میلیون راس زیر پوشش بیمه رفته که حدوداً ۴۰ درصد دام‌های کشور را پوشش می‌دهد و تلاش برای بالا بردن این مقدار تا پایان سال ادامه دارد. همچنین تاکنون ۳۵ درصد محصولات زراعی تحت پوشش بیمه قرار گرفته که بیشترین آن مربوط به گندم و جو آبی و دیم است.

در آبریان پیش‌بینی‌ها مبنی بر وجود ۷ میلیارد قطعه آبی است و برنامه صندوق بیمه بر این است که حدود ۲ میلیارد قطعه آن را بیمه نماید. در نظر است که آبریان نیز مانند طیور از مبدا تولید مورد پوشش بیمه‌ای قرار گیرند. پوشش بیمه‌ای در باغ‌ها مقداری پایین است؛ چراکه صندوق بیمه کشاورزی برای بیمه محصولات باغی با مشکلاتی مواجه است. باغ‌ها اولاً یک دست نبوده و درختان آن‌ها متفاوت است.

از طرفی، ارقام و واریته‌های باغ‌های ما عمدتاً قدیمی است و متناسب با تغییرات اقلیمی نتوانستیم آنها را به‌روزرسانی کنیم و این تغییرات اقلیمی، مخاطرات باغبانی را بالا می‌برد.

عوامل موثر بر استقبال از بیمه

در بیمه‌های اختیاری سه عامل مختلف بر میزان استقبال بهره‌برداران و پوشش بیمه موثر است: عامل اول میزان تعهد فرامت است که طبیعتاً هر چه بالاتر باشد، جذابیت بیشتری برای مشتری ایجاد می‌کند.

موضوع دوم حق بیمه پرداختی توسط کشاورزان و بهره‌برداران است که با توجه به «میزان تعهد» و «ضریب خطر» مقدار آن مشخص می‌شود. هر چه ضریب خطر و تعهد بالاتر برود، حق بیمه نیز بالاتر می‌رود که ممکن است از توان کشاورز خارج شود و اینجا است که دولت به کمک می‌آید و بخش زیادی از حق بیمه را متقبل می‌شود.

موضوع دیگر، بحث فرهنگ است و دانستن این که کارکردهای بیمه چه هستند و کشاورزان و بهره‌برداران اینگونه فکر نکنند که اگر برای بیمه اقدام نمایند و متحمل خسارت نشوند، پولی از جیب آنها رفته بلکه این پول در جای دیگری به کمک تولید آمده و ممکن است در سال‌های دیگر نیز خود آنها مشمول پرداخت فرامت شوند.

در بیمه اساساً پول کمی از جمع‌کننده گرفته می‌شود و در صورت وارد شدن خسارت، این پول به جمع‌کننده پرداخت می‌شود تا بتوانند خسارت را تحمل و به کار تولید ادامه دهند.

روند تصویب برنامه‌ها

هر ساله برنامه‌های صندوق بیمه جهت چگونگی خدمات‌دهی به کشاورزان، طبق روال خاصی مشخص و اجرایی می‌شود. ابتدا اطلاعات مربوط به سال‌های گذشته جمع‌آوری و سپس با توجه به شرایط و وضعیت تولید و در یک روند کارشناسی، میزان خسارت، ضریب خطر و دیگر اطلاعات لازم برای هر محصول و هر منطقه جغرافیایی مشخص می‌شود. این برنامه‌ها در هیات مدیره مطرح و پس از تصویب باید کمیته فنی نیز در جریان آن قرار بگیرد. در کمیته فنی نمایندگان مجمع حضور دارند و پس از تأیید کمیته فنی، برنامه‌ها در نهایت به تصویب مجمع رسیده و اجرایی می‌شوند.

برنامه‌های آبی صندوق بیمه

در حال حاضر برنامه‌های صندوق بیمه کشاورزی برای سال جدید زراعی (۱۴۰۱) آماده شده است. برنامه‌هایی که برای امسال پیش‌بینی کرده‌ایم، حاوی سه شاخص مهم است: اول اینکه تعهدات بیمه‌ای افزایش پیدا کرده تا جذابیت بیشتری ایجاد شود؛ مثلاً تعهدات در دام‌ها تا ۸۰ درصد قیمت دام در نظر گرفته شده است. در مورد طیور تا ۸۰ درصد و در زراعت تا ۶۵ درصد ارزش تولید را پوشش می‌دهند. این مسئله در محصولات باغی مقداری کمتر است (حدود ۲۵-۲۰ درصد) است، چراکه در محصولات باغی ضریب خطر بالا است و اگر بخواهیم تعهدات را بالا ببریم باید حق بیمه نیز افزایش داده شود که خارج از توان بهره‌بردار است.

ماهواره‌ها در خدمت بیمه کشاورزی

یکی از اقداماتی که از سه سال قبل در صندوق بیمه کشاورزی آغاز و امسال در سطح وسیع‌تری اجرا خواهد شد، به کارگیری سیستم‌های ماهواره‌ای و سنجش از دور برای ارزیابی‌های بیمه زراعی و باغی است.

پیش از این برای ارزیابی خسارت‌ها از تکنولوژی‌های پیشرفته‌ای استفاده نمی‌شد اما از ۳ سال قبل با توجه به اطلاعات زمینی که در اختیار داشتیم، سیستم‌های ماهواره‌ای را نیز به کار گرفته‌ایم تا بررسی خسارت با دقت و سرعت بالاتری انجام شود. سال گذشته در ۱۱ استان سیستم‌های ماهواره‌ای مورد استفاده قرار گرفت و امسال در کل کشور این سیستم به کارگیری خواهد شد.

تکته مهم در این مورد اینکه استفاده از این روش از جهتی برای کشاورزان و حتی خود صندوق بیمه کشاورزی با دشواری‌هایی همراه بود. پیش از این، در یک منطقه چند نمونه از مزارع بررسی می‌شد و درصد خسارتی برای همه کشاورزان تعیین می‌گردید اما با استفاده از سیستم‌های ماهواره‌ای و تکنولوژی‌هایی که در اختیار گرفته‌ایم، بررسی‌ها با دقت بالاتر و اطلاعات هر مزرعه جداگانه بررسی و اعلام می‌گردد که باعث خواهد شد که در این مورد عدالت به نحو بهتری اجرا شود.

موضوعی که معمولاً با آن مواجه بودیم «بیش اظهاری» برخی بهره‌برداران در مورد سطح زمین زیر کشت و بیمه شده بود که استفاده از فناوری‌های روز (مانند ماهواره‌ها که عنوان شد)، این امکان را به ما می‌دهد تا میزان دقیق سطح زیر کشت هر بیمه‌گذار را مشخص نمائیم. اما همین مسئله باعث شده که سطح زیر کشت بیمه شده توسط صندوق بیمه نسبت به زمان قبل از آن واقعی‌تر شود.

ثبث آنلاین تمام اطلاعات

از جمله کارهای دیگری که طی یک سال گذشته در صندوق بیمه کشاورزی انجام شده است، طراحی آب‌هایی (نرم افزارهای کاربردی) است که به صورت آنلاین اطلاعات مزرعه را در محل مزرعه ثبت و وارد سامانه می‌کند.

در بحث فناوری نیز کارگزار باید اطلاعات مربوط به فناوری گیاهان مزرعه را با حضور در مزرعه انجام دهد. بر خلاف سال‌های گذشته که برخی از کارگزاران بر حسب تجربه، فرم‌ها و جداول مربوطه را تنظیم و اصلاً سر مزرعه حضور پیدا نمی‌کردند.

اپلیکیشن و دیگر روش‌های بررسی مزارع و تعیین خسارت، باعث جلوگیری از بسیاری تخلفات و کم‌دقتی‌ها خواهد شد که در نهایت باعث اقبال کشاورزان به بیمه خواهد شد؛ چرا که پیش از آن ممکن بود بسیاری از کشاورزان واقعی نسبت به صندوق بیمه بی‌اعتماد باشند و از حمایت‌های بیمه برخوردار نشوند اما افرادی یا سوء استفاده، از مزایای صندوق بیمه بهره‌مند گردند.

مناطق همگن

موضوع مهم دیگر، در مورد مناطق همگن است که امسال کارهای علمی بسیار خوبی انجام گرفته تا این مناطق براساس اصول دقیق‌تر علمی شناسایی و تعریف شوند. مناطق همگن یکی از مباحث اصولی و اساسی برای صندوق بیمه جهت پرداخت خسارت‌ها است.

سیل‌های اخیر

از جمله مشکلاتی که اخیراً در بخش کشاورزی شاهد آن بودیم، وقوع سیل‌های کم سابقه بود که خسارت‌هایی به بخش کشاورزی نیز وارد کرد. طبیعتاً همه زیربخش‌هایی که دچار خسارت شدند، تحت پوشش بیمه نبودند اما در مورد خسارت وارده به بهره‌بردارانی که محصولات خود را بیمه کرده بودند، آمارهای تخمینی ما نشان می‌دهد در مورد باغات حدود ۲۳۰ میلیارد تومان خسارت وارد شده که حدود ۲۲۰ میلیارد آن مربوط به نخیلات و ترشیدگی و ریزش خرما است؛ در آبریان حدود ۳/۲ میلیارد تومان؛ در زراعت ۲/۳ میلیارد و در دام ۱/۳ میلیارد تومان خسارت بیمه در سیل‌های اخیر برآورد شده است و نیاز به بررسی دقیق‌تر دارد. البته در کنار همه خسارت‌هایی که باران‌های مانسونی به کشور وارد کرد، برکات آن را هم باید در نظر داشت که بسیار بیشتر از خسارت‌های آن بود. ☑

کشت قراردادی و صندوق بیمه کشاورزی

صندوق بیمه کشاورزی برای سال آینده، با توجه به سیاست‌های وزارت‌خانه جهاد کشاورزی، به موضوع کشت قراردادی ورود کرده و در محصولات آبی در حدود ۳/۵ میلیون هکتار برای کشت قراردادی در نظر گرفته شده است که شامل ۲ میلیون هکتار گندم و ۱/۵ میلیون هکتار از دیگر محصولات خواهد بود.

در محصولات دیم نیز برای ۵/۲ میلیون هکتار برنامه‌ریزی شد که ۴ میلیون هکتار گندم و ۱/۲ میلیون هکتار نیز شامل دیگر محصولات است. به طور کلی امسال برای ۸/۸ میلیون هکتار اراضی زراعی برنامه‌ریزی شده و آمادگی بیمه کردن این میزان محصول وجود دارد.

سال گذشته نیز در کشت‌های قراردادی، ۲۱۵ هزار هکتار گندم آبی و حدود ۱/۳ میلیون هکتار گندم دیم تحت بیمه قرار گرفت.

دکتر محمدجواد شمس‌زاده

رئیس اداره کل پایش و ارزیابی خسارت صندوق بیمه کشاورزی

سرعت و دقت در ارزیابی خسارت‌ها از سوی صندوق بیمه کشاورزی

یکی از مراحل بسیار مهم در بیمه محصولات کشاورزی، انجام بررسی و کارشناسی‌های مربوط به خسارات وارده به محصولات و تعیین غرامت برای آن‌ها است که در صندوق بیمه کشاورزی این وظیفه بر عهده اداره پایش و ارزیابی خسارت است که با روش‌های علمی و عملی، اقدام به این کار می‌نماید. بخصوص که برای سرعت و دقت در این کار از روش‌های نوینی نیز بهره برده و فناوری‌های مختلف مانند ماهواره، سنجنش از دور و هواشناسی‌های پیشرفته را در این مسیر به خدمت گرفته‌اند.

در گفت‌وگو با دکتر محمدجواد شمس‌زاده، رئیس اداره کل پایش و ارزیابی خسارت صندوق بیمه کشاورزی با فرآیندهای مربوط به اعلام و تعیین خسارت و چگونگی پرداخت غرامت به بیمه‌گذاران بیشتر آشنا خواهیم شد:

زیربخش‌های اصلی بیمه‌های

دکتر محمدجواد شمس‌زاده، رئیس اداره کل پایش و ارزیابی خسارت صندوق بیمه کشاورزی عنوان کرد: در صندوق بیمه کشاورزی، بیمه‌نامه‌ها و ارزیابی خسارت شامل ۳ زیربخش اصلی دام و طیور، آبزیان و زراعت و باغبانی می‌شود. البته برخی از عوامل تولید در کشاورزی مانند: ناسیسات، اینیه، قفس ماهیان دریایی، ماشین‌آلات، گلخانه‌ها و... که بعداً و به مرور به حوزه خدمات صندوق بیمه اضافه شده‌اند را نیز می‌توان زیربخش چهارم در نظر گرفت. ضمن این که برای آینده نیز برنامه‌هایی در نظر است تا به عنوان مثال طرح‌های بیمه‌ای برای «سرمایه» نیز جزو خدمات قرار گیرد.

روش‌های اعلام وقوع خسارت

شمس‌زاده توضیح داد: زیربخش‌های تحت پوشش صندوق بیمه کشاورزی از نظر نحوه نگهداری، تولید و پرورش، ماهیت‌های بسیار متفاوتی با هم دارند اما همه این بیمه‌نامه‌ها در این نکته با هم مشترک هستند که ارزیابی خسارت در آنها با اعلام وقوع خسارت از طرف بیمه‌گذار آغاز می‌شود، اما بعد از ثبت درخواست برای انجام مراحل دیگر بین زیربخش‌های مختلف تفاوت‌هایی وجود دارد.

اعلام وقوع خسارت توسط بیمه‌گذار عمدتاً به دو روش انجام می‌شود: یکی روش درخواست کتبی است که کشاورز، مرفدار، دامدار و... می‌توانند به شعب بیمه‌ای بانک کشاورزی یا دفاتر خدمات بیمه‌ای که در بسیاری از نقاط مختلف کشور مستقر هستند، مراجعه و درخواست خود را اعلام نمایند. روش بسیار آسان و عمومی‌تری نیز برای اعلام خسارت وجود دارد و آن هم از طریق گوشی موبایل و گرفتن کد دستوری *۶۶۵۵۰۶۴۴۰۰۹# است که از این طریق، اعلام خسارت در سامانه جامع بیمه کشاورزی ثبت می‌شود.

غالباً در دام‌ها، تلفات ناشی از بیماری یا ناشی از عوامل قهری و طبیعی و... می‌باشد که با تأیید مراجع ذیربط ارزیابی و اقدام می‌گردد. مهمترین خطر تحت پوشش در طیور، بیماری‌های واگیردار عمومی و قرنطینه‌ای بوده که موجب اعلام کانون واحد مرفقداری از طرف دامپزشکی می‌گردد. در زراعت و باغ‌ها، بسیاری از خسارت‌ها مانند سرما و یخبندان به صورت قراگیر و عمومی اتفاق می‌افتد؛ برای این گونه خسارت‌ها، لازم نیست که بیمه‌گذاران اقدام به اعلام خسارت به صورت انفرادی نمایند.

هنگامیکه خسارت عمومی در یک منطقه اتفاق افتاده باشد، برای همه بیمه‌گذاران ثبت خسارت توسط شرکت‌های خدمات بیمه‌ای و ارزیابان انجام می‌شود اما برای خسارت‌های انفرادی حتماً باید برای هر بیمه‌گذار به صورت مجزا اعلام خسارت توسط بیمه‌گذار خسارت دیده صورت پذیرد.

ارزیابی خسارت در دام، طیور و آبزیان

رئیس اداره کل پایش و ارزیابی خسارت صندوق بیمه کشاورزی توضیح داد: برای دام، طیور و آبزیان سه نوع بیمه‌نامه متفاوت داریم که عبارتند از:

بیمه‌نامه پایه: که علاوه بر بیماری‌های اختطار کردنی، عوامل خطر قهری و طبیعی را نیز پوشش می‌دهد. در مورد دام، طیور و آبزیان، حدوداً ۹۰-۸۰ درصد تمایل بیمه‌گذاران به سمت بیمه‌نامه پایه است.

بیمه‌نامه ویژه: فقط بیماری‌های مشمول بند «د» ماده ۳۳ (بیماری‌های مشترک بین انسان و دام و بیماری‌های واگیردار قرنطینه‌ای) را تحت پوشش قرار می‌دهد و عوامل قهری و طبیعی را پوشش نمی‌دهد.

بیمه‌نامه تکمیلی: معمولاً بیماری‌ها و عوامل قهری که در بیمه‌نامه‌های پایه و ویژه پوشش داده نمی‌شود را تحت پوشش دارد. مثلاً در دام‌ها بیماری تب برقی در بیمه‌نامه پایه است اما بیماری آنترتوکسمی را بیمه‌نامه تکمیلی پوشش می‌دهد.

بیمه‌نامه‌های پایه، عموماً بیماری‌هایی را تحت پوشش قرار می‌دهند که علاوه بر ایجاد زیان اقتصادی شدید، عدم کنترل موجب شیوع آن به سایر واحدهای پرورش و نگهداری دام می‌شود. این بیماری‌ها معمولاً کمتر تحت کنترل مرغدار و دامدار یا پرورش‌دهندگان آبزیان هستند.

بررسی خسارت در زیربخش دام، طیور و آبزیان تقریباً به یک شکل انجام می‌شود و بعد از اعلام خسارت توسط بیمه‌گذار و ثبت درخواست، ارزیابی خسارت به محل فعالیت آن واحد مراجعه و موضوع را بررسی می‌نماید.

ذکر این نکته ضروری است که برای دام‌های کوچ رو و زنبور عسل، بیمه‌نامه‌ها به شکلی تنظیم شده که مسیر کوچ را مشخص می‌کنند و ثبت درخواست و بررسی خسارت در تمام مناطقی که در مسیر کوچ است، انجام می‌شود. اما برای دام‌های ثابت این گونه نیست، اعلام خسارت در شعبه صادرکننده بیمه‌نامه و ثبت و فرایند ارزیابی خسارت در همان حوزه انجام می‌گردد.

بعد از بازدید و مشاهدات توسط ارزیاب خسارت و اخذ مدارک و مستندات لازم، تشکیل پرونده انجام و توسط شعبه یا مدیریت استانی، این پرونده‌ها بررسی، تعیین تکلیف می‌شود.

وی ادامه داد: از جمله خدمات بسیار خوب صندوق بیمه کشاورزی برای دامداران در بحث دام‌های بومی و آمیخته اتفاق افتاد که برای این دام‌ها یک پوشش کامل بیمه‌ای قرار داده‌ایم؛ اگر دامی به یکی از سه دلیل عمده بیماری، حادثه یا عوامل قهری طبیعی تلف شود، به دامدار خسارت پرداخت می‌شود و این مسئله کار را برای دامداران ساده می‌کند.

تکته مهم دیگر در مورد دام، پرداخت فرامت برای بیماری‌های سل و بروسلوز است و از زمانی که دستورالعمل بیمه اجباری دام توسط وزیر وقت جهاد کشاورزی (سال ۹۸-۱۳۹۷) ابلاغ شد، دیگر سازمان دامپزشکی برای حذف دام‌های مبتلا به سل و بروسلوز، فرامتی پرداخت نمی‌کند بلکه فرامت آن در قالب بیمه لحاظ می‌شود؛ چراکه در قانون بیمه اجباری (تبصره

«ت» ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه) به بیماری‌های مشترک بین انسان و دام و بیماری‌های فراگیر عمومی اشاره کرده است. بنابراین بهتر است که دامداران برای بیمه دام‌های خود اقدام کنند. ضمناً این امتیاز را هم به دامداران می‌دهیم که برای بیمه دام‌ها، نیازی به ارائه گواهی پاک بودن گله نسبت به بیماری‌های سل و بروسلوز نمی‌باشد.

علاوه بر سل و بروسلوز، بیماری «لمبی اسکین» و تب برقی، هاری و شارین را نیز پوشش می‌دهیم. در دام سنگین و در دام سبک بیماری‌های تب برقی، اکتیمای واگیردار، شارین، ابله، طاعون تشخوارکنندگان کوچک و بروسلوز، از عوامل خطر تحت پوشش بیمه اجباری دام می‌باشد.

ارزیابی خسارت در زراعت

رئیس اداره کل پایش و ارزیابی خسارت صندوق بیمه کشاورزی همچنین عنوان کرد: در زراعت چند دسته بیمه‌نامه مختلف ارائه می‌شود:

۱- بیمه‌نامه پایه، که عوامل خطر قاجعه‌بار را پوشش می‌دهد؛

۲- بیمه‌نامه جامع، که مجموعه عوامل خطر قهری طبیعی را تحت پوشش قرار می‌دهد؛

۳- بیمه‌نامه‌های تکمیلی، که شامل بیمه آتش‌سوزی است.

البته در باغ‌ها، بیمه‌نامه ویژه یا تک خطر نیز وجود دارد.

تمایل بهره‌برداران در زراعت و باغداری بیشتر به سمت بیمه‌نامه جامع است؛ چون مخاطرات بیشتری را تحت پوشش قرار می‌دهد. شمس زاده گفت: بیمه‌نامه‌های زراعت به‌صورت خوداظهاری صادر می‌شود؛ یعنی سطوح و موقعیت زمین را طبق گفته کشاورز در نظر می‌گیرند و بعد از آن انجام پیوست فنی است که در آن ارزیاب بررسی‌های لازم را انجام و گفته‌ها و اظهارات کشاورز را بررسی و راستی آزمایی می‌نماید. در بعضی از محصولات زراعی و باغی، کارهای دیگری مانند پایش فنولوژی نیز انجام می‌شود که تعدادی از قطعات بیمه شده و شاهد (بیمه نشده) در

یک منطقه همگن، طبق دستورالعمل‌ها بررسی شده و در ۵-۶ مرحله کارشناسان بیمه، چگونگی رشد گیاه را مشاهده و در سامانه جامع ثبت می‌کنند. ضمن این‌که از این بررسی‌ها وضعیت مناسبی از عملکرد آینده محصول در هر منطقه قابل پیش‌بینی می‌گردد. وی افزود از دو سال قبل برای ارزیابی‌های عمومی زراعت گندم دیم و آبی، به‌دلیل گستردگی زمین‌های زراعی تحت پوشش بیمه، علاوه بر روش‌های زمینی، ارزیابی ماهواره‌ای و سنجش از دور نیز انجام می‌شود که طبیعتاً اتفاق خوبی خواهد بود. این گونه از ارزیابی‌ها با دقت و کنترل بیشتری انجام می‌گیرد. در ارزیابی ماهواره‌ای مراحل مختلف رشد گیاه (فنولوژی) نیز مورد پایش قرار می‌گیرند.

ارزیابی خسارت باغ‌ها

شمس زاده ادامه داد: در مورد باغ‌ها نیز خسارت‌ها به‌صورت عمومی یا انفرادی بروز می‌کند و آنچه بیشتر باغ‌ها را تحت تاثیر قرار داده، سرما و یخبندان است که حدود ۸۵-۸۰ درصد عوامل خسارت را تشکیل می‌دهد. خطرات دیگر مانند تگرگ، طوفان و سیل نیز در باغ‌ها خسارت ایجاد می‌کنند. بررسی خسارت در باغ‌ها نیز مانند زراعت است و پس از اعلام وقوع خسارت، ارزیاب بیمه به محل باغ مراجعه و آثار خسارت را بررسی و ثبت می‌کند. اطلاعات هواشناسی نیز بررسی می‌گردد و بسته به نوع عوامل خطر و این‌که عوامل خسارت در چه مرحله‌ای از رشد گیاه اتفاق افتاده است، در نهایت با بررسی همه عوامل دخیل، درصد خسارت با توجه به میزان عملکرد محصول تعیین می‌گردد.

استفاده از فناوری

رئیس اداره کل پایش و ارزیابی خسارت صندوق بیمه کشاورزی در مورد استفاده از فناوری نیز به نمونه‌هایی اشاره کرد و گفت: در حال حاضر کلیه عملیات بیمه‌گری از ثبت درخواست و ارزیابی خسارت و ... همه در بستر «سامانه جامع بیمه کشاورزی» انجام می‌گیرد و استفاده از پرونده‌های کاغذی به حداقل ممکن رسیده و در سامانه جامع تمام اطلاعات به صورت آنلاین قابل بارگذاری است. همچنین در دو سال گذشته سیستم‌های ماهواره‌ای و سنجش از دور برای گندم دیم و آبی انجام گرفته است و در آینده برای دیگر محصولات نیز مورد استفاده قرار خواهد گرفت. شمس زاده گفت: در یک پروژه دیگر برای تعیین مناطق همگن با استفاده از شاخص آب و هوا اقدامات خوبی صورت گرفته که انشا... نتایج آن در آینده نزدیک قابل بهره‌برداری می‌باشد. □

صندوق بیمه کشاورزی

مهندس سید داود کاظمی نژاد
رئیس اداره کل نظارت و بازرسی صندوق بیمه کشاورزی

نظارت و بازرسی از ارکان مهم صندوق بیمه کشاورزی

نظارت و بازرسی در جهت انجام صحیح امور و تحقق اهداف و برنامه‌های هر سازمان، از جمله موضوعات بسیار مهم و اساسی است که هر شرکت و مجموعه اقتصادی باید اهتمام ویژه‌ای به آن داشته باشد.

این موضوع در برخی از ارگان‌ها که ذاتا احتمال خطا و انحراف از اهداف و احیانا تخلف در آن‌ها وجود دارد از اهمیت و جایگاه بالاتری برخوردار است.

صندوق بیمه کشاورزی از جمله دستگاه‌های اجرایی، عملیاتی و خدماتی است که نیاز به نظارت و بازرسی در آن کاملا محسوس و البته با توجه به این نیاز، به‌درستی جایگاه مناسبی برای بخش نظارت و بازرسی در این مجموعه دیده شده است.

در گفت‌وگو با مهندس سید داود کاظمی نژاد، رئیس اداره کل نظارت و بازرسی صندوق بیمه کشاورزی، بیشتر با چگونگی امر نظارت و بازرسی در این صندوق آشنا خواهیم شد: **یا یک توضیح مختصر، نظارت و بازرسی را چگونه تعریف می‌کنید؟**

در مجموعه صندوق بیمه کشاورزی اولویت بیشتر بر امر نظارت است؛ چراکه پیشگیری را مقدم بر درمان می‌دانیم. نظارت عبارت است از نگاه دقیق به عملکردها و مطابقت آن با قواعد و یافتن شکاف‌ها و انحراف‌هایی است که بین عملکرد و برنامه‌ها و قواعد کلی صندوق وجود دارد و در نهایت ارائه پیشنهادهای اصلاحی نیز برای رفع انحراف‌ها و کم کردن شکاف‌های موجود است.

ماموریت اصلی نظارت این است که به مدیران و سیاست‌گذاران مجموعه، اطمینان دهد، روند انجام امور با قواعد و اهداف سازمان مطابقت دارد.

اجرای فرآیند نظارت که به این اطمینان خاطر منجر شود به چه شکلی است؟

برای این‌که چنین اتفاقی بیفتد و از اجرای درست برنامه‌ها اطمینان حاصل شود، ما یک برنامه چهار مرحله‌ای برای نظارت مد نظر داریم که برای هر سیستم و تشکیلات نظارتی صدق می‌کند.

مرحله اول، تدوین استانداردها است که این استانداردها شامل دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌ها و... است.

مرحله دوم، فرایند نظارت‌ها و ارزیابی عملکردها؛ یعنی عملکردها با روش‌هایی مورد اندازه‌گیری و ارزیابی قرار می‌گیرند.

در مرحله سوم عملکردها را با استانداردهایی که در مرحله اول تدوین شده مقایسه و مطابقت داده و در مرحله چهارم انحراف‌ها و شکاف‌های بین عملکردها و قواعد انجام گرفته کشف و در نهایت پیشنهادهای اصلاحی به مجموعه ارائه می‌گردد.

فرایند نظارت در هر سازمان و مجموعه‌ای مورد نیاز و در امر بیمه که با مخاطرات اخلاقی مواجه می‌باشد، ضرورت وجود آن بیشتر است.

چه ساز و کارهایی را برای اجرای این فرآیندها لازم می‌دانید و آیا صندوق بیمه کشاورزی از این ساز و کارها برخوردار است؟

برای این‌که عملیات نظارت به‌خوبی انجام گیرد، ابزارها و ساز و کارهایی نیاز است. اگر چهار مرحله نظارتی ذکر شده به‌خوبی انجام گیرد، ماموریت اصلی که اطمینان بخشی به مدیران و سیاست‌گذاران باشد، اتفاق خواهد افتاد. در مجموعه نظارت صندوق بیمه کشاورزی، حدود ۱۷۰ نفر ناظر و حدود ۳۰ نفر حسابرس به‌عنوان شبکه نظارت و بازرسی در محیط‌های اجرایی صندوق بیمه در استان‌های سراسر کشور فعالیت می‌کنند.

شبکه ناظران عمدتا همزمان با انجام فرایندهای اجرایی، کنترل و نظارت‌های لازم را انجام و عملیات را رصد می‌نمایند، اما بازرسان و حسابرسان معمولا در مرحله پس از انجام کار، اسناد و مدارک لازم را کنترل می‌کنند.

مجموعه افراد ناظر و حسابرس صندوق بیمه (شبکه نظارت) در استان‌ها تحت هدایت و راهبری «اداره کل نظارت و بازرسی» و نیز معاونت خدمات بیمه‌ای مدیریت شعب بانک کشاورزی در استان‌ها، امور بیمه را زیر نظر دارند.

به اقدامات شاخصی که برای بهبود فرآیند نظارت و بازرسی طی یکی دو سال اخیر انجام گرفته نیز اشاره کنید؟

کارهای بسیار خوبی انجام گرفته که به برخی از آنها اشاره می‌کنیم: ساماندهی ناظران که قبلاً به‌صورت قرارداد حقیقی با مجموعه بانک کشاورزی کار می‌کردند، اما در حال حاضر به‌صورت شرکتی سازماندهی شده و دغدغه‌های شغلی و رفاهی آنها تا حد زیادی مرتفع شده که این کار طی ۳-۴ سال اخیر اتفاق افتاده است که در کیفیت عملکرد شبکه نظارت موثر خواهد بود.

دو دستورالعمل خوب برای انجام مطلوب وظایف حسابرسان و ناظران تهیه و به تصویب هیات مدیره رسیده تا بر اساس یک استاندارد و دستورالعمل مدون کارشان را انجام دهند.

موضوع دیگر این‌که سعی کرده‌ایم با آموزش‌های دوره‌ای، شبکه ناظران و حسابرسان به‌صورت روزآمد با مسائل لازم آشنا شوند و از اقدامات مهم دیگر این‌که در مقاطع مختلف از آنها گزارش‌های تحلیلی می‌گیریم تا بر اساس آن دستورالعمل‌های اجرایی را اصلاح و از این طریق توانسته‌ایم بخشی از مشکلات را رفع کنیم. و شاهد مشارکت فعال ناظرین در تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی بیمه باشیم.

تکته دیگر در مورد «زیرسامانه بازرسی و نظارت» است که در «سامانه جامع بیمه کشاورزی» وجود دارد و فقط ما به آن دسترسی داریم که کمک می‌کند تا در مسیر نظارت هدفمند حرکت کنیم این زیرسامانه به‌صورت هوشمند و هدفمند تا حدودی در شناسایی برخی پرونده‌ها و موارد مشکوک به ما کمک می‌کند.

به برنامه‌های آتی در زمینه بهبود نظارت و بازرسی در صندوق بیمه هم اشاره‌ای داشته باشید؟

برای بهبود و ارتقای عملکرد، برنامه‌هایی برای اجرا در نظر داریم که از آن جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- ارزیابی شبکه نظارت از طریق ستاد و با اعزام اکیپ‌هایی به سراسر کشور، تا از این طریق عملکرد شبکه مذکور را ارزیابی نماییم؛
- به‌روزرسانی «زیرسامانه نظارت و حسابرسی» که قصد داریم برخی موضوعات و موارد با توجه به نیازها به آن افزوده شود؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای نیروهای شبکه نظارت با توجه به توسعه فناوری‌ها و اقداماتی مانند ستجش ماهواره‌ای از راه دور و... که اخیراً در صندوق بیمه به کار گرفته شده است تا بتوانیم از این ابزارها در جهت پیشبرد اهداف استفاده کنیم؛
- پیگیری مصوبات ابلاغی هیات‌مدیره و رصد چگونگی اجرای آن.

فناوری‌های روز چگونه می‌توانند به شما کمک کنند؟

فناوری به دو شکل می‌تواند به ما کمک کند؛ یک دسته فناوری‌هایی هستند که اگر ساری و جاری شده و مورد استفاده قرار گیرند، باعث کاهش خسارت‌ها شده و موجب می‌گردد که ضمن این‌که تولید حفظ شود، صندوق بیمه کشاورزی نیز فراموش کمتری پرداخت نماید؛ مثلاً برای مقابله با تگرگ، سرما و... مورد استفاده قرار می‌گیرد یا مباحث مربوط به آبخیزداری و... که هم به افزایش تولید کمک می‌کند و هم به صندوق بیمه حتی در دنیا برخی شرکت‌های بیمه‌ای در این فناوری‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند تا از این طریق خسارت کمتری پرداخت نمایند. در اساسنامه صندوق بیمه کشاورزی نیز این موضوع پیش بینی شده که می‌تواند بخشی از سرمایه‌های خود را در جهت ارتقای این امر به کار گیرد.

نوع دوم فناوری‌ها که در راستای افزایش سرعت و دقت عملیات بیمه‌گری است و از جنس تکنولوژی‌هایی هستند که در اجرای بیمه به ما کمک می‌کند. در این راستا همکاری با شرکت‌های دانش بنیان از اولویت‌های صندوق بیمه کشاورزی می‌باشد. □

نگاه کارشناسی و دقت‌نظر مجموعه روابط عمومی
صندوق بیمه کشاورزی آقای دکتر ضیایی و
همکاران در تدارک این مطالب قابل تقدیر است.

علل ریشه‌ای این شکاف‌ها، انحراف و احیاناً تخلف‌ها را در چه چیز می‌دانید؟

شکاف‌ها معمولاً از دو ناحیه ناشی می‌شوند؛ یا فرایندها دچار اشکال هستند که برای این موضوع، اصلاح فرایندها انجام می‌گیرد یا این‌که شکاف، ناشی از عملکرد نامناسب عوامل اجرایی است که در اینجا دو اتفاق خواهد افتاد؛ یا این‌که باید به عوامل آموزش‌های لازم ارائه گردد و یا این‌که اگر شکاف‌ها از جنس تخلف باشد، با اقدامات انضباطی سعی می‌شود که آنها را با اهداف سازمانی همراه کنیم.

چنانچه گفته شد، در صندوق بیمه بیشتر تأکید بر نظارت است اما مجموعه بازرسی و حسابرسی نیز فعال است تا اگر تخلفات و مشکلاتی وجود داشته باشد آنها را پیگیری و اقدامات لازم را انجام دهند.

در نهایت اداره کل نظارت و بازرسی اهدافی مانند: ارتقاء سلامت کاری، پیشگیری از انحرافات و تخلفات عوامل اجرایی؛ کمک به تحقق اهداف سازمانی؛ اجرای مناسب قوانین و مقررات و هم‌راستا کردن فرایندها و عوامل اجرایی با اهداف سازمانی را دنبال می‌کند.

کشاورزان و بهره‌برداران چگونه از این نظارت‌ها منتفع خواهند شد؟

ذی‌نفعان ما به نوعی متعدد هستند و اگر شبکه نظارت و بازرسی عملکرد مناسبی داشته باشد، همه ذی‌نفعان از آن سود خواهند برد. سازمان‌های مرتبط، بیمه‌گذاران، صندوق بیمه و در نهایت بخش کشاورزی از این موضوع منتفع می‌شوند لذا ما نیز در دستورالعمل‌ها و قواعد نظرات همه آنها را لحاظ می‌کنیم.

در حال حاضر بیمه کشاورزی در ایران، بعد از سال‌ها تجربه، در نوع خود یک بیمه مترقی محسوب می‌شود و عملکردهای مناسبی دارد، همچنین دستورالعمل‌ها، قواعد و طرح‌هایی دارد که نتیجه حدود ۴۰ سال تجربه است و البته از تجربیات دیگر کشورها نیز استفاده و بسیاری از آنها را بومی‌سازی کرده است.

نقش علف‌کش‌ها در بروز سرطان

بر اساس یافته‌های نتایج مطالعاتی دانشمندان با عنوان «نگرانی و دلواپسی»، معلوم گردیده که در نمونه‌های ادرار ۸۰ درصد از کودکان و بزرگسالان آمریکایی، آثاری از مواد شیمیایی که توانایی سرطان‌زایی دارند، دیده می‌شود.

در گزارش واحد «مرکز کنترل و پیشگیری بیماری‌ها، CDC»، معلوم گردیده که در ۲۳۱۰ نمونه ادرار از گروه‌های سنی مختلف، ۱۸۸۵ نمونه آثار قابل توجهی از سم علف‌کش گلیفوسیت داشتند. این ماده فعال معمولاً در تولید سم علف‌کش‌های رانداپ که مصرفی جهانی دارد به کار برده می‌شود. یک سوم از شرکت‌کنندگان در این نمونه‌برداری کودکان و نوجوانان بین ۶ تا ۱۸ سالگی بودند.

اگر چه سال‌های طولانی، نمونه‌برداری‌هایی در مورد علف‌کش گلیفوسیت انجام می‌گردیده، اما اخیراً CDC اقدامات جدی در واکنش‌های انسانی به گلیفوسیت را در دستور کار قرار داده و دلواپسی‌های مربوط به چگونگی وجود آفت‌کش‌های شیمیایی را بر سلامت انسان و محیط زیست مورد توجه قرار داده است.

بر اساس یک تحقیق جدید مشخص شده که در ادرار بخش زیادی از افراد جامعه این دسته از مواد شیمیایی می‌تواند وجود داشته باشد که بسیار نگران‌کننده است. در سال ۲۰۱۹ معلوم شد که گلیفوسیت می‌تواند موجب سرطان لمفوما گردد و ۱۹ بررسی وجود این سم را در ادرار انسان‌ها اثبات کرد.

سالانه افزون بر ۲۰۰ میلیون پوند (۸۱ میلیون کیلو) سم گلیفوسیت فقط در آمریکا مصرف می‌شود که مستقیماً بر روی محصولات تراریخته‌ای نظیر ذرت، سویا، گندم و چاودار پاشیده می‌شود.

۲۵ درصد اضافه محصول با سویای تراریخته

یک گونه سویا تراریخته با ویژگی جذب بیشتر نور قادر به تولید ۲۵ درصد محصول اضافی بیش از گونه‌های دیگر شد. این ویژگی ژنتیکی قادر است به نحو قابل توجهی به تولید غذا در جهان کمک نماید.

عملیات اجرایی در مزرعه برای اولین بار نشان داد که مهندسی ژنتیک می‌تواند بر روند قوتوستز و افزایش محصول اثرگذار باشد. پیشرفت‌های به عمل به شکلی غیرقابل انتظار و باورنکردنی نشان داد که چنین تکنیک‌هایی امکان دارد پس از چندین دهه کار بر روی گزینه‌های پرورش، موفقیت‌آمیز باشند.

این موفقیت زمانی به دست آمد که در گزارش امنیت غذایی سازمان ملل اعلام شده بود که تقریباً در سال گذشته ۱۰ درصد از مردم جهان در گرسنگی به سر بردماند که ۸ درصد از سال ۲۰۱۹ بیشتر است، ضمن آن که شرایط اقلیمی برای تولید محصولات غذایی بسیار بدتر شده است.

در حال حاضر بزرگترین بحران در سلامت جمعیت سیاره زمین گرسنه بودن یک نفر از هر ده نفر است.

مطالعات مذکور بر روی استفاده از قوتوستز بیش از ۲۵ سال قبل آغاز گردید و اکنون به نتیجه رسیده است. محققان طرح مذکور دریافته‌اند که ۳ زن به گیاه سویا اجازه می‌دهند تا بتوانند نور بیشتری جذب و ۲۵ درصد محصول اضافه تولید نمایند، اگر چه در برخی نمونه‌ها این افزایش تا ۲۳ درصد نیز گزارش شده است.

تولید باران با مواد شیمیایی

چینی‌ها می‌گویند در حال برنامه‌ریزی و آزمایش مواد شیمیایی برای مبارزه با خشکسالی شدید در آن کشور، برای تولید باران هستند این در حالی است که برخی از کارخانه‌ها به علت نبودن آب در سدهای برقی آبی برای دومین هفته تعطیل هستند.

از گوشه و کنار جهان

گرما و خشکی شدید که در ۶۱ سال گذشته در چین بی‌سابقه بوده ذخایر آبی آن کشور را به کمتر از نصف شرایط عادی رسانده است. ده روز آینده زمانی سرنوشت ساز برای محصول برنج چین است و مسئولان حکومتی باید گام‌های فوری و موثری برای تامین آب جهت انجام کشت‌های پائیزه که ۷۵ درصد از کل کشت‌ها را در بر می‌گیرد، بر دارند.

در حال حاضر مسئولان چینی سعی در افزایش مقدار باران از طریق پاشیدن مواد شیمیایی بر روی ابرها و کاهش میزان تبخیر در برخی از مناطق هستند. البته جزئیاتی از این اقدام منتشر نگردانند. باید توجه داشت که کاهش تولید محصول در چین می‌تواند به مشکلی جهانی مبدل شود، چرا که موجب واردات بیشتر محصولات کشاورزی توسط آن کشور خواهد شد و به افزایش تورم در آمریکا و اروپا دامن خواهد زد.

برخی از کارخانه‌های چینی مولد پاتل‌های آفتابی برای تولید الکتریسیته در انتظار تصمیم‌گیری دولت برای ادامه کار خود هستند و احتمالاً تعطیلی‌های آن‌ها ادامه خواهد داشت. در برخی از استان‌ها، مردم در تهیه آب آشامیدنی خود دچار مشکل شده و برخی از روستائیان مجبور به ترک روستاهای خود شده‌اند.

تولید غسل، گرده گل، بره موم و بسته بندی با مجوز وزارت بهداشت (اسپ سلامت)

تهران، خیابان جمهوری نرسیده به میدان بهارستان پلاک ۵۲

هتول: ۰۲۱۹۵۳۰۵۸۹۹ | ۰۹۱۴۱۶۰۱۶۰۹

انگبین

عسل ستاره

بررسی سود و زیان

در ادامه اعلام قراخون برای کسب اطلاعات، مراجع ذیربط با شواهد متعددی در مورد اثرات گلايفوسیت بر محیط زیست مواجه شدند. بسیاری از این اطلاعات که در قوانین و اظهارنامه‌های زیست محیطی آمده، مستقیماً به دلیل دقت نظر در مطالعات علمی است.

این مطالعات بر افزایش مستمر شواهد مبنی بر اثرات سمی گلايفوسیت بر اکوسیستم و گونه‌های حیاتی، دلالت دارد. به عنوان مثال، یک تحقیق نشان داد که در یک دوره زمانی درازمدت، زنبورهای گرده افشان تحت تاثیر سم گلايفوسیت قرار گرفته‌اند. هنوز اطلاعات اندکی در مورد اثرات این سم بر گونه‌های خاصی از جانداران وجود دارد و طبق یک بررسی که در سال ۲۰۱۴ درباره اثرات سموم شیمیایی بر محیط زیست آب‌های شیرین به عمل آمد، شواهد متفاوتی در رابطه با گونه‌های مختلف جانوری به دست آمد که نیازمند مطالعات بیشتری است.

با کمال تعجب اما مقامات مربوطه گزارش دادند که در یک بررسی بر روی اثرات گلايفوسیت به نتیجه‌ای قطعی در سال ۲۰۱۵ رسیده بودند، چنانکه طبق بررسی‌های سازمان بهداشت جهانی (WHO)، گلايفوسیت در زمره سموم با احتمال تولید سرطان در انسان، رده‌بندی شده بود، اما این که چرا در این گزارش هزینه‌های خسارات زیست محیطی این سم بیان نشده بود هنوز نامعلوم است. نکته شبهه‌انگیز در این گزارش آن است که بررسی مزایای گلايفوسیت در حضور نمایندگان کارخانه تولیدکننده و تعدادی گزارش از مناطق قراسوی دریاها بود. بنابراین فقدان یک گزارش علمی قابل اطمینان از اثرات سم بر روی محصولات مورد نظر و محیط زیست آن‌ها، همیشه نقطه تاریکی در این بررسی‌ها بوده است.

با محکوم شدن شرکت بایر در دادگاه‌های طرح شکایت از سوی شاکیان مصرف‌کننده سموم راندآپ یا ماده اولیه گلايفوسیت و اجبار به پرداخت فرامت به شاکیان، مطالبی به صورت سریالی و پیوسته درباره این سم، هر از گاهی مطرح و موضوعات جدیدی در جراید جهانی درج می‌شود.

مقامات حفاظت از محیط زیست آمریکا (EPA) اعلام کردند که موضوع استفاده از گلايفوسیت و انتقاد از آن در مراجع علمی، همراه با اظهار نظرهای مستولان تولید آن یک پرونده باز است، چرا که با شواهد فزاینده از اثرات منفی آن بر محیط زیست، ضرورت دارد تا یک ارزیابی جدی درباره این علف‌کش به عمل آید.

چندین دهه است که گلايفوسیت رایج‌ترین علف‌کشی است که در تمام جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد، ضمن آن که یکی از بحث برانگیزترین‌ها نیز بوده است. اخیراً EPA در واکنش به یک قراخون در مورد بررسی قیمت‌ها، مزایا و چگونگی استفاده از آن سم در نیوزلند را منتشر کرد که می‌توان آن را اولین گام در امکان ارزیابی مجدد استفاده از این ماده شیمیایی دانست. این قراخون موجب شد تا پرسش‌های جدی‌تری درباره این سم از سوی مراجع مربوطه مطرح شود.

گلايفوسیت و احتمال سرطان در انسان

پرسش‌هایی سخت‌تر درباره گلايفوسیت

نیازهای قانونی

با رشد شواهد و اثرات منفی گلايفوسیت بر محیط زیست، این که چرا ارزیابی‌های مجدد بر روی این ماده سمی به عمل نیامده تا حد زیادی پرسش برانگیز شده است، چرا که می‌بایست طبق دستورالعمل «مواد آسیب‌زنده و ارگانوسم‌های نو»، این ماده سمی تحت پیگیری جدی قرار می‌گرفت.

حل این گونه به نظر می‌رسد که یک ارزیابی مجدد

در مورد مزایا و ضررهای گلايفوسیت باید به عمل آید، اما نباید چنین ارزیابی بر مبنای نقطه نظرهای کارخانه تولیدکننده (بایر) و منحصراً درباره مزایای آن باشد، بلکه هر دو جنبه آن باید به شکلی واقعی بررسی شوند. به آن معنا که مراجع حفاظت از محیط زیست (EPA) باید الزاماً تحقیقات مستقلی انجام داده و کاری به اقدامات شرکت‌های تولیدکننده این سم نداشته باشند.

چنین اقدامی را می‌توان تحت دستورالعمل «مواد آسیب‌زنده» در مورد گلايفوسیت انجام داد و با شواهد دقیق علمی به ارزیابی و تدوین قوانین لازم پرداخت. در ارزیابی مجدد، ضرورت دارد تا اثر گلايفوسیت به اکوسیستم‌ها و گونه‌های جانوری محلی توجه کافی شود و حتی در صورت فقدان ساز و کارهای لازم، مراجع و مستولان باید زمینه‌های آن را فراهم نمایند. بر این اساس، اولیاء امور هر حوزه جغرافیایی باید ضرورت در مراقبت و مدیریت اثرات چنین سمومی را بنا بر دستورالعمل‌ها مدنظر قرار دهند. □

■ قریبا نیمی طهرانی قر

پس از معرفی تعدادی از آفات گوجه فرنگی در شماره ۲۶۴، از آنجایی که ماههای گرم سال زمان کشت این گیاه است، ضرورت دارد تا به بیماریهای آن نیز اشاره‌ای داشته باشیم. بیماری آتشک گوجه فرنگی منشاء قارچی داشته و قادر است به سرعت و با انتشار اسپوره‌های آن به سرتاسر مزرعه منتقل و باعث خسارت‌های شدید و گاه از بین رفتن کامل شود.

توجه در شناخت اولین نشانه‌های این بیماری می‌تواند موجب سرعت عمل در مبارزه با آن گردد. نکته‌ای که یادآوری آن ضرورت بسیار دارد، توجه نداشتن گوجه‌کاران به سوابق وجود بیماری‌ها در مزارعی است که گاه به صورت مستمر تحت کشت یک محصول قرار می‌گیرند. دیده می‌شود که علی‌رغم وجود آفات و بیماری‌های این گیاه، چندین سال در یک مزرعه گوجه فرنگی کاشته می‌شود که همین موضوع موجب گسترش بیماری‌ها می‌شود.

بروز لکه‌های تیره بر روی برگ‌های قدیمی‌تر در پائین بوته‌ها و حتی برگ‌های میانی می‌تواند اولین نشانه ظهور این بیماری قارچی باشد که در مراحل بعدی میوه‌ها را نیز آلوده می‌کند. عوامل آلاینده در سه دوره می‌توانند بوته‌های گوجه فرنگی را تحت تاثیر قرار دهند که تفاوت‌هایی با یکدیگر نیز دارند.

۱- در مرحله اول بوته‌ها تحت تاثیر قارچ «آلترناریا سولاتی» (*Alternaria solani*) قرار می‌گیرند و این زمانی است که هنوز بوته‌ها مراحل اولیه رشد را طی می‌کنند. بهترین اقدام در این مرحله ریشه کن کردن بوته‌ها و خارج نمودن آنها از مزرعه و دفن است تا امکان انتشار اسپوره‌های قارچ کاهش یابد.

۲- در مرحله دوم به علت فعالیت قارچ «فیتوفتورا اینفستانس» (*Phytophthora*)، نشانه‌های پودری روی برگ‌ها و سپس تمام بوته دیده می‌شود. در صورت مشاهده هرگونه علامت باید به سرعت نسبت به جلوگیری از گسترش بیماری اقدام کرد.

۳- مرحله سوم توسط قارچ «سپتوریا» (*Septoria*) به وجود می‌آید و بر روی برگ‌های تحتانی و نزدیک به زمین لکه‌های قهوه‌ای یا سیاه ایجاد می‌شود که در صورت جدا کردن این برگ‌ها با رعایت اصول بهداشتی می‌توان از انتقال عوامل بیماری‌زا به بخش‌های بالایی گیاه جلوگیری کرد.

برای یک کشاورز گوجه فرنگی کار، چیزی آزاردهنده‌تر از آن نیست که ببیند بوته‌های گوجه سالم و زیبای او به یکباره شروع به پژمردگی و نابود شدن می‌کنند. این عارضه چنانکه گفته شد با ظهور دواپر یا نقاط تیره بر روی برگ‌های پائینی شروع و به سرعت گسترش می‌یابد. طولی نخواهد کشید که دواپر کوچکی در اندام‌های فوقانی نیز ظاهر شده و در اندک زمانی تمام مزرعه آلوده خواهد شد. از آن به بعد رشد گیاه به سرایشی خواهد افتاد و به تدریج بوته‌ها تحلیل رفته و پلاسیده می‌شوند. میوه‌ها نیز به این عارضه دچار شده و بوته‌ها خواهند مرد.

نامیدکننده‌تر از این نه فقط عدم امکان برداشت محصول بلکه به خطر افتادن کشت گوجه فرنگی در سال‌های آینده به علت آلوده شدن خاک به اسپور قارچ‌هایی است که می‌توانند تا سال‌ها در آن جا باقی بمانند.

آتشک گوجه فرنگی و مبارزه با آن

اگر چه امروز ساده‌ترین روش مبارزه با آفات و بیماری‌های گیاهی استفاده از سموم شیمیایی است، اما با رعایت برخی از اصول و همچنین عملیات غیرشیمیایی می‌توان با بیماری‌های یاد شده مبارزه کرد و مقابله شیمیایی را آخرین گزینه انتخاب نمود. این اصول عبارتند از:

۱- دانستن چگونگی آغاز و انتشار آتشک گوجه فرنگی که اهمیت زیادی دارد. عامل آتشک اسپوره‌های قارچی است که در خاک مزرعه بوده و توسط هوا به اطراف پراکنده شده و روی اندام‌های گیاه قرار می‌گیرند. اسپوره‌های قارچ توسط قطرات باران یا پاشیده شدن آب بر روی اندام‌های پائینی گیاه نیز پراکنده می‌شوند. این اسپورها توسط باد نیز جابه‌جا شده و از روی خاک به برگ‌ها منتقل و به سرعت ایجاد آلودگی می‌کنند. اولین اقدام، کنترل بوته‌ها در آغاز رشد گیاهان به دلیل داشتن فرصت کافی در مبارزه است. در این زمان می‌توان هرگونه بوته مشکوک را حذف کرد، حتی اگر فقط یک برگ دارای علامت بیماری باشد. سهل انگاری در این که فقط یک برگ آلوده است، شرایط گسترش بیماری را به وجود می‌آورد.

۲- تمیز کردن وسایل کار نظیر بیل، بیلچه، قیچی و سایر ادوات؛ چرا که هر یک از این ابزار در صورت آلوده بودن می‌توانند آلودگی را به سایر نقاط مزرعه منتقل نمایند. برای ضدعفونی کردن می‌توان از یک محلول سفیدکننده (bleach)، مخلوط با آب یا هر ضدعفونی‌کننده دیگری استفاده کرد. این اقدام کوچک بسیار بیش از آنچه فکر می‌کنید، موثر است و از گسترش عوامل بیماری‌زا جلوگیری می‌کند.

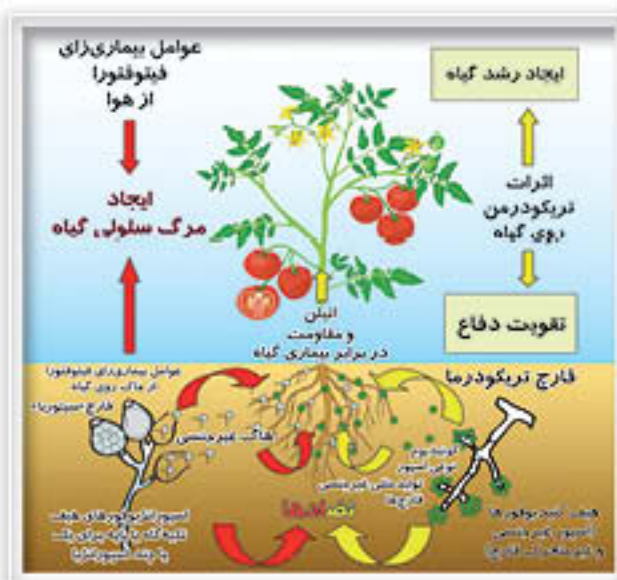
تمام شاخ و برگ‌های آلوده باید با دقت و فوریت از مزرعه خارج و نابود شوند. رها کردن آن‌ها در فضای باز به انتشار بیشتر عوامل بیماری می‌انجامد.

چنانچه مکان یا بشکه‌ای برای مهیا کردن آتش وجود دارد، باید تمام آن‌ها سوزانده شوند. به هیچ وجه نباید از این اندام‌های گیاهی آلوده به عنوان کمپوست استفاده کرد، چرا که آلودگی می‌تواند تا مدتی طولانی موجب بیماری شود.

۳- مالچ و هرس؛ اگر پیش از این از مالچ استفاده نشده، حال زمان گسترش هر نوع مالچ بر روی زمین برای جلوگیری از تماس اندام‌های گیاه با خاک است. قرار دادن یک لایه کاه ضخیم، مانع از پرتاب یا بالا آمدن اسپورها می‌شود. ضمن آن که می‌توان اقدام به هرس شاخ و برگ‌های زیرین بوته‌ها کرد. یا هرس حداقل ده تا پانزده سانتی متر از شاخ و برگ پائین بوته، امکان قرار گرفتن اسپوره‌های قارچ بر روی آنها را کاهش می‌دهد. پس از اتمام هرس، ضایعات به جا مانده را سوزانده و ابزار کار را ضدعفونی نمایید. چنانچه بوته‌های گوجه فرنگی در فواصل کم کاشته شده‌اند بهتر است که برای عبور هوا از بین آنها، شاخه و برگ‌های مجاور را هرس کرد. هنگامی که رطوبت زیاد در اطراف بوته‌ها باشد و گردش هوا در حد و اندازه کافی نباشد، شانس ابتلا به بیماری بالا می‌رود.

۴- پاشیدن محلولی از مخلوط سودا و روغن گیاهی؛ اسپری مخلوطی از سودا و روغن‌های گیاهی خوراکی مایع می‌تواند به کاهش خسارت و جلوگیری از گسترش عامل بیماری کمک نماید. مایعی از آب، سودا و روغن گیاهی خوراکی که مستقیماً بر روی بوته‌های بیمار پاشیده می‌شود، به بهبود شرایط کمک فراوان می‌کند. روش تهیه محلول مذکور به این طریق است که ۱/۵ قاشق غذاخوری از سودا و ۱/۵ قاشق غذاخوری از روغن را در یک گالن آب (۴/۵ لیتر) حل کرده و توسط سمپاش بر روی تمام اندام‌های گیاهی می‌پاشیم. در صورت وسیع بودن مزرعه می‌توان با همین نسبت مقدار بیشتری محلول تهیه کرد. خاصیت ضدباکتریایی سودا موجب کنترل اسپوره‌های قارچ شده و روغن نیز موجب چسبیدن و استقرار محلول روی اندام‌های گیاه می‌شود. برای اثرگذاری کامل می‌توان در دو نوبت هفته‌ای یکبار آن را تکرار کرد.

توصیه می‌شود که به آرامی به مزرعه آب داده شود و این کار در اوایل صبح انجام گیرد، چرا که شدت رطوبت در بعدازظهرها و شب‌ها به توسعه بیماری کمک می‌کند.

مبارزه با آتشک

اولین پرسش آن است که آیا می‌توان از وقوع ابتلا بوته‌های گوجه فرنگی به آتشک ممانعت به عمل آورد؟ پاسخ آن است که امکان دارد، اما به شرطی که به سرعت اقدام شود. مشکلی که باید از آن اطمینان کامل داشت، آلوده شدن تمام مزرعه در صورت اقدام دیر هنگام به مبارزه است و بدتر از آن مبتلا شدن گیاهان دیگری نظیر سیب زمینی یا قلفل در شرایط مجاورت با مزرعه گوجه فرنگی است. از نکات مهم در ابتلا بوته‌ها به آتشک، سرعت انتقال عوامل بیماری‌زا توسط باد به سرتاسر مزرعه است که در مدت کوتاهی تمام مزرعه آلوده می‌شود.

پایگاه فبری - اخبار سبز کشاورزی - مزرعه سبز

AkhbarSabzKeshavarzi.ir

تنوع این آفت و مجموعه ژن‌های مقاوم به سموم، کنترل آن را در آینده برای سیب‌زمینی‌کاران بسیار سخت خواهد کرد. اما درک و شناخت محققان از منابع و ساختار ژنتیکی آن می‌تواند برای مدیریت سیستم‌های مبارزه با این آفت به دانشمندان کمک نماید. این سوسک یکی از اولین آفتی بود که در دنیای مدرن توسط سموم شیمیایی مورد مبارزه قرار گرفت که در آن زمان بسیار موفقیت آمیز بود. اما شرایطی که هم‌اکنون در مقاوم شدن به سموم برای سوسک کلرادو به وجود آمده می‌تواند هشدار برای مقابله با سایر آفات باشد.

در سال ۲۰۱۸ گروهی از محققان دانشگاه ویسکانسین، زنجیره ژنوم این حشره را کشف کردند و از آن زمان آن‌ها درصدد یافتن چگونگی غلبه این حشره بر تمام سموم آفت‌کش هستند. از آن پس زنجیره ژنی تعداد زیادی از سوسک‌ها را به‌دست آورده‌اند. دانشمندان دریافته‌اند که تنوع منطقه‌ای این سوسک‌ها به‌دلیل منابع ژنتیکی اجداد آن‌ها و مقاوم شدن به سموم آفت‌کش بوده است.

ژن‌های به‌وجود آورنده مقاومت این حشره به‌خوبی شناخته شده هستند، اما نکته جالب توجه آن است که تفاوت‌های جمعیتی به‌علت تفاوت‌های ژنتیکی در این حشره است. دلیل چنین اتفاقی در سوسک کلرادو، تکامل و تحول تدریجی در آن‌ها است. این تکامل سریع بر مبنای تنوع ژنتیکی در این حشره و جهش‌هایی است که به آهستگی در جوامع سوسک کلرادو به وجود آمده است.

در حالی جهش‌های جدیدی در جوامع این سوسک رخ می‌دهد که برخی از آن‌ها می‌توانند نسبت به سموم آفت‌کش مقاومت نشان دهند و به سرعت درجاتی از مقاومت به آفت‌کش‌ها را در خود به وجود آورند.

این یافته‌ها خبرهای خوشی برای کشاورزان نیستند، اگر چه دانشمندان امیدوارند که بتوانند آن را مهار کنند.

مسلح بودن به دانش چگونگی قرار سوسک‌های کلرادو از اقدامات کشاورزان، احتمالاً در آینده استراتژی‌های جدیدی را برای مبارزه با این عامل فلاکت ایجاد خواهد کرد. امکان دارد که مدل‌های پیچیده‌ای در تکنیک‌های مدیریتی تحت‌تاثیر قرار دادن این سوسک در آینده به وجود آید.

مدیریت مبارزه با این آفت، سالیانه میلیون‌ها دلار هزینه بر دوش سیب‌زمینی‌کاران می‌گذارد. یکی از جدیدترین اطلاعات آن است که چگونه این آفت به سراغ گیاهان میزبان دیگر می‌رود که موجب می‌شود محققان در پی روش‌های دیگری برای مبارزه با آن باشند. در سال‌های دهه ۱۹۴۰ کشور آلمان این آفت را تحت نظارت و بررسی شدید قرار داد، چرا که انتشار آن در کشورهای شرق اروپا در زمان جنگ سرد بلوک شوروی، به نوعی تبلیغ و پروپاگاندا علیه جهان غرب شده بود.

در برخی از کشورها روی تمبرهای پستی نقش بست و در مناطقی دیگر برای درس حشره‌شناسی در کلاس‌ها تدریس شد. اما برخلاف این اقدامات، این توانایی حشره در ایجاد مقاومت به آفت‌کش‌ها و گسترش آن در شرایط آب و هوایی مختلف بود که برای چندین دهه، ذهن حشره‌شناسان را به خود مشغول کرده بود.

اکنون این آفت به شکل یک چالش واقعی برای کشاورزان و حشره‌شناس‌ها درآمده است. معلوم گردیده این سوسک‌ها دارای تعدادی ژن برای هضم کردن پروتئین‌های گیاهی هستند، ضمن آن که ژن‌هایی برای شناخت طعم تلخ مواد دارند.

تکته آخر آن که سوسک کلرادو آفتی مخرب است که می‌تواند برای مناطق کشت سیب‌زمینی یک خطر بالقوه به‌شمار آید و حال که مقاوم شدن آن به سموم آفت‌کش به یک چالش جدی مبدل گردیده است. باید کارشناسان یا اقدامات مدیریتی تا میزان ممکن میزان خسارات را کاهش دهند. □

سوسک کلرادو یکی از عمده آفات مزارع سیب‌زمینی در جهان است که با خطوط موازی روی بال‌های خود کاملاً قابل شناسایی است و از سال ۱۸۲۴ (توسط حشره‌شناس آمریکایی Thomas Say) مورد شناسایی قرار گرفت و همچنان در مزارع سیب‌زمینی، یکه‌تازی می‌کند.

لازم است سیب‌زمینی‌کاران بدانند که این آفت به بیش از ۵۰ نوع آفت‌کش مقاوم شده و در حال حاضر به شکل یک «ابر آفت» یا «Super Pest» در سرتاسر جهان به کار ویران کردن مزارع سیب‌زمینی مشغول است.

هم‌اکنون در بسیاری از مناطق جنوبی کشور، مزارع سیب‌زمینی سر از خاک درآورده و احتمالاً در آغاز سال آینده برداشت و به بازار عرضه می‌شوند، بنابراین دقت در حضور این آفت در مزارع سیب‌زمینی از اهمیت بسیاری برخوردار است.

مطالعات و بررسی‌های جدید معلوم نمود که سوسک‌ها برای دست‌یافتن به چنین کار بزرگی را با ایجاد تغییرات اساسی در ژنوم خود به‌دست آورده و با این روش توانسته‌اند در مقابل هرگونه سمی که انسان‌ها برای مبارزه با آن‌ها بر سرشان می‌ریزند، مقابله و مقاومت کنند.

سیب‌زمینی‌کاران بخوانند

FOLIAR SOAP
GREEN GUARD

صابون گرین گارد

(صابون محلول پاش)

گرین گارد Green Guard صابون محلول پاشی جهت شستشوی اندام های هوایی و کنترل آفاتی همچون کنه ، تریپس ، سفید پانک بوده و حاوی روغن نارگیل است .

این ترکیب جهت شست و شوی برگ و اندام های هوایی به دلیل داشتن روغن نارگیل و عصاره گیاهی می تواند بر روی تخم ، لارو و حشره بالغ کنه تاثیر بسیار خوب در کاهش و کنترل آنها داشته باشد .

گرین گارد در قالب مدیریت تلفیقی کنترل آفات تاثیر مناسبی بر از بین بردن کانون طغیان آفات دارد .

میزان مصرف :

۱/۵ تا ۳ در ۱۰۰۰ (۱۵۰ تا ۳۰۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب)

زمان مصرف :

پیشنهاد می شود محلول پاشی صبح زود یا در هنگام غروب که رطوبت نسبی محیط بالاتر است صورت گیرد . زیرا در این ساعات سطح برگ و اندام های گیاه به کندی خشک می شوند و این امر موجب افزایش کارایی محلول گرین گارد خواهد شد .

طریقه مصرف :

- ۱- قبل از مصرف ، بطری را به خوبی تکان دهید .
- ۲- گرین گارد را به تدریج به مقداری آب اضافه نموده و کاملا هم زده شود تا نهایتا محلولی یکنواخت و بدون ذرات معلق و حل نشده به دست آید .
- ۳- برای نتیجه گیری بهتر حتما درخت به طور کامل توسط محلول پوشش داده شود .

احتیاطات ضروری :

از محلول پاشی گرین گارد در معرض تابش شدید آفتاب و دمای بیش از ۳۵ درجه سانتی گراد و بر روی گیاهان حساس و به ویژه غنچه ها ، کلبرگ ها و برگ های جوان و همچنین گیاهان تحت استرس کم آبی و سم پاشی های مکرر بدون آزمایش اولیه و اطمینان از آسیب ندیدن گیاه جدا خودداری گردد . علاوه اینکه از اسپری کردن یا تخلیه محلول حاصل از شستشوی تجهیزات محلول پاشی یا حشره کش گرین گارد در نهرها ، رودخانه ها و سایر منابع آبی محل زندگی آبزیان باید خودداری کرد .

نحوه نگهداری :

این محصول باید در ظروف دربسته و در مکانی خنک و به دور از تابش مستقیم خورشید نگهداری شود .

شرکت تولیدات سم و کود زرافشان اسوهامی خاص

دفتر مرکزی: تهران- بيج شمیران- خیابان دکتر شریعتی- خیابان حقوقی- پلاک ۷۳ واحد ۴

تلفن: ۸ - ۷۷۵۱۷۳۹۵ - فکس: ۷۷۵۱۷۳۹۸

پخش انحصاری در سراسر کشور: شرکت برکت سبز

تلفن دفتر: ۰۲۱-۳۷۷۷۳۱۸۹ - موبایل: ۰۹۱۶۳۰۶۶۷۸

شرکت توسعه و بهبود نهاده‌های کشاورزی پارس یزد

موفق به اخذ بیش از ۲۵۰ گواهی‌نامه ثبت ماده کودی
از موسسه تحقیقات خاک و آب وزارت جهادکشاورزی

WWW.PARSAGRO.COM

آدرس دفتر مرکزی: یزد- میدان عالم - بلوار شهدای گمنام - شهرک پردیس - خیابان عمار -
کوچه شه‌ریار - کوچه عطار نیشابوری - ساختمان تجاری هلدینگ پارس یزد
کد پستی: ۸۹۱۵۱۷۳۶۵۰
تلفن: ۰۳۵-۳۸۳۰۱۴۵۵

شرکت توسعه و بهبود
نهاده‌های کشاورزی پارس یزد

دارنده تندیس و گواهینامه رعایت حقوق مصرف کنندگان
از سازمان صنعت، معدن و تجارت و انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان

WWW.PARSAGRO.COM

شرکت توسعه و بهبود نهاده‌های پارس یزد
تولید کننده و وارد کننده انواع کود های آلی و شیمیایی

از سوی دیگر، مدیریت ضعیف خاک موجب رشد ضعیف ریشه‌ها و بروز مشکلاتی در رشد گیاه و میوه‌دهی آن می‌گردد. به‌منظور حفظ سلامت خاک و تقویت رشد ریشه‌ها باید عملیات مدیریت خاک به‌خوبی انجام گیرد که شامل مالچ‌پاشی، شخم‌زدن و اضافه کردن کود به‌منظور تامین عناصر غذایی و حفظ و نگهداری ظرفیت ذخیره آبی آن است. با اتخاذ تدابیری به‌منظور مراقبت از خاک، می‌توان به درخت‌ها و گیاهان کمک کرد تا در شرایط مناسبی قرار بگیرند؛ چرا که صرف وقت در مواظبت از خاک می‌تواند در پایان کار به یک افزایش ثروت مبدل شود.

ساده‌ترین روش‌ها در بهبود زهکشی خاک، افزودن مواد آلی ارگانیک از قبیل کمپوست یا کودهای حیوانی بر بستر خاک باغ است. این مواد به بهبود ساختار خاک کمک می‌کنند و در هنگام پوسیده شدن، مواد غذایی و ترکیبات مفید را که موجب نرم شدن خاک می‌گردند، در آن رها و نفوذ آب به لایه‌های زیرین را آسان‌تر می‌کنند.

همچنین، این مواد آلی در هنگام بارندگی‌های شدید از فرسایش خاک جلوگیری می‌نمایند. بنابراین هزینه کردن برای استفاده از مواد آلی به پایداری خاک، سلامت آن و حمایت از ابقای عناصر غذایی، کمک زیادی می‌کند. مالچ‌ها به دلیل کمک به حفظ رطوبت خاک و جلوگیری از تبخیر، در زهکشی خاک امری حیاتی هستند. ضمن آن که ریشه‌ها را از اثرات خورشید و باد محافظت می‌کنند. مالچ‌پاشی مانع از رشد علف‌های هرز در سطح باغ می‌شود. افزودن مالچ بر سطح خاک مانع از تجمع و حوضچه‌ای شدن آب در پای درخت‌ها می‌گردد و از این بابت درخت‌ها خوشحال خواهند شد.

زهکشی مناسب، مانع از اشباع خاک با آب می‌شود، چرا که اشباع خاک می‌تواند به آسیب‌زدن و حتی مرگ درخت منتهی گردد. برخی زهکشی‌ها می‌تواند ضمن حفظ رطوبت خاک، مانع از فرسایش یا شستشوی آن توسط آب آبیاری یا باران شود. می‌توان با استفاده از این روش تا سال‌ها سلامت و رشد درخت‌ها را تضمین کرد.

هوادهی خاک

حفظ جریان هوا در خاک گام مهمی در استفاده از زهکشی و سلامت خاک است. حفظ جریان هوادهی، آب و عناصر غذایی در خاک می‌تواند به کاهش عوارضی، مانند فشردگی و در نتیجه کاهش رشد گیاه منتهی شود. علاوه بر آن، چنین خاک‌هایی نسبت به شستشو و فرسایش کمتر تحت‌تأثیر قرار می‌گیرند و گزینه مناسبی در مدیریت خاک هستند. چنانچه تمایل به پایداری و سلامت و مولد بودن خاک در درازمدت دارید، باید از ابزار تخصصی و تکنیک‌های لازم برای هوادهی خاک استفاده نمایید.

به‌طور خلاصه بکارگیری زهکشی در خاک باغ روش نسبتاً ساده‌ای است که می‌تواند تأثیر زیادی در سلامت خاک داشته باشد و با اتخاذ روش‌های شرح داده شده می‌توان به تداوم جریان آب و مواد و عناصر غذایی مورد نیاز درخت‌ها کمک کرد. □

زهکشی خاک یکی از ابعاد مهم در توجه به رشد گیاهان در باغ‌ها به‌دلیل پایداری و استقرار درازمدت درخت‌ها است. زهکشی ضعیف خاک می‌تواند مشکلات بسیاری از جمله ناکافی بودن یا فقدان مواد غذایی و گسترش بیماری‌های گیاهی را به‌وجود آورد.

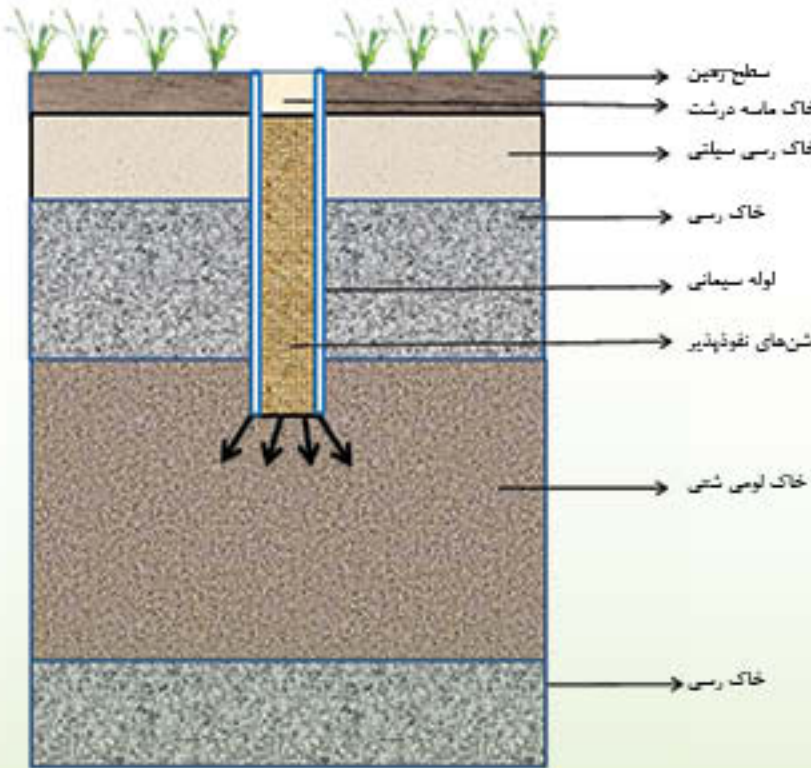
اما خوشبختانه روش‌های ساده‌ای برای بهبود زهکشی در خاک باغ‌ها وجود دارد که انجام آن‌ها به این امر کمک می‌کند. برای این کار می‌توان از افراد کارشناس و حرفه‌ای کمک گرفت. مدیریت خاک از آن جهت واجد اهمیت است که می‌تواند به اطمینان از دریافت مواد غذایی کافی توسط گیاه کمک نماید؛ مانند اجتناب یا جلوگیری از فشردن شدن خاک و مشکلات ناشی از آن در رشد درخت‌ها.

با اتخاذ تدابیر گام به گام در مدیریت موثر خاک، می‌توان محیط مولد بهتری برای درخت‌ها به وجود آورد. خاک را می‌توان با افزودن کمپوست یا نوعی از مالچ پوششی برای جلوگیری از فرسایش اصلاح نمود و در واقع مدیریت مناسب خاک، شاه‌کلید رشد و ارتقاء وضعیت باغ است.

خاک‌های سالم برای رشد و گسترش ریشه‌های درخت موضوعی حیاتی‌اند. ریشه‌ها موجب استحکام و ایستایی گیاه و نیز جذب آب و مواد غذایی می‌شوند. همچنین به هوادهی خاک و معانت از فرسایش آن کمک می‌کنند.

نقش زهکشی

در بهبود وضعیت خاک

گلدستون

GSZ- 2000 -1

GoldStone

www.goldstoneir.com

شرکت ره اندیش کاوان

بھگام با طبیعت ہمراہ با سلامت

بینو ۱ (Bino 1)

بینو ۱، تولیدی شرکت MR Innovation کره جنوبی است. این ترکیب تهیه شده از مواد آلی مختلف با منشأ گیاهی و از عصاره ریشه تلخه بیان بدست می آید. مواد موجود در این ترکیب ضمن تأمین اسیدهای آمینه ضروری گیاه، سبب رشد و نمو بهتر، تحریک فیتوآلکسین های گیاهی، افزایش مقاومت گیاه و کاهش خسارت و جمعیت لارو بال پیولک داران، لارو سخت بال پوشان و حشرات کامل مگس قارچ می شود.

بینو ۱ روی طیف وسیعی از محصولات باغی، زراعی، گلخانه ای و جنگلی کاربرد دارد و میزان مصرف آن بسته به سطح جمعیت آفت ۱/۲۵ تا ۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب به صورت محلول پاشی می باشد.

بینو ۲ (Bino 2)

بینو ۲، تولیدی شرکت MR Innovation کره جنوبی است. این ترکیب تهیه شده از مواد آلی مختلف با منشأ گیاهی و از ریشه تلخه بیان استخراج شده است. این ماده پس از محلول پاشی، سبب افزایش رشد و تحریک فیتوآلکسین ها و در نتیجه تقویت گیاه و کاهش خسارت و جمعیت آفات مکنده از جمله شته، تریپس، سفیدبالک (مگس سفید)، پسیل، کنه دو لکه ای و غیره می شود.

بینو ۲ روی طیف وسیعی از محصولات باغی، زراعی، گلخانه ای و جنگلی کاربرد دارد و میزان مصرف آن بسته به سطح جمعیت آفت ۱/۲۵ تا ۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب به صورت محلول پاشی می باشد.

ترکیبات بینو ۱ و بینو ۲ قابلیت اختلاط با برخی از سموم شیمیایی را دارند و در صورت قابل اختلاط بودن به دلیل افزایش کارایی سم در اثر ترکیب با بینوها، توصیه می شود دُز سم مصرفی به نصف کاهش یابد. در صورت نیاز، قبل از اختلاط بینوها با سایر سموم شیمیایی و استفاده در سطح وسیع، ابتدا در سطح کوچکی از محیط کشت آزمایش شود.

- محلول پاشی دور از تابش نور خورشید و کمی قبل از غروب خورشید انجام شود.
- محلول های بینو در ظروف اصلی و با درب بسته در جای خشک و خنک تا سه سال پس از تولید قابلیت نگهدارنده دارند.
- در زمان فعالیت زنبورهای گردآفشان از مصرف بینو باید خودداری شود.

شرکت ره اندیش کاوان

تلفن: ۰۲۱ - ۸۵۵۹۹۶ - ۰۲۱ - ۳۲۱۵۰۲۰۱

فکس: (۲۳۱) ۰۲۱ - ۸۵۵۹۷۲۳۰

www.rahaandish.net

فوزار (Fusar)

این ترکیب ساخت شرکت اکوناتور (Econatur) اسپانیا می‌باشد. سرشار از اسیدآمینہ‌های مورد نیاز گیاه و دارای آهن، مس و کربن می‌باشد و دو عملکرد عمده را در گیاه انجام می‌دهد. با افزایش قطر دیواره سلولی موجب استحکام بیشتر و مقاومت گیاه و در نتیجه کاهش خسارت و جمعیت پاتوژن‌های بیماری‌زای خاکزی در اطراف ریشه و طوقه گیاه می‌شود. همچنین با افزایش مقدار کلروفیل (سبزینه) گیاه سبب افزایش فتوسنتز گیاه و در نتیجه افزایش عملکرد و بهبود سریع‌تر علائم خسارت روی گیاه به ویژه در ناحیه ساقه و ریشه می‌گردد.

این ترکیب به صورت محلول‌پاشی، استفاده همراه با آبیاری و بذر مال کردن مورد استفاده قرار می‌گیرد. در صورت محلول‌پاشی، استفاده ۱/۵ تا ۳ لیتر از فوزار در ۱۰۰۰ لیتر آب، در صورت استفاده همزمان با آب آبیاری، ۳ تا ۵ لیتر در هکتار و در صورت بذر مال کردن مقدار ۱۵۰ تا ۲۵۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب برای یک تن بذر پیشنهاد می‌شود. همچنین محلول‌پاشی نشاها قبل از انتقال به زمین با محلول فوزار (با ۲۵۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب) به ریشه‌زایی بیشتر نشاها کمک میکند.

در صورت نیاز به تکرار، ۱۵ تا ۲۰ روز پس از مرتبه اول می‌توان مجدد از آن استفاده نمود. استفاده از فوزار، دور از تابش نور خورشید و کمی قبل از غروب خورشید باشد و از استفاده آن در مواقع تغییرات ناگهانی آب و هوا اجتناب شود.

نمیسین (Nemicin)

این ترکیب ساخت شرکت اکوناتور (Econatur) اسپانیا می‌باشد. سرشار از اسیدآمینہ‌های مورد نیاز گیاه به ویژه اسیدگلوٹامیک و اسیدآرژینین می‌باشد که نقش مهمی در رشد و نمو گیاه ایفا می‌کند. این ترکیب حاوی ۵/۵ درصد بذر یوده که بعنوان محرک تولید اسیدهای آمینہ مورد نیاز ساخت دیواره سلولی است و ضمن استحکام ریشه‌ها سبب ترمیم زخم ناشی از فعالیت پاتوژن‌ها و کاهش جمعیت عوامل بیماری‌زای خاکزی از جمله نماتدها می‌شود. این ترکیب به دلیل خاصیت آللوپاتیکی بعنوان پیشگیری کننده نیز قابل استفاده است. همچنین سبب افزایش قدرت ریشه‌زایی گیاهان می‌شود.

در صورت آلودگی ریشه به عوامل خسارت‌زا از جمله نماتدهای مولد گره ریشه، ۳ تا ۵ لیتر از نمیسین همراه با آب آبیاری در یک هکتار مورد استفاده قرار گیرد. در صورت استفاده موضعی در باغات، استفاده از نیم لیتر نمیسین در صد لیتر آب به صورت آبیاری پیشنهاد می‌گردد. قبل از آبیاری زمین با ترکیب نمیسین، بهتر است یک آبیاری سبک در باغ انجام شده و زمانی که رطوبت خاک به ۷۰٪ رسید، از محلول مورد نظر استفاده شود. در خاک‌های سبک به منظور حفظ رطوبت خاک قبل از استفاده نمیسین همراه آب آبیاری، پیشنهاد می‌شود اسید هیومیک در خاک استفاده شود. حداکثر تأثیر نمیسین با توجه به شرایط خاک و مراحل رشدی گیاه تا حدود ۲۰ روز پس از استفاده از آن می‌باشد.

در صورت نیاز می‌توان به فاصله ۲۰ روز، محلول‌دهی خاک را تکرار نمود. استفاده از نمیسین، دور از تابش نور خورشید و کمی قبل از غروب خورشید باشد و از استفاده آن در مواقع تغییرات ناگهانی آب و هوا اجتناب شود.

ترکیبات فوزار و نمیسین دارای گواهی ارگانیک اروپا یوده و برای کشت ارگانیک مورد استفاده قرار می‌گیرند.

شرکت رها اندیش کاوان

تلفن: ۸۵۵۹۶-۲۱ ۰۲۱-۳۲۱۵۰۲۰۱-۱۷

فکس: (۲۳۱) ۸۵۵۹۷۲۳۰-۲۱

www.rahaandish.net

حسین کاظمی

به همین دلیل با وجود این که وزارت جهاد کشاورزی در برنامه‌های مهم خود، موضوع تولید روغن را به صورت جدی دنبال می‌کرد و از سال ۱۳۸۳ در طرحی با عنوان دانه‌های روغنی، هدف‌گذاری برای افزایش ضریب خودکفایی در تولید روغن تا میزان ۷۵ درصد را در نظر داشت، اما چنانچه گفته شد، برخی موانع و سیاست‌گذاری‌ها، مانع دستیابی به این امر مهم گردید. با همه اینها وزارتخانه جهاد کشاورزی و معاونت امور زراعت از این هدف کوتاه نیامده و موضوع دانه‌های روغنی را با جدیت دنبال می‌کند.

با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تغییرات اساسی که در سیاست‌های ارزی و یارانه‌ای اتفاق افتاد، کفه ترازو اندکی به سمت تولید، عادلانه‌تر شد و این امید را زنده کرد که می‌توان شاهد نتایج معتبری در اهداف طرح دانه‌های روغنی بود و مسئولان اجرای طرح نیز احتمالاً سعی دارند که اگر شرایط فوق، وضعیت مناسب‌تری در اختیار طرح قرار دهد، از فرصت استفاده و تولید دانه‌های روغنی را افزایش دهند.

روغن، از جمله محصولات غذایی است که نقش زیادی در تامین کالری مورد نیاز جامعه ایرانی دارد و سال‌های اخیر با تغییراتی که در الگوی مصرف مواد غذایی و همچنین افزایش معناداری که در جمعیت کشور اتفاق افتاده است، نیاز به روغن از مقدار تولید سنتی و معمول آن فراتر رفته است.

از طرفی برخی سیاست‌های نامناسب ارزی مانند تخصیص یارانه برای واردات روغن و حتی یارانه ریالی به روغن، باعث پائین نگه داشتن قیمت آن و در نتیجه کاهش توجیه‌پذیری اقتصادی تولید داخلی آن برای کشاورزان می‌گردید.

زنده شدن امیدها

به افزایش تولید روغن

دکتر سعید... منصوری، سرپرست طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی، به برخی سوالات ما در این زمینه پاسخ داده که در ذیل آمده است:

اهمیت طرح دانه های روغنی و اهداف آن را به طور خلاصه توضیح دهید؟

یکی از شاخص‌های مهم سنجش امنیت غذایی در سطح کلان، ضریب خودکفایی محصولات غذایی یا به عبارتی دیگر درجه تامین نیازهای غذایی اساسی کشور از منابع تولید داخلی است. از طرف دیگر، افزایش ضریب خودکفایی کشور علاوه بر این که در افزایش وجهه بین‌المللی نظام سیاسی و گسترش اقتدار و مشروعیت آن شدیداً موثر است، به طور تلویحی دلالت بر بهبود بهره‌وری کشاورزی، کارایی سرمایه و نیروی کار در بخش کشاورزی، اثربخشی سیاست‌های دولت، توسعه روستایی، پژوهش و توسعه کشاورزی نیز دارد که مجموعه این عوامل به افزایش رشد اقتصادی کشور، صرفه‌جویی در هزینه‌های ارزی، کاهش وابستگی و در نتیجه تقویت امنیت ملی می‌انجامد.

در خصوص دانه‌های روغنی و استحصال آن، میزان وابستگی به واردات حدود ۹۰ درصد است که از آسیب‌پذیری بسیار بالایی به‌ویژه در شرایط تحریم برخوردار است. افزایش تولید دانه‌های روغنی علاوه بر توسعه کشت آن، ایجاد اشتغال و نیز اثرات تناوبی بسیار مفید در پایداری کشت غلات، کنترل بیماری‌های گندم و بهبود کیفیت خاک و تامین بخشی از روغن خوراکی جامعه، پس از فراوری با تولید کنجاله مصرفی در تغذیه دام، طیور و صنعت دامپروری نیز بسیار تاثیرگذار است که این امر می‌تواند در تامین پروتئین و سرانه انرژی و مواد غذایی که می‌تواند یک مشکل اصلی در امنیت غذایی کشور باشد، بسیار موثر واقع شود.

زمان شروع طرح و پیشرفت‌ها و میزان دسترسی به اهداف چگونه بوده است؟

طرح دانه‌های روغنی یک بار از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۶ و با یک وقفه ۸ ساله از سال ۱۳۹۴ مجدداً آغاز شد. طی این سال‌ها بسته به شرایط و امکانات و سیاست‌های دولت‌های وقت به‌لحاظ ارزی، حمایتی و... طرح با نشیب و فرازهای مختلفی روبرو بوده است. با این وجود توفیقاتی در این سال‌ها بدست آمد؛ به‌طوری‌که در سال ۱۳۹۸ حدود ۴۰۰ هزار تن دانه روغنی کلزا در کشور تولید و ضریب خودکفایی یا احتساب سایر دانه‌های روغنی به ۱۶ درصد رسید که به‌دلایلی تداوم نیافت.

وزارت جهاد کشاورزی

موانع و چالش‌هایی که دسترسی به اهداف طرح را با مشکل مواجه می‌کند را توضیح بفرمائید؟

- خشکسالی‌های سنوات اخیر و نیز موارد ذیل، عواملی بودند که در سنوات گذشته منجر به عدم توفیق در دسترسی به اهداف طرح شدند که امیدواریم با سیاست‌های حمایتی و ارزی دولت سیزدهم اهداف خوداتکایی طرح دانه‌های روغنی محقق گردد.
- پائین بودن قیمت تضمینی دانه‌های روغنی نسبت به محصولات در تناوب و رقیب در سنوات گذشته؛
- اختصاص ارز دولتی به واردات دانه‌های روغنی، روغن خام و کنجاله که امکان رقابت محصول تولید داخل نسبت به واردات را از بین می‌برد؛
- عدم ثبات قیمت ارز که باعث ناتوانی تصمیم‌گیری در کلرخلیجات برای خرید محصول می‌شود؛
- نبود بسته تعرفه‌ای مناسب با رویکرد حمایت از تولید داخل برای واردات دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن؛
- عدم پرداخت به اندازه و به‌موقع اعتبارات طرح دانه‌های روغنی؛
- اعمال سیاست‌های ارزی متفاوت که منجر به افزایش قیمت محصولاتی مانند برنج، بادام زمینی و ... و از بین رفتن قدرت رقابت و مزیت اقتصادی دانه‌های روغنی شد.

اقدامات انجام شده در اولین سال دولت سیزدهم در کنار تأثیر حذف ارز دولتی در موضوع تولید دانه‌های روغنی چه بوده است؟

حذف ارز ترجیحی از واردات دانه‌های روغنی و استحصال آن در قالب اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها که با اتخاذ سیاست‌های حمایتی مناسب، می‌تواند گامی مؤثر در واقعی شدن قیمت دانه‌های روغنی در کشور و تشویق کشاورزان به کشت این محصولات باشد. اتخاذ سیاست‌های حمایتی از تولید دانه‌های روغنی با پرداخت یارانه‌های نقدی مستقیم و غیرمستقیم به کاشت این محصولات در قالب کشت قراردادی (سویا در سال اول) به‌منظور تشویق کشاورزان به کشت و تأمین نقدینگی برای خرید نهاده‌ها و افزایش عملکرد در واحد سطح و برنامه‌ریزی و اصلاح قیمت‌های تضمینی متناسب با سایر محصولات به‌منظور اقتصادی نمودن این محصولات از جمله اقدامات تأثیرگذار در این زمینه بوده است.

اشاره‌های نیز به برنامه‌ها و هدف‌گذاری‌های آینده برای طرح داشته باشید؟

تدوین طرح جهش تولید با هدف دسترسی به ۵۰ درصد خوداتکایی در تولید روغن و حدود ۳۰ درصد در کنجاله طی یک برنامه ۵ ساله که این طرح با محوریت کلزا در پائیز و سایر دانه‌های روغنی (سویا، کنجد، آفتابگردان) در بهار و محصولاتی مانند گلرنگ و کاملینا در عرصه دیم برنامه‌ریزی شده است.

اقدامات و سیاست‌گذاری‌های مورد انتظار مجریان برای دسترسی به اهداف طرح را چه مواردی می‌دانید؟

- نگاه ویژه به دانه‌های روغنی با توجه به میزان وابستگی به واردات و نیز ارزش غذایی این محصولات در زنجیره امنیت غذایی کشور؛
- اعلام به‌موقع قیمت‌های تضمینی مناسب، طوری‌که کشاورزان تشویق به کشت این محصولات شوند؛
- اعمال سیاست‌های حمایتی یارانه‌ای مستقیم و غیرمستقیم (تأمین نهاده‌ها و...) متناسب با نیاز کشور به این محصولات؛
- تأمین اعتبارات لازم برای اجرای پروژه‌های طرح دانه‌های روغنی (اعم از تحقیقاتی، آموزشی، اجرایی و...)
- تأمین به‌موقع نقدینگی برای خریداران دانه‌های روغنی مهم از دولتی و خصوصی.

معرفی طرح و اهداف

با توجه به اهمیت بالای تولید و تامین گندم به عنوان یک کالای استراتژیک در تامین غذای جامعه و امنیت غذایی، دستیابی به یک جایگاه مطمئن در تولید آن خواست همه دولت‌ها در جمهوری اسلامی بوده است. در راستای اهمیت تولید این محصول بود که طرح «ارتقای ضریب خوداتکایی گندم» از سال ۱۳۹۳ در حال انجام می‌باشد و قبل از آن نیز این سیاست افزایش تولید گندم با عناوینی مانند طرح افزایش تولید گندم، طرح محوری و... به اجرا درآمده بود.

هدف کلی این طرح، افزایش تولید محصول گندم و کاهش وابستگی به واردات بوده که این امر در سال‌های اخیر موفقیت‌های خوبی نیز کسب و در نتیجه آن واردات گندم در برخی از سال‌ها مانند ۸۶-۸۹-۹۵-۹۸ و ۹۹ به حدود صفر رسید در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نیز این طرح با عنوان «پایداری در تولید گندم» به اجرا در خواهد آمد. ذیلاً اهداف کلی این طرح در چند بند خلاصه شده است:

- تولید پایدار گندم با حفظ منابع آب و خاک؛
- کاهش و نهایتاً قطع وابستگی نسبت به واردات گندم؛
- افزایش تولید در واحد سطح و افزایش بهره‌وری تولید گندم؛
- انتقال دانش فنی نوین و به روز تولید به مزارع کشاورزان؛

دستیابی به اهداف طرح

میزان پیشرفت طرح را باید در میزان تولید و کاهش حجم واردات گندم ارزیابی نمود که از سال ۹۴ تا ۹۹ شاهد روند تولید افزایشی گندم بوده‌ایم و در برخی سال‌ها نیز خودکفایی کامل در تولید گندم محقق گردید.

برای سال جاری (۱۴۰۱) نیز تولید به میزان ۱۱.۵ میلیون تن پیش‌بینی گردیده بود که ناکتون بیش از ۷.۲ میلیون تن گندم خوراکی و حدود ۴۲۰ هزار تن گندم بذری خریداری شده و پیش‌بینی می‌شود جمع خرید تضمینی و بذر به حدود ۸ میلیون تن برسد که علی‌رغم خشکسالی شدید در دو سال اخیر، تحولات سیاسی و کمبود مواد غذایی در جهان، افزایش قیمت و محدود شدن تجارت جهانی این محصول، نقش مهمی در تامین امنیت غذایی کشور داشته است.

پیش به سوی

«پایداری در تولید گندم»

موانع و چالش‌ها

مهم‌ترین محدودیت‌های تولید گندم را می‌توان موارد ذیل در نظر گرفت: تغییر اقلیم و خشکسالی شدید: مهم‌ترین محدودیت تولید گندم در کشور و جهان، محدودیت‌های اقلیمی می‌باشد؛ در دو سال اخیر کشور با شدیدترین خشکسالی‌ها روبرو بوده و نزولات جوی در سال قبل حدود ۴۰ و در سال زراعی جاری نیز حدود ۲۴ درصد نسبت به میانگین بلندمدت کاهش داشته است. این موضوع به طور مستقیم بر کشت دیم و به صورت غیرمستقیم بر منابع آبی مورد استفاده جهت کشت آبی نظیر ذخایر سدها، رودخانه‌ها و منابع آب‌های زیرزمینی تأثیر منفی گذاشته است.

عوامل اقتصادی و پشتیبانی: در سال‌های اخیر پایین بودن قیمت خرید تضمینی و اعلام دیرهنگام آن، پرداخت یا تاخیر بهای محصول تحویلی کشاورزان، بالا رفتن قیمت نهاده‌ها و هزینه‌های تولید محصول و عدم تامین کفی اعتبارات و یارانه‌های مورد نیاز جهت اجرای پروژه‌های تدوین شده و پرداخت نکردن تسهیلات مورد نیاز کشاورزان، از جمله مشکلات اصلی تولید گندم بوده است.

عوامل فنی و زیربنایی: استفاده از روش‌های سنتی و پایین بودن بهره‌وری آب، فرسوده بودن ناوگان برداشت، کاهش ضریب استفاده از بذور گواهی شده و... نیز برخی از موانع فنی و زیربنایی در دستیابی به تولید میزان مناسبی از گندم است.

اقدامات مهم انجام شده در سال اخیر

آغاز سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ با استقرار و آغاز به کار دولت سیزدهم مصادف گردید و در کنار استمرار اقدامات فنی مناسب سال‌های قبل، چند اقدام مدیریتی مناسب، تأثیرات مثبتی بر تولید گندم گذاشت:

- اعلام به موقع قیمت و افزایش آن با توجه به تحولات جهانی، نقش مهمی در افزایش انگیزه تولید و تحویل گندم به مراکز خرید تضمینی داشت؛
- کاهش قیمت کودهای شیمیایی به میزان حدود ۴۵ درصد؛
- انجام کشت قراردادی به صورت پایلوت در تعدادی از استان‌ها در سطح ۲۸۰ هزار هکتار؛
- اجرای طرح جهش تولید در دیم‌زارها با همکاری مشترک وزارت جهاد کشاورزی و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره)؛
- اجرای دو پروژه ملی ارتقاء امنیت غذایی در مزارع دیم و افزایش عملکرد گندم و بهره‌وری نظام‌های زراعی «گندم بنیان» در مزارع گندم آبی و دیم؛

وزارت جهاد کشاورزی

اقدامات فنی و کارشناسی

از اقدامات فنی طرح نیز به تغییر آرایش کشت، افزایش ضریب نفوذ ارقام جدید گندم، تامین بذور با کیفیت، ارتقای کیفیت گندم تولیدی، توسعه آبیاری نواری قطربای در مزارع گندم، کشت کف جوی در مناطق شور، اجرای مزارع PDJ، PVST و PNT کشت مستقیم و اجرای خاک‌ورزی حفاظتی، اجرای طرح‌های پایلوت تغذیه گیاهی، استفاده از کارنده‌های مناسب، مبارزه با بیماری‌ها در مناطق مستعد، افزایش سطح مبارزه با آفت سن قلات و کاهش میزان سن‌زدگی می‌توان اشاره نمود.

برنامه‌ها و هدف‌گذاری سال آینده (۱۴۰۱-۱۴۰۲)

- تدوین و ابلاغ دستورالعمل اجرایی طرح پایداری تولید گندم کشور؛
- برنامه‌ریزی جهت کشت قراردادی گندم در سطح ۲ میلیون هکتار؛
- برنامه‌ریزی جهت اجرای پروژه جهش تولید در دیم‌زارهای گندم کشور در سطح ۲.۲۶ میلیون هکتار؛
- هماهنگی و پیگیری در توزیع بذور مورد نیاز کشاورزان در مناطق مختلف به میزان ۴۰۵ هزار تن بذور رسمی؛
- تولید و تکثیر بذور ۳۳ رقم جدید گندم و تهیه و تدوین برنامه تولید بذور گواهی شده گندم به میزان ۴۸۵ هزار تن در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳؛
- برنامه‌ریزی به منظور تولید ۴۵۰ هزار تن گندم دوروم برای سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱؛
- ارتقاء بهره‌وری آب در کشت گندم از طریق توسعه آبیاری میکرو در سطح ۱۸۰ هزار هکتار؛
- بهره‌گیری از توان و قابلیت بنیاد ملی گندم‌کاران یا بیش از ۱۲ هزار نفر عضو رسمی جهت آموزش و انتقال دانش فنی به دیگر زارعین؛
- ارزیابی کیفیت گندم‌های تولیدی ایران با هدف بررسی مسائل و مشکلات و ارائه راه‌کارهای ارتقاء کیفی؛
- توزیع و مصرف بذرمال‌های حاوی سولفات‌روی و قفسر جهت مصرف در بذور لیب‌دار و نظارت بر آن به میزان ۱۵۰ هزار تن؛
- اجرای برنامه‌های ارتقاء کیفیت کشت و اصلاح آن از جمله کاهش خاک‌ورزی مرسوم، افزایش سطوح خطی‌کاری گندم آبی و دیم، کشت روی پشته، کشت در کف جوی کشت مستقیم در بقایای گیاهی (۴۱۰ هزار هکتار) و خاک‌ورزی حفاظتی (۲۱۲۰ هزار هکتار)؛
- ایجاد مزارع انتخاب مشارکتی ارقام (PVS) با کشت ارقام مختلف در مزارع زارعین، مزارع انتخاب مشارکتی تغذیه PNT و مزارع انتخاب مشارکتی تراکم کاشت PDT؛
- ایجاد اکیب‌های برداشت جهت نظارت و کاهش ضایعات برداشت؛

انتظارات و خواسته‌ها

- تعیین و اعلام به‌موقع قیمت خرید تضمینی متناسب با هزینه‌های واقعی تولید، قیمت‌های جهانی و نرخ تورم قبل از شروع سال زراعی؛
- احیای ردیف اعتباری طرح افزایش ضریب خودانگیزی گندم؛
- تامین اعتبارات جهت توسعه کشت قراردادی؛
- توسعه طرح جهش تولید در دیم‌زارها؛
- اجرای تناوب زراعی گندم- کلزا و سایر دانه‌های روغنی پاییزه مثل کاملینا و تناوب گندم- حبوبات؛
- ارتقاء بهره‌وری مصرف آب با گسترش سامانه‌های نوین آبیاری به‌ویژه آبیاری میکرو در مزارع آبی؛
- ارتقاء ضریب و درجه مکانیزاسیون زراعت گندم؛
- تامین به موقع و کافی اعتبارات مورد نیاز جهت پرداخت یارانه و تسهیلات سرمایه در گردش کشت گندم، بذور، مکانیزاسیون و ...؛
- تدارک کافی، کیفی و به‌موقع نهاده‌های موثر بر افزایش عملکرد؛
- تامین ارقام بذری مناسب خصوصا در شرایط جدید اقلیمی مانند خشکسالی، شوری، تنش‌های حرارتی و ...؛
- آموزش، ترویج و توسعه آموزش‌های مزرعه‌ای و عملی برای کشاورزان؛
- تقویت، حمایت و وظیفه‌مند نمودن تحقیقات کشاورزی در راستای رفع سریع مشکلات مختلف پیش روی تولید؛
- همکاری یا موسسات بین‌المللی تحقیقاتی و کشورهای پیشرفته و استفاده از تکنولوژی‌های نوین در زمینه‌های مکانیزاسیون،
- تقدیه، بذور، مدیریت عوامل خسارت‌زای زنده و ...؛
- تقویت بخش خصوصی و شرکت‌های دانش بنیان در معرفی ارقام جدید گندم و امور تحقیقاتی و انتقال یافته‌ها به مزارع؛
- تقویت تشکلهای خصوصی کشاورزی برای کمک به دولت در تصمیم‌گیری‌ها و همچنین امور اجرایی مانند تشکلهای بنیاد ملی گندم‌کاران (کشاورزان پیشرو)؛
- توسعه فرهنگ بیمه محصول گندم و رفع کاستی‌های آن از جمله افزایش گزینه‌ها و عوامل خسارت‌زا با توجه به اقلیم‌های مختلف؛
- ایجاد انگیزه در پرسنل ستاد و نیروهای شاغل در صف و تامین امکانات و تجهیزات مراکز جهاد کشاورزی دهستان‌ها به‌عنوان خط مقدم جبهه تولید. □

سپاسگزار مدیریت و پرسنل روابط عمومی
معاونت زراعت، آقای مهندس پرنده
و همکاران ایشان در تهیه و تدوین مطالب.

بدون استفاده از سموم پرخطر شیمیایی آفات و بیماری های گیاهان را کنترل کنید

شرکت کیمیا سبز آور

تولید کننده پیشرو آفت کش ها و کودهای با پایه گیاهی و معدنی

- پالیزین (حشره کش) جهت کنترل شته و بیشتر گونه های کنه و آفات مکنده.
- تنداکسیر (حشره کش و کنه کش روغنی حاوی عناصر فلز قلع قرمز) جهت کنترل کنه و شری از آفات مکنده.
- سپیدان (کتولین فرآوری شده) دورکننده حشرات از گیاهان و مقابله با آفتاب سوختگی محصولات.
- کامپار (هارم کش) جهت کنترل بیماری سفیدک سفیدی و پوسیدگی.
- فریکول (ضمه حوزون کش حاوی فسفات آهن) جهت کنترل حوزون و راب.
- ستراپلس (افزودنی پالیزین حاوی روغن گیاهی و سمغ های گیاهی) جهت روغن پاشی زمستانه و بهاره گیاهان.
- برتر (ضمون محلول پاشی اسیدی) بهبود چشمگیر سطح پوشش مواد پاششی به گیاهان و کاهش قابلیت جهت افزایش کارایی.
- کیمیا (ضمون محلول پاشی حاوی سمغ های گیاهی) جهت ایجاد سطح پوشش بیشتر و افزایش دهنده چسبندگی مواد پاششی به گیاهان و مقابله با بادبردگی سموم علف کش.
- مداور (مایع جلب کننده مگس موه مدیترانه حاوی پروتئین و نمک های آمونیاک) (معمول صبیلا)
- ارگانومکس (کود مایع کنستتره) افزایش دهنده ماده آلی خاک و ناسین کننده عناصر غذایی مورد نیاز گیاهان. (معمول صبیلا)
- کیتولپلس (حاوی ماده موثره کیتوزان) افزایش دهنده سیستم ایمنی گیاهان و بهبود دهنده رشد. (معمول صبیلا)
- پروکسین 5% مایع ضد عفونی کننده قوی و سازگار با محیط زیست حاوی پراکسید هیدروژن (معمول صبیلا)
- بنزالین 4% مایع ضد عفونی کننده و کند زدا حاوی ضمون کاتیونی.

IFOM
ORGANICS
INTERNATIONAL
Membership ID: 82210104

عضو رسمی
سازمان جهانی
جنبش های
کشاورزی ارگانیک

دارای گواهی ارگانیک بر اساس استانداردهای ۸۳۴/۲۰۰۷ و ۸۸۹/۲۰۰۸ اتحادیه اروپا و استاندارد ملی ۱۱۰۰۰

@kimiasabzavar
@kimiasabzavar
www.kimiasabzavar.com

نوآوری و کیفیت در خدمت محیط زیست

کارخانه: شهرک صنعتی امیریه فیروزکوه
تلفن دفتر تهران: ۲۲۸۵۶۴۷۹ و ۲۲۸۵۶۴۲۸
دورنگار: ۲۲۸۶۵۴۷۳

اخبار سبز کشاورزی مزرعه سبز

دارای مجوز رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد
akhbarsabz.keshavarzi.ir
askme.news

همراه با:
- کشاورزان
- سرمایه گذاران
- کارآفرینان در همه عرصه های کشاورزی:

میوه‌های سردسیری، نیمه سردسیری و خشک از جمله مهم‌ترین میوه‌های تولیدی در بخش باغبانی به شمار می‌روند که از نظر سطح زیر کشت حدوداً ۶۵-۶۰ درصد محصولات اصلی در بخش باغبانی شامل میوه‌هایی است که در این گروه قرار دارند و دفتر امور میوه‌های سردسیری و خشک، بر روند تولید آنها نظارت و برنامه‌ریزی لازم را انجام می‌دهد.

مطابق با دسته‌بندی دفتر میوه‌های سردسیری و نیمه سردسیری، میوه‌های مربوط به این گروه در پنج دسته مختلف به قرار ذیل تقسیم‌بندی می‌شوند:

- میوه‌های دانه‌دار مانند: سیب، گلابی و به؛
- میوه‌های هسته‌دار مانند: گیلاس، آلبالو، آلو، گوجه سبز، هلو، شلیل و زردآلو؛
- میوه‌های ریز از قبیل: انگور، توت قرنگی و انواع بری‌ها؛
- میوه‌های خشک نظیر: گردو، بادام، فندق و پکان (یک رقم گردوی مناطق گرمسیر)؛
- پسته.

دلایل اهمیت میوه‌های سردسیری و خشک

از جمله دلایل اهمیت این گروه از میوه‌ها آن است که بخش اعظم تولید، صادرات و ارزآوری میوه‌های زیربخش باغبانی در این گروه قرار دارند.

سالانه بین ۱۱/۵-۱۲ میلیون تن تولید محصولات میوه سردسیری در کشور تولید می‌شود که ۵۰ درصد کل محصولات باغبانی را شامل می‌شوند.

شاید برای شما هم این سوال مطرح شود، چرا در حالی که ۶۵-۶۰ درصد از سطح زیر کشت باغات مربوط به این گروه هستند اما ۵۰ درصد محصولات تولیدی را شامل می‌شوند؟! علت در ماهیت تولیدی درختان این دسته است که برخی از میوه‌های قرار گرفته در این دفتر مانند پسته و... به صورت ذاتی هم‌تکود پالینی در واحد سطح دارند.

ماموریت‌های دفتر میوه‌های سردسیری و نیمه‌سردسیری

دفتر میوه‌های سردسیری و خشک معاونت امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با توجه به جمیع شرایط موجود در کشور، اهداف و ماموریت‌های متنوعی را برای خود تعریف کرده است که به‌طور خلاصه می‌توان موارد زیر را بیان کرد:

- ۱- افزایش کمی و کیفی محصولات باقی مورد پوشش این دفتر؛
- ۲- کاهش ضایعات محصولات باقی؛
- ۳- افزایش صادرات محصولات؛
- ۴- تغییر ارقام باقی بومی به ارقام اقتصادی و پرمحصول؛
- ۵- ساماندهی مجوزدار کردن نهالستان‌ها برای تولید نهال سالم و گواهی شده؛
- ۶- استفاده از ظرفیت آب سبز با توسعه باغات در اراضی شیب‌دار؛
- ۷- برنامه‌ریزی برای حذف باغات درجه ۳ و غیراقتصادی و جایگزینی با ارقام سازگار و پربازده؛
- ۸- پیگیری ضریب نفوذ دانش و تکنولوژی در باغات مدرن و متراکم؛
- ۹- پیگیری ضریب نفوذ مکانیزاسیون، سیستم‌های هوشمند و همچنین استفاده از شیوه‌های نوین حفاظتی، مانند سایه‌بان‌ها؛
- ۱۰- پیگیری ضریب نفوذ بیمه محصولات باقی.

۱/۵ میلیارد دلار صادرات سالانه محصولات سردسیری و خشک

۵۰ درصد تولیدات باغبانی در دفتر امور میوه‌های سردسیری و خشک

وزارت جهاد کشاورزی

دفتر امور میوه‌های سردسیری و خشک در راستای این ماموریت‌های اصلی و اهداف معین، اقدامات متنوع و تاثیرگذاری نیز انجام داده است که ذکر آنها به صورت کامل شاید در حوصله بحث نگنجد اما برخی از این اقدامات به‌صورت مختصر عبارتند از:

- توسعه باغات در اراضی شیب دار به مساحت ۱۱ هزار و ۸۷۲ هکتار؛
- توسعه باغات در اراضی نو آباد در سطح ۲۷ هزار هکتار؛
- اصلاح و نوسازی باغ‌های غیراقتصادی؛
- سرشاخه‌کاری باغات گردو، پسته، بادام، انگور؛
- طرح «فرز» (داریستی کردن) باغات انگور کشور به میزان ۲۰ هزار هکتار؛
- کاهش مصرف سموم در باغات و تولید محصول با شاخصه‌های سلامت محور و ارگانیک؛
- برگزاری دوره‌های هرس، تقذیه و سرشاخه‌کاری در قالب آموزش بهره‌برداران و کارشناسان.

چالش‌ها و موانع

اما دفتر امور میوه‌های سردسیری و خشک معاونت باغبانی در کنار مشکلات و مسائل مربوط به تغییرات اقلیمی و کاهش کمی و کیفی منابع آب و خاک، با چالش‌های دیگری مانند: پالین بودن میزان مکانیزاسیون باقی، کمبود صنایع تبدیلی در مناطق تولید میوه، بالا بودن درصد ضایعات محصولات، عدم هماهنگی در واگذاری اراضی مستعد برای توسعه باغ‌های دیم از طرف سازمان جنگل‌ها و مراتع و نیز کمبود اعتبارات دولتی در جهت نیل به اهداف خود مواجه است که امید آن می‌رود با پیگیری‌ها و مساعدت‌های لازم، این چالش‌ها تعدیل و رفع گردد تا بتوان از پتانسیل‌ها و توانمندی‌های موجود در جهت افزایش تولید در این زیربخش ارزشمند میوه‌ها در کشور استفاده کرد. □

«خوش به حال انارها و انجیرها...!»
دلشنگ که می‌شوند

می‌ترکند!»

مهدی اخوان ثالث

ایران به دلیل برخورداری از تنوع اقلیمی از جمله کشورهای است که خاستگاه رویش بسیاری از گیاهان و میوه‌ها است و شرایط مناسب برای پرورش بسیاری از آنها را دارد. از ۱۳ اقلیم مختلف شناخته شده در دنیا بجز اقلیم‌های قطبی و استوایی با آن مشخصات خاص خودشان، ۱۱ اقلیم دیگر در ایران وجود دارند؛ یعنی می‌توان گفت ایران از نظر اقلیمی و آب و هوایی خلاصه‌ای از تمام دنیا است.

وجود شرایط اقلیمی مختلف در قلات ایران مانند هوای نیمه خشک و گرم در تابستان و اختلاف زیاد دمای شب و روز در برخی مواقع سال در کنار کشاورزان و باغداران مجرب، باعث شده که محصولات باغبانی تولیدی این دیار، از کیفیت و ارزش غذایی و دارویی بالایی برخوردار بوده و می‌توان علاوه بر مصرف داخلی، به ارزآوری آنها نیز اندیشید.

میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری

میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری از جمله میوه‌های تولیدی در کشور هستند که توسط «دکتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری» بر تولید و عرضه آنها نظارت می‌گردد. این گروه از میوه‌ها به دو دسته محصولات گرمسیری مانند: انبه، موز، کتار، چیکو، پاپایا، گواوا، نارگیل، تمر هندی و...

همچنین میوه‌های نیمه‌گرمسیری نظیر: خرما، انار، انجیر، خرمالو، کیوی، مرکبات و...

تقسیم می‌شوند.

صادرات سالانه نیم میلیارد دلاری

میوه‌های گرمسیری

و نیمه گرمسیری

دوره نامه هفت دولت

اهداف و مأموریت‌های اصلی

دکتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری معاونت باغبانی پس از بررسی و جمع‌بندی اوضاع و شرایط کشور در حوزه باغبانی، اهداف و مأموریت‌های متنوعی را برای خود در نظر گرفته است که از آن جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- اجرای عملیات اصلاح، احیاء و نوسازی باغ‌های میوه گرمسیری و نیمه‌گرمسیری در راستای بهبود کمی و کیفی محصولات باغی؛
- توسعه میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری در محیط‌های کنترل شده با هدف افزایش تولید، صادرات و ارزآوری میوه‌های نیمه‌گرمسیری و برنامه‌ریزی جهت کاهش واردات میوه‌های گرمسیری و جلوگیری از خروج ارز از کشور و همچنین اشتغال‌زایی از طریق تولید این محصولات.

اقدامات کلیدی در دولت سیزدهم

در یک سال اول دولت سیزدهم دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری اقدامات زیادی در جهت دستیابی به اهداف تعیین شده انجام داده است که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ۱- اقدام در خصوص تخصیص کمک‌های فنی-اعتباری به استان‌ها و تهیه دستورالعمل فنی-اعتباری طرح‌های توسعه، اصلاح و توسازی و باغات محصولات گرمسیری و نیمه‌گرمسیری و اخذ گزارش میزان تحقق عملکرد اجرایی آن از استان‌ها و همچنین اختصاص یارانه نهال به استان‌ها جهت خرید و تامین نهال سالم و اصیل و استاندارد بر اساس دستورالعمل‌ها؛
- ۲- اختصاص یارانه نهال جهت تامین مناسب نهاده‌ها از جمله تامین نهال سالم و استاندارد بر اساس دستورالعمل ابلاغی به استان‌ها و اختصاص و ارائه کمک‌های فنی-اعتباری به استان‌ها در جهت حمایت از بخش‌های مختلف کشاورزی؛
- ۳- حمایت از توسعه انجیر دیم در استان فارس و بررسی مسائل و مشکلات انجیرستان‌های این استان و تهیه و تدوین طرح جامع ۱۰ ساله انجیر دیم تحت عنوان «مدیریت انجیرستان‌ها در شرایط خشکسالی»؛
- ۴- انعقاد تفاهم‌نامه حمایت از تامین، تولید و تکثیر ارقام جدید و تجاری کیوی با همکاری موسسه علوم تحقیقاتی باغبانی در ایستگاه تحقیقاتی آستارا؛
- ۵- اجرای طرح الگوی-ترویجی ساماندهی جمع‌آوری و نظارت بر عرضه پاجوش خرما با همکاری موسسه ثبت و گواهی بذر و نهال؛
- ۶- انعقاد تفاهم‌نامه‌های سه‌جانبه آثار: شامل
  - فی‌مابین قرارگاه امنیت غذایی معاونت امور باغبانی و معاونت توسعه بازرگانی
  - فی‌مابین قرارگاه امنیت غذایی، معاونت امور باغبانی و سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)
  - فی‌مابین قرارگاه امنیت غذایی، معاونت امور باغبانی و اتحادیه سراسری تعاونی‌های کشاورزی باغداران ایران در جهت رفع مسائل و مشکلات در باغات انار کشور؛
- ۷- پیگیری رفع موانع صادرات مرکبات به کشور چین و نیز در همین راستا بازدید کارشناسان قرنطینه نباتی کشور چین از باغ‌های مرکبات استان فارس و مازندران انجام گردید؛
- ۸- پیگیری و رفع موانع مشکلات صادرات انجیر (رفع معضل صادرات انجیر به کشور چین و مکاتبات متعدد با معاونت توسعه بازرگانی در این خصوص)؛
- ۹- برنامه‌ریزی جهت ایجاد باغ الگوی انار به روش نوین و با استفاده از ارقام تجاری و جدید در استان‌های اترخیز و هماهنگی با مرکز تحقیقات بزد برای تهیه و ارائه دستورالعمل اجرایی دشن طرح یاد شده و ابلاغ آن به استان‌های اترخیز؛

- ۱۰- برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی ویژه کارشناسان و بهره‌برداران در زمینه‌های مختلف مدیریت عملیات اصلاحی در باغ از جمله تقذیه، هرس، آبیاری، مبارزه با آفات و بیماری‌ها و... به منظور ارتقاء دانش و آگاهی کارشناسان و بهره‌برداران؛
  - ۱۱- پیگیری اجرای طرح پایلوت آرن تراپی، مواد بیولوژیک و اشعه گاما جهت جایگزینی «متیل پروماید» با همکاری سازمان انرژی اتمی و انجمن ملی خرما و انار و بخش تحقیقاتی؛
  - ۱۲- همکاری با بخش‌های تحقیقاتی و سازمان حفظ نباتات برای مدیریت آفات و بیماری‌های مهم از جمله تهیه طرح مقابله با خشکیدگی خوشه خرما، پیگیری جهت برنامه‌ریزی مقابله و کنترل آفات چوب‌خوار خرما و آفت سرخرطومی خرما در استان‌های فارس و بوشهر؛
  - ۱۳- پیگیری در خصوص خسارت کرم گلوگاه انار جهت رفع مشکلات مطروحه؛
  - ۱۴- حمایت از تولید نهال خرما به روش کشت بافت و احداث خزانه پاجوش خرما و برنامه‌ریزی و نظارت بر توزیع ۲۴ هزار اصله نهال کشت بافتی خرمای مجوز دار بین استان‌های تولیدکننده خرما؛
- همچنین از جمله اقدامات شاخص و تاثیرگذار دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری با گذشت یک سال از روی کار آمدن دولت سیزدهم به موارد زیر به طور ویژه‌تری می‌توان اشاره نمود:
- ۱- افزایش تولید میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن (۱۳۹۹) به میزان تقریبی ۳ درصد؛
  - ۲- اجرای پروژه اصلاح و احیاء باغات میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری با اهداف برنامه در سطح حدود ۳۹ هزار و ۱۰۰ هکتار که به طور صد در صد اجرا گردیده است؛
  - ۳- احداث باغ مادری مرکبات در استان‌های جنوبی مرکبات خیز، احداث باغ مادری کیوی در شمال کشور و احداث باغ مادری محصولات گرمسیری در استان سیستان و بلوچستان در راستای تولید نهال سالم و استاندارد و حمایت از قطب‌های تولید؛
  - ۴- صادرات محصولات گرمسیری و نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۰ به میزان ۲۴۸ هزار و ۹۳ تن به ارزش ۵۲۸ میلیون دلار؛
  - ۵- پیگیری رفع ممنوعیت صادرات کیوی به هند با همکاری سازمان حفظ نباتات؛
  - ۶- توزیع ژنوتیپ‌های هسته‌نرم و ارقام امیدبخش انار، خرما و میوه‌های گرمسیری جهت احداث باغ سازگاری و الگوی.

چالش‌های موجود

دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری پیگیری اهداف و وظایف را در هر شرایطی و وظیفه خود می‌داند و در راستای نیل به این اهداف از هیچ تلاش فروگذار نخواهد بود و هیچ محدودیتی مانع از ادامه پیشرفت‌ها نمی‌گردد اما در این میان برخی چالش‌ها نیز وجود دارد که در زمان و چگونگی رسیدن به شرایط مطلوب ایجاد خلل می‌نماید که از آن جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- کمبود اعتبار لازم و تخصیص بودجه برای اجرای برنامه‌ها؛
- کمبود اعتبارات و تسهیلات ارزان قیمت برای توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی؛
- پایین بودن ضریب مکانیزاسیون در باغات؛
- تغییرات اقلیمی و بروز حوادث غیرمترقبه از جمله سرمازدگی و خشکسالی که منجر به خسارات فراوان به باغات و بهره‌برداران می‌شود. 📄

« گفتم که گلستانت همیشه پر گل است
گفتا که گل غریب نبود به گلستان»

صنعتی - قرن چهارم

تولیدات گلخانه‌ای، گیاهان زینتی و قارچ‌های خوراکی چنانچه در یک روند منطقی توسعه یابند، با توجه به صرفه‌جویی در منابع ارزشمندی مانند آب و خاک و نیز کنترل عوامل تولید و اشتغال‌زایی، می‌تواند از جمله مزیت‌ها در بخش کشاورزی محسوب شود. دفتر امور گلخانه‌ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی، از جمله زیربخش‌های معاونت باغبانی است که چنانچه از نام آن بر می‌آید وظایف و برنامه‌هایی در مورد گلخانه‌ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی را دنبال می‌کند که از جمله وظایف این قسمت می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- تعیین سیاست‌ها و خط مشی تولید گل و گیاهان زینتی، سبزی و صیفی گلخانه‌ای و قارچ‌های خوراکی در قالب سیاست‌های کلی وزارت جهاد کشاورزی؛
- برنامه‌ریزی و اقدامات لازم جهت بهبود کمی و کیفی تولید گل و گیاهان زینتی، سبزی و صیفی گلخانه‌ای و قارچ‌های خوراکی، سایر تولیدات گلخانه‌ای، کاهش ضایعات محصول در مراحل مختلف تولید و توزیع متوازن گل و گیاهان زینتی، سبزی و صیفی و قارچ‌های خوراکی و سایر تولیدات گلخانه‌ای، منطبق با برنامه‌های کلان توسعه بخش کشاورزی؛
- شناسایی ارقام مختلف گل و گیاهان زینتی، سبزی و صیفی گلخانه‌ای، قارچ‌های خوراکی و سایر تولیدات گلخانه‌ای و تعیین میزان تولید آن در سطح کشور؛
- تهیه و تدوین و ابلاغ برنامه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های فنی در مورد مسائل مختلف تولید و افزایش کمی و کیفی محصولات تحت پوشش حوزه مدیریت و نظارت بر حسن اجرای آن؛
- ارزیابی مستمر برنامه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های فنی برای انجام اصلاحات ضروری و اعمال تجدید نظرهای لازم به منظور بهبود و تکامل آنها؛
- پیگیری مسائل و مشکلات گلخانه‌های گل و گیاهان زینتی، سبزی و صیفی گلخانه‌ای، قارچ‌های خوراکی و سایر تولیدات گلخانه‌ای در زمینه آفات و بیماری‌ها، تغذیه، آموزش، ترویج و انعکاس به واحدهای ذیربط؛
- بررسی و تعیین نیازهای تحقیقاتی و آموزشی یا رعایت اولویت‌ها و اعلام آن به واحدهای ذیربط و پیگیری تا حصول نتیجه؛
- پیش‌بینی و برآورد نیازهای مربوط به نهاده‌ها، ماشین‌آلات، وسایل و تجهیزات و اعتبارات مورد نیاز و پیگیری جهت تامین و توزیع به موقع آنها از طریق همکاری با واحدهای ذیربط؛
- هدایت واحدهای اجرایی جهت ارائه یافته‌های علمی جدید به بهره‌برداران گل و گیاهان زینتی، سبزی و صیفی گلخانه‌ای، قارچ‌های خوراکی و سایر تولیدات گلخانه‌ای از طریق اجرای برنامه‌های ترویج تخصصی در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های معاونت ذیربط؛

و-

لازم به ذکر است که موارد قید شده در بالا نمونه‌هایی از وظایف و مسئولیت‌های این بخش بوده و فعالیت‌های آن گسترده‌تری نیز دارد. این دفتر در یک تقسیم‌بندی شامل سه گروه کاری «گل و گیاهان زینتی»، «سبزی و صیفی» و «قارچ‌های خوراکی» است که هر گروه وظایف و سیاست‌های دفتر را در مورد محصولات تحت پوشش خود دنبال می‌کند.

اما در شرایط حاضر و با توجه به نیازهای موجود، این دفتر در کنار انجام سایر اهداف و وظایف محوله، تمرکز بیشتری بر مواردی مانند افزایش کمی و کیفی تولید محصولات گلخانه‌ای؛ اصلاح و بازسازی و نوسازی واحدهای گلخانه‌ای و قارچ خوراکی؛ ایجاد تنوع کشت محصولات باغی در گلخانه و قارچ خوراکی؛ انتقال کشت بخشی از سبزی و صیفی فضای باز به محیط‌های کنترل شده جهت صرفه‌جویی در مصرف آب و سایر نهاده‌ها؛ افزایش ضریب خوداتکایی در تولید بذور هیبرید سبزی و صیفی گلخانه‌ای و شناسایی و تاکید تولید تا عرضه محصولات گلخانه‌ای را می‌توان نقاط مورد تمرکز بیشتر در این دفتر ذکر کرد.

تولیدات گلخانه‌ای گیاهان زینتی و قارچ خوراکی محصولات دارای مزیت

دوره نامه هفت دولت

اقدامات کلیدی

در یک سال اول دولت سیزدهم

در یک سال گذشته و با روی کار آمدن دولت تازه نفس سیزدهم و ایجاد انگیزه در دستگاه‌های اجرایی، دفتر گلخانه‌ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی نیز شاهد تحرک ویژه بوده و اقدامات قابل توجهی طی این مدت در این حوزه شاهد بوده‌ایم که به برخی از آنها به صورت تیتروار اشاره می‌شود:

- ۱- افزایش خوداتکایی تولید داخلی بذور هیبرید سبزی و صیفی گلخانه‌ای از ۳۰ میلیون عدد در سال ۱۳۹۹ به ۵۰ میلیون عدد در سال ۱۴۰۰ (تقریباً ۷۰ درصد رشد) با بهره‌مندی از ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان در راستای حمایت مالی از تولید بذور هیبرید سبزی و صیفی گلخانه‌ای در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری بالغ بر ۵۶/۵۰۰ میلیون ریال تخصیص یافته است که در سال گذشته حدود ۵۰ میلیون عدد بذور تولید شده است و شرکت‌های دانش‌بنیان متعهد گردیدند که تا سال ۱۴۰۶ بتوانند ۱۴ رقم بذور خیار، ۲۰ رقم بذور گوجه فرنگی و ۱۳ رقم بذور قلفل گلخانه‌ای را معرفی نمایند.
- ۲- مستندسازی فرایند تولید و شناسنامه‌دار نمودن محصولات گلخانه‌ای سبزی و صیفی از طریق سامانه «سانکا» و صدور کد شناسه برای گلخانه‌های سبزی و صیفی (تا مورخ ۱۵ مرداد ماه سال جاری معادل ۱۵۰۰ کد شناسه فنی صادر شده است).
- ۳- اتصال سامانه صدور پروانه واحدهای گلخانه‌ای و قارچ خوراکی به درگاه ملی مجوزهای کشور (G4B) با هدف تسهیل ارائه خدمات به مردم برای دریافت مجوزهای مورد نیاز.
- ۴- تامین و انتقال تکنولوژی‌های نوین مانند: هوشمند سازی گلخانه‌ها، آکوابونیک، هیدروپونیک، CCHP، زنبورهای بامبل و... با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان.
- ۵- تولید محصولات گلخانه‌ای و قارچ خوراکی گواهی‌شده.
- ۶- تربیت نیروی کار ماهر گلخانه‌ای و قارچ خوراکی.

همچنین از جمله اقدامات شاخص در زمینه سیاست‌گذاری و پیگیری و رفع مشکلات نیز می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- رفع ممنوعیت صادرات قلفل گلخانه‌ای به کشور روسیه از طریق ساماندهی و به روزرسانی واحدهای کنترل کیفی در واحدهای تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه‌ای و نظارت بر فرایند تولید تا صادرات به کشور روسیه.
- اجرای برنامه انتقال کشت بخشی از سبزی و صیفی فضای باز به محیط کنترل شده در سطح ۳۹۱ هکتار در سال ۱۴۰۰.
- اجرای پروژه اصلاح، بازسازی و نوسازی واحدهای گلخانه‌ای و پرورش قارچ خوراکی در سطح ۷۱۲ هکتار در سال ۱۴۰۰.
- ابلاغ دستورالعمل اجرایی شناسایی و نظارت بر فرایند تولید تا عرضه محصولات سبزی و صیفی گلخانه‌ای، با هدف ارتقاء کمی و کیفی محصولات عرضه شده در بازار داخلی جهت حفظ سلامت آحاد جامعه و صدور ۱۵۰۰ فقره QR COD برای تولیدکنندگان.
- تدوین و ابلاغ دستورالعمل رتبه‌بندی واحدهای گلخانه‌ای در کشور با هدف ارتقاء کمی و کیفی تولیدات گلخانه‌ای از طریق ارتقاء دانش فنی تولید، اصلاح و نوسازی سازه‌ها و تجهیزات گلخانه‌ای.

موانع و چالش‌ها

برای نیل به اهداف از پیش تعیین شده و انجام وظایف مدیریتی و اجرایی محصولات تحت پوشش، دفتر «مهر گلخانه‌ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی» با چالش‌ها، کمبودها و موانعی دست و پنجه نرم می‌کند که توجه به آن و تلاش در جهت رفع این موانع ضروری می‌نماید. برخی از این چالش‌ها عبارتند از:

- ۱- وابستگی شدید به واردات نهاده‌های کشاورزی از جمله اندام‌های تکثیری گل و گیاهان زینتی، بذور هیبرید، کوکوبیت، پیت ماس و...
- ۲- فقدان مصوبه قانونی جهت اجرای ممنوعیت کشت سبزی و صیفی فضای باز در برخی از استان‌ها و اجرای برنامه انتقال کشت بخشی از سبزی و صیفی فضای باز به محیط‌های کنترل شده.
- ۳- اعمال مالیات بر ارزش افزوده به برخی نهاده‌های تولید بخش کشاورزی که منجر به افزایش هزینه تولید محصولات کشاورزی می‌گردد.
- ۴- عدم رعایت انگوی کشت مناسب با توجه به توصیه‌های تحقیقاتی در برخی مناطق.
- ۵- پلین بودن سطح و ضریب مکانیزاسیون در گلخانه‌ها.
- ۶- ضعف در تکنولوژی قرآوری.
- ۷- شناخت ناکافی از بازارهای هدف صادراتی.
- ۸- کمبود در زیرساخت‌های صادراتی.
- ۹- بالا بودن هزینه‌های تولید و قیمت تمام شده محصول.
- ۱۰- بالا بودن میزان ضایعات کمی و کیفی محصول در مراحل مختلف برداشت تا مصرف.
- ۱۱- ضعف دانش و مهارت‌های فنی بهره‌برداران جهت کاربرد یافته‌های نوین در تولید محصول.
- ۱۲- ناکافی بودن دانش فنی در زمینه مدیریت تولید.
- ۱۳- کمبود نیروی کار ماهر گلخانه‌ای متناسب با سطح توسعه گلخانه‌ها.

«درختی که تلخ است وی را سرشت

گوش یرتشتانی یه یاغ بهشت

ور از جوی خلدش یه هنگام آب

یه بیخ انگین ریزی و شهد تاب

سرا تمام گوهر یه کار آورد

همان میوه تلخ یار آورد»

حکیم ابوالقاسم فردوسی - قرن چهارم

سرنوشت تمام اقدامات مدیریتی که برای رسیدن به محصول مناسب در باغداری انجام می‌گیرد، در نهایت به انتخاب و استفاده از نهال سالم گره خورده است. یعنی اگر تمام اقدامات فنی، کارشناسی و مدیریتی در مورد کشت و پرورش یک محصول با بالاترین درجه دقت انجام شود، اما از بذر و نهال مناسب استفاده نشود، عملاً تمام اقدامات را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

در مقایسه با زراعت، انتخاب نهال مناسب برای احداث باغ از درجه اهمیت بسیار بالاتری نیز برخوردار است؛ چرا که در کشاورزی هزینه‌هایی برای کشت محصول در یک فصل انجام می‌گیرد و به قرض این‌که از بذر مناسب استفاده نشود، نتیجه در همان فصل مشخص و زیان کمتری متوجه بهره‌بردار خواهد شد.

اما در باغبانی موضوع متفاوت‌تر است و تا زمانی که یک درخت به ثمر بنشیند حداقل ۴-۵ سال زمان نیاز است و در این دوره (۴-۵ ساله) باید برای نگهداری و مدیریت آن هزینه کرد. حال تصور کنید بعد از به بار نشستن نهال متوجه شوید که نهال مناسبی انتخاب نکرده‌اید؟! در این صورت هزینه‌های به مراتب سنگین‌تری به سرمایه‌گذار وارد خواهد شد.

از طرفی در کشاورزی و باغبانی موضوع تولید ارقام به‌روز و مناسب با شرایط اقلیمی نیز مطرح است و همه این مسائل ایجاب می‌کند که موضوع نهال در باغبانی به صورت جدی مورد توجه باشد. بنابراین در راستای اهمیتی که این مسئله دارد گروه «نهال و بهبود ارقام» در مجموعه معاونت امور باغبانی تشکیل شده است تا از طریق حمایت و مدیریت ظرفیت‌های موجود با توجه به نیاز باغبانی کشور نهال و اندام تکثیری استاندارد و گواهی شده در اختیار بهره‌برداران و بافقداران قرار گیرد.

اهداف و مأموریت‌ها

گروه نهال و بهبود ارقام معاونت باغبانی در این راستا اهداف و برنامه‌های مختلفی را دنبال می‌کند که برخی از آنها عبارتند از:

- به کارگیری اصول و مبانی علمی و فنی در جهت ارتقای تکنولوژی و سطح دانش فنی مربوط به تولید نهال گواهی‌شده با هدف دستیابی به نهال گواهی شده مورد نیاز توسعه و اصلاح باغات، ایجاد «هسته‌های اولیه» محصولات بومی و تجاری باغبانی کشور و احداث «باغ‌های مادری» سالم و استاندارد با ارقام تجاری در کشور؛
- تقویت توان فنی و اجرایی تولید نهال گواهی‌شده از طریق حمایت و کمک به ایجاد واحدهای بزرگ در جهت تولید ارقام و پایه‌های تجاری و روز دنیا با هدفمند کردن پرداخت یارانه، تسهیلات و اعتبارات موجود در جهت توسعه زیرساخت‌ها؛
- جلب مشارکت بخش خصوصی و استفاده عملی از این بخش در تهیه و اجرای ساختارهای مورد نیاز و پیگیری و هماهنگی ایجاد شکل‌های بخش خصوصی استانی و ملی نهال؛
- شناسایی و ساماندهی متقاضیان توانمند بخش خصوصی بر اساس ضوابط تعیین شده؛
- تدویم شناسایی و ثبت ارقام تجاری و بومی کشور؛
- فنی‌سازی ذخایر ژنتیکی کشور با استفاده از واردات پایه، ارقام و ژرم‌پلاسم تجاری و روز دنیا؛
- شناسایی و ساماندهی کلیه نهالستان‌های کشور بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های فنی و اجرایی؛
- گسترش تولید نهال سالم از طریق فناوری‌های نوین تولید (کشت بافت)؛
- بررسی و رصد مسائل، مشکلات و هماهنگی و نظارت بر تولید نهال کشور از طریق کاتال کمیته‌های فنی نهال استانی؛
- ارتقا و انتقال تکنولوژی تکثیر؛
- پیگیری و هماهنگی لازم در خصوص ساماندهی شبکه توزیع نهال؛
- پیگیری ورود تکنولوژی تولید تجاری ارقام خرما (بخصوص رقم مجول) به روش ارگانزایی و نظارت بر فرایند فنی و اجرایی؛
- برنامه‌ریزی و هماهنگی در جهت کاربردی نمودن طرح‌های تحقیقاتی به منظور استفاده از یافته‌های روز دنیا از طریق اعتبارات طرح‌های پژوهشی کاربردی؛
- ایجاد زمینه آموزش و تربیت نیروی فنی و کارآمد متخصص برای تهیه و اجرای طرح از طریق جلب و مبادله یافته‌های تجربی بین عوامل نظام تولید نهال گواهی شده و دانشگاه‌ها و موسسات علمی و تحقیقاتی کشور در جهت تهیه و اجرای بسته‌های ترویجی-تبلیغی نهال دارای شناسه، گواهی سلامت و نهایتاً نهال گواهی شده (اصیل، سالم و استاندارد)؛
- ارزشیابی زמן‌بندی شده از عملکرد نظام تولید نهال گواهی‌شده براساس ضوابط، استانداردها و روش‌های تدوین شده به منظور اصلاح نظام تولید نهال گواهی شده. □

موفقیت باغبان

در گره استفاده از نهال مناسب

وزارت جهاد کشاورزی

«گلخانه‌ای برای چهار فصل اصاص»

در ده یابد ساخت

خاکش را به الگ یابد سپرد

و غنی‌اش کرد به گیاه‌خاک صفا، عشق، عاطفه

و کاشت در آن همه خوبی‌ها را»

ورژنامه هفت دولت

افزایش میزان تولید در واحد سطح تا ۱۰ برابر هوای آزاد؛ تولید بیش از یک محصول در سال؛ تولید در زمان‌های مختلف و خارج از فصل؛ افزایش کنترل بر تولید محصول؛ صرفه‌جویی در مصرف آب؛ استفاده از اراضی غیرقابل کشت؛ تولید در نزدیکی محل مصرف؛ ایجاد فرصت‌های شغلی و چندین مزیت دیگر از جمله دلایل اهمیت گلخانه‌ها و توجه به توسعه آنها است. به‌ویژه در کشور ما که با دو معضل عمده یعنی کمبود جدی منابع آب و همچنین فرسایش منابع خاک مواجه هستیم، توسعه گلخانه‌ها از ضروریات کشاورزی و تولید غذا محسوب می‌شود.

ضمن این‌که از نظر جغرافیایی در ایران مناطقی وجود دارد که به دلیل نوع آب و هوا، شرایط بسیار مطلوبی برای ایجاد گلخانه در اختیار ما قرار می‌دهد و می‌توان موضوع توسعه کشت گلخانه‌ها را در دستور کار قرار داد.

با عنایت به دلایلی از این دست بود که طی سال‌های گذشته، توسعه گلخانه‌ها جزو سرفصل‌های مهم بخش کشاورزی قرار گرفت. در سال‌های ابتدایی، تجهیزات گلخانه‌ای از طریق واردات تامین می‌شد اما اکنون گلخانه‌سازان ایرانی توانایی‌های بسیار زیادی نیز در ساخت گلخانه‌ها کسب کرده و تا حد زیادی از واردات آن بی‌نیاز هستیم؛ ضمن این‌که در بسیاری از کشورهای دیگر نیز پروژه‌های ساخت گلخانه توسط شرکت‌ها و متخصصان ایرانی انجام می‌شود.

با توجه به اهمیت موضوع گلخانه‌ها و توسعه آن و پیرو ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی توسط مقام معظم رهبری، واحدی در معاونت امور باغبانی تشکیل تا در قالب «طرح توسعه گلخانه‌های کشور» امور مربوط به توسعه گلخانه‌ها را پیگیری نماید.

برنامه‌ها و اهداف

دفتر توسعه گلخانه‌ها، برنامه‌ها و اهداف متفاوتی در راستای انجام وظایف محوله و برنامه‌های بالادستی در دست اقدام دارد که برخی از این اهداف عبارتند از:

- ۱- تحقق اهداف و سطوح پیش‌بینی شده توسعه گلخانه‌ها مطابق با برنامه‌های ابلاغی به استان‌ها؛
- ۲- هماهنگی، پیگیری و تعامل با سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای علمی، آموزشی و تحقیقاتی در سطح استان برای تسهیل فرایندهای احداث و بهره‌برداری از واحدهای گلخانه‌ای؛
- ۳- برنامه‌ریزی و پیگیری جهت هدایت کشت بخشی از سبزی و صیفی قابل انتقال از فضای باز به داخل محیط‌های کنترل شده گلخانه‌ای؛
- ۴- هماهنگی برای ترفیق و جذب سرمایه‌گذاران و کارآفرینان استان برای سرمایه‌گذاری در بخش گلخانه؛
- ۵- حمایت از ایجاد واحدهای بزرگ و اقتصادی گلخانه‌ای با زنجیره کامل تولید، سورت، بسته‌بندی و عرضه به بازار؛
- ۶- تعیین تکلیف و ساماندهی مجتمع‌های گلخانه‌ای از طریق واگذاری به تکمیل شده به سرمایه‌گذاران و کارآفرینان و فارغ‌التحصیلان؛
- ۷- هماهنگی برای ایجاد تنوع محصول و تولید محصولات باغی دارای مزیت اقتصادی در گلخانه؛
- ۸- افزایش تولید نشاء و کاشت محصولات سبزی و صیفی گلخانه‌ای به صورت نشایی؛
- ۹- انتقال دانش فنی و تکنولوژی مدرن جهانی و تقویت توان داخلی برای ارتقاء کیفیت سازه‌ها، پوشش‌های گلخانه‌ای و تجهیزات جانبی؛
- ۱۰- تامین نیاز داخلی و توسعه صادرات مازاد محصولات گلخانه‌ای در جهت مثبت نمودن تراز تجاری و هماهنگی برای ورود به بازارهای خارجی؛
- ۱۱- افزایش تولید محصول سالم و گواهی‌شده در محصولات گلخانه‌ای؛
- ۱۲- هماهنگی برای ساماندهی بازار فروش استانی و کشوری، تقویت اتحادیه‌ها و ورود به بورس محصولات کشاورزی و برندسازی در بازارهای هدف؛
- ۱۳- تقویت، ساماندهی و ایجاد تشکل‌های استانی تولیدکنندگان محصولات گلخانه‌ای؛
- ۱۴- مشارکت فعال در برنامه‌های استانی و ملی و شرکت در جلسات و همایش‌های مرتبط؛
- ۱۵- ارائه گزارش عملکرد توسعه گلخانه‌ها و تهیه و ارسال گزارش‌های تحلیلی از وضعیت توسعه انجام گرفته؛
- ۱۶- پیگیری حذف قوانین و مقرراتی که مانع توسعه گلخانه‌ها در سطح ملی و استانی است؛
- ۱۷- ابلاغ استانداردهای ملی سازه و تجهیزات گلخانه‌ای؛
- ۱۸- برگزاری دوره‌های آموزشی ملی و استانی گلخانه برای کارشناسان و بهره‌برداران؛

و البته اهداف و برنامه‌های متنوع دیگری نیز وجود دارد که دفتر طرح توسعه گلخانه‌ها آن را پیگیری و در جهت دستیابی به نقطه مطلوب آنها را دنبال خواهد کرد.

اقدامات شاخص در دولت سیزدهم

دفتر توسعه طرح گلخانه‌ها در یک سال گذشته و پس از روی کار آمدن دولت جدید، با توجه به جمیع موانع و مشکلات توسعه‌های، سعی بر این داشته که بیشترین بازدهی از فرصت‌ها، امکانات و منابع موجود را داشته باشد و در همین راستا با راهبری محاسبه شده، به توفیقاتی نیز دست پیدا کرده که برخی از آنها عبارتند از:

- ۱- توسعه سطح گلخانه‌های تجاری به میزان حدود ۱۵۱۰ هکتار؛
- ۲- میزان توسعه گلخانه‌های کوچک مقیاس ۳۷ هکتار؛
- ۳- توسعه سازه‌های فنی و سبک و سایبان‌ها به میزان ۲۵۳ هکتار؛
- ۴- برگزاری چندین دوره آموزش تخصصی؛
- ۵- پیگیری برگزاری پنجمین نمایشگاه بین‌المللی ایفارم (باغبانی و گلخانه)؛
- ۶- ساماندهی و تقویت تشکل‌های مرتبط؛
- ۷- پیگیری وضعیت مجتمع‌های گلخانه‌ای در سطح کشور؛
- ۸- به‌روزرسانی و تکمیل دستورالعمل‌های نظام صدور پروانه‌های گلخانه‌ای، دستورالعمل گلخانه‌های کوچک مقیاسی، سایبان‌های کشاورزی و...

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا ...»

ای مردم، هر آنچه در زمین است حلال و پاکیزه بخورید...

بقره-۱۶۸

لازمه تولید محصولات ارگانیک و مبتنی بر مولفه‌های سلامت محور، استفاده از نهاده‌های سالم زیستی، طبیعی و مناسب برای تغذیه باغات و مزارع با آفات و بیماری‌ها است و با استفاده از کودهای زیستی و همچنین برخی مواد طبیعی و روش‌های مناسب می‌توان آفات و بیماری‌های گیاهی را کنترل و محصول سالمی نیز تولید کرد. نظارت بر حسن اجرای این کار و مدیریت و راهبری تولید به این سمت، در زیربخش باغبانی بر عهده دفتر امور تغذیه باغات، محصولات گواهی شده، تدوین ضوابط و معیارها و امور بین‌الملل است. این دفتر یک ساختار تخصصی برای تولید محصولات گواهی شده و ارگانیک و تغذیه باغ‌ها در زیربخش معاونت باغبانی است.

سلامت غذا؛

سلامت جامعه

وزارت راهبردی دولت

حفظ محیط زیست و سلامت محصولات

استفاده از کودها و نیز مواد دفع آفات شیمیایی علاوه بر آسیب به ساختار خاک و محیط زیست، می‌تواند باعث ناسالم بودن محصولات تولیدی شود که در واقع دفتر امور تغذیه باغات و محصولات گواهی شده سعی در رفع چنین مشکلاتی دارد.

معاونت امور باغبانی، اولین معاونت در وزارت جهاد کشاورزی بود که از سال ۱۳۹۳ اقدام به ایجاد چنین تشکیلاتی در مجموعه خود نموده و این امر نشان‌دهنده اهمیت است که برای سلامتی مردم قائل است.

وظایف دفتر

گروه تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کودهای کشاورزی وظایف مهم و متنوعی در حوزه کاری خود دارد که به طور اختصار به برخی از این مأموریت‌ها اشاره می‌گردد:

- مشارکت در تهیه و تدوین طرح‌ها و پروژه‌های مربوط به تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی؛
- مشارکت در تدوین دستورالعمل فنی تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی؛
- مشارکت و همکاری جهت اجرای پروژه‌های تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی در همکاری با موسسات تحقیقاتی ذریع، با توجه به اهداف سازمان؛
- هماهنگی در امور برنامه‌ریزی و برگزاری جلسات تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی و پیگیری جلسات ستاد مذکور؛
- تهیه گزارش‌های جامع از فعالیت‌های انجام گرفته؛
- پاسخگویی به مکاتبات نمایندگان، تولیدکنندگان بخش خصوصی و سازمان‌های جهاد کشاورزی استان؛
- نظارت بر اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک و طرح‌های اجرایی؛
- همکاری و هماهنگی با مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی جهت توسعه و ترویج فرهنگ مصرف ریزمغذی‌ها، کودهای زیستی و آبی و بسترسازی لازم در این رابطه؛
- تهیه و تنظیم دستورالعمل‌های فنی تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی و پیگیری مصوبات جلسات ستاد مذکور و اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک و طرح‌های اجرایی؛
- تهیه و تنظیم دستورالعمل فنی تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی و پیگیری مصوبات جلسات ستاد مذکور و اجرای طرح‌ها در استان‌ها؛
- اجرای پایلوت‌های مقایسه‌ای و مشاهده‌ای در مناطق و سطح استان‌ها برای انواع کودها و نظارت بر آن؛
- تدوین و همکاری برای تهیه نشریه‌های فنی، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و برنامه‌های آموزشی مرتبط با محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی؛
- تاکید در اجرای آزمون خاک و تغذیه متعادل برای محصولات باغبانی و کنترل کیفی کودهای کشاورزی؛
- انجام سایر امور محوله حسب دستور مقام مافوق؛

اهداف و مأموریت اصلی دفتر امور تغذیه باغات و محصولات گواهی شده، تدوین ضوابط و معیارها

- ۱- افزایش تولید محصولات ارگانیک و گواهی شده؛
- ۲- افزایش سطح تغذیه تلقینی محصولات باغبانی؛
- ۳- تدوین پروپوزال‌های بین‌المللی برای ارتقاء معیشت کشاورزان در مناطق سیل‌خیز استان گلستان؛
- ۴- افزایش همکاری‌های مشترک با قانو در پایش آفلاتوکسین پسته؛
- ۵- افزایش همکاری‌های مشترک با کشورهای همسایه و CIS؛
- ۶- تدوین ضوابط و استانداردهای ملی و بین‌المللی در قالب استانداردهای محصولی، گواهی شده و ارگانیک؛
- ۷- تدوین طرح پایش باقیمانده سموم و فلزات سنگین و نیترات در محصولات گلخانه‌ای؛
- ۸- تدوین پیشنهادات بین‌المللی برای توسعه صادرات محصولات باغبانی در قالب دیپلماسی اقتصادی؛
- ۹- تدوین برنامه بهره‌وری پروژه های اجرایی زیربخش باغبانی در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

اقدامات کلیدی

در یک سال اول دولت سیزدهم

- ۱- تدوین پروژه تثبیت معیشت کشاورزان از طریق ارتقاء تولید محصولات باغبانی و تقویت تاب‌آوری جوامع روستایی در استان گلستان با همکاری آژانس بین‌المللی ژاپن (جایکا)؛
  - ۲- توسعه تجارت و صادرات محصولات باغبانی در قالب همکاری‌های مشترک؛
  - ۳- اجرای فاز نخست طرح ارزیابی میزان آلاینده‌های فلزات سنگین، نیترات و باقیمانده سموم در محصول خیار و گوجه قرنگی گلخانه‌ای و بررسی راهکارهای اجرایی کاهش یا کنترل این آلاینده‌ها؛
  - ۴- توزیع کود زیربخش باغبانی توسط سامانه پایش و کنترل مواد کودی؛
  - ۵- تدوین و بازنگری استاندارد GAP محصولات باغبانی به تعداد ۱۱ فقره؛
  - ۶- پایش سلامت زعفران صادراتی کشور با حضور در مزارع و مراکز خرید زعفران استان خراسان رضوی و نمونه‌برداری از مزارع و انجام آزمایشات سم‌سنجی طی سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱؛
  - ۷- به‌روزرسانی طرح افزایش تولید محصولات ارگانیک و گواهی‌شده باغبانی و طرح تغذیه تلفیقی محصولات باغبانی
  - ۸- تدوین برنامه‌های عملیاتی ارتقای بهره‌وری محصولات باغبانی؛
  - ۹- فراهم آوردن زمینه‌های اجرای سند همکاری با مرکز تجارت بین‌الملل ITC در زمینه های سبزی، میوه و گیاهان دارویی در قالب ۳ طرح مجزا در سال ۱۴۰۰
- از دیگر اقدام‌های شاخص این گروه در یک سال ابتدایی دولت سیزدهم، می‌توان به موارد ذیل نیز اشاره کرد:
- ۱- برگزاری دوره ۲ روزه مدیریت چرخه پروژه PCM و چگونگی ارزیابی طرح‌های PDM حضور اساتید ژاپنی در معاونت امور باغبانی و همچنین برگزاری دوره‌های وینناری این دوره قبل از حضور اساتید در معاونت امور باغبانی که برگزاری آن منجر به تدوین پروپوزال همکاری‌های مشترک با آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن (جایکا) در استان گلستان شد.
  - ۲- برگزاری نشست‌های تخصصی مشترک با مرکز تجارت بین‌الملل ITC که به منظور اجرای استراتژی ملی صادرات در زمینه گیاهان دارویی، میوه و سبزیجات انجام گرفت و منتج به موافقت با اجرای طرح‌های جداگانه‌ای در زمینه محصولات فوق‌الذکر گردید.
  - ۳- سامانه پایش و کنترل کودهای مورد نیاز زیربخش باغبانی با پیگیری‌های مکرر پس از یک وقفه یک ساله راه‌اندازی و در حال حاضر موانع نرم‌افزاری آن نیز برطرف گردید.
  - ۴- به منظور افزایش سلامت جامعه، طرح ارزیابی میزان آلاینده‌ها و باقی‌مانده سموم در گلخانه‌های خیار و گوجه قرنگی در سطح ۵ استان کشور در حال اجرای فاز مقدماتی است.

- ۵- تدوین استاندارد GAP (عملیات خوب کشاورزی) ۱۱ محصول باغبانی شامل انار، انبه، انگور، زیتون، زعفران، سیب، خرمه، مرکبات و انجیر در حال بازنگری و بومی‌سازی است.
- ۶- با توجه به اهمیت صادرات محصولات باغبانی و حفظ بازارهای هدف پایش محصول زعفران کشور، نمونه‌برداری از مزارع زعفران استان خراسان رضوی انجام و نتایج آن در اختیار مراجع ذیصلاح قرار گرفت.
- ۷- افزایش تولید محصولات سالم و ارگانیک کشور به منظور افزایش صادرات، که در این راستا در حال حاضر بیش از ۱۰ هزار هکتار از باغات کشور زیر پوشش محصولات سالم و ارگانیک می‌باشد.

چالش‌ها و موانع پیش‌رو

- گروه تغذیه محصولات باغبانی و کنترل کودهای کشاورزی، جهت دستیابی انجام برنامه‌های و دستیابی به اهداف تعیین شده، با چالش‌ها، موانع و مشکلاتی مواجه است که به‌طور مختصر برخی از این مشکلات عبارتند از:
- ۱- واردات برخی کودها و سموم شیمیایی از سایر کشورها که به دلیل ارزان قیمت بودن، برخی افراد و شرکت‌ها اقدام به واردات این کودها می‌نمایند که به دلیل بی‌کیفیت بودن باعث معطلاتی از جمله تجمع فلزات سنگین در خاک و باقیمانده سموم در محصولات می‌گردد؛
  - ۲- عدم تخصیص به موقع ارز برای واردات کود و سم باکیفیت از کشورهای پیشرفته؛
  - ۳- نبود ردیف اعتباری مجزا برای اجرای پروژه‌های تولید محصول سالم و ارگانیک؛
  - ۴- نبود یارانه همانند کشورهای پیشرفته نظیر آلمان که گاه به میزان ۷۰۰ یورو در هکتار برای تغذیه تلفیقی و برای حمایت از کشاورزانی که اقدام به تولید محصولات ارگانیک می‌نمایند، پرداخت می‌گردد.

شناسنامه‌دار کردن باغ‌ها و واحدهای بهره‌برداری

ضرورت زیرساختی

اقدامات لازم برای اجرای طرح صدور شناسنامه باغات و واحدهای بهره‌برداری وابسته به معاونت باغبانی از جمله گلخانه‌ها، سردخانه‌ها، سورتینگ‌ها و صنایع فرآوری، پس از ابلاغیه وزیر محترم جهاد کشاورزی در سال ۱۴۰۰ آغاز گردید و مقدمات آن توسط سازمان نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی، حسب وظایف قانونی این سازمان طبق بند «و» ماده ۳ وظایف آیین‌نامه اجرایی مصوب هیات وزیران، آغاز گردید و دستورالعمل‌هایی این کار تهیه و در حال حاضر برای محصولاتی مانند کیوی و مرکبات انجام می‌شود که امید است تا پایان سال جاری برای باغ‌های بالای ۰/۳ هکتار شناسنامه صادر گردد.

این اقدام یکی از ضروریات زیرساختی باغبانی بوده و شاه‌کلید کلیه تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های مدیریتی باغبانی در کشور است. پیش از آن، آمارها و اطلاعات ناقصی که از سطح زیر کشت، میزان تولید و عملکرد، آبی یا دیم، نهال یا بارور بودن باغات ارائه می‌شد، نمی‌توانست به اثرات اقلیم، مدیریت آب و خاک، تغذیه، سلامت محصول، تجهیزات آبیاری، مکانیزاسیون، صنایع فرآوری و نهایتاً اعتمادسازی برای محصولات تولیدی در داخل و خارج را ایجاد و اطلاعات درستی از زیرساخت‌ها و دانش مورد نیاز را به دست دهد؛ لذا اجرای طرح شناسنامه‌دار کردن واحدهای بهره‌برداری زیر بخش باغبانی، اساسی‌ترین اقدام از نظر کارشناسان و مدیران در دنیا محسوب می‌گردد که آینده‌ای واقعی برای تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و کارشناسان رقم خواهد زد. ضرورت دارد که کلیه باغداران و واحدهای وابسته به باغبانی در این طرح جامع مشارکت جدی داشته باشند؛ چراکه از این طریق می‌توان مشکلات باغداران و تولیدکنندگان محصولات باغی را در سامانه‌هایی در اختیار مدیران گذاشت و راهکارها و اقدامات اجرایی درخصوص حل مشکلات باغداران انجام داد.

ازجمله بهترین کارکردهای این طرح، صادرات محصولات باغبانی به تمام کشورهای جهان از جمله کشورهای پیشرفته با استانداردهای سطح بالا می‌باشد که محدودیت‌های ایجاد شده در چند سال اخیر توسط این کشورها را مرتفع خواهد ساخت و اعتمادهای گذشته به کیفیت و سلامت محصولات باغبانی را بهبود خواهد بخشید و بازارهای بین‌المللی سابق را تثبیت و بازارهای جدید را توسعه خواهد داد.

- مراحل ارزیابی صدور شناسنامه باغات • ورود به سایت www.sabak.org
- ثبت اطلاعات فردی بهره‌بردار • بارگزاری مستندات فردی و مالکیتی

«وَ شَجَرَةٌ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَ صَبِغٌ لِلْأَكْلِينَ
و نیز سرخشی که از طور سینا برآید و روغن بار آورد و نان خورش مردم کرده»

سوره مؤمنون - آیه ۲۰

زیتون، از جمله درختان همیشه سبز بوده که از دیرباز مورد توجه انسان قرار گرفته است. در قرآن مجید نام این درخت بایرکت، شش بار به صورت مستقیم و یک بار نیز به صورت غیرمستقیم در آیه ۲۰ سوره مؤمنون آمده و حتی خداوند متعال به این درخت سوگند نیز خورده است.

این درخت، مخصوص آب و هوای مدیترانه‌ای است که خصوصیات غالب این مناطق وجود تابستان‌های گرم و زمستان‌های بدون یخبندان است. زیتون را نمی‌توان فقط یک ماده غذایی در نظر گرفت بلکه باید گفت که وجود خواص دارویی شگفت‌انگیز، جایگاه ویژه‌ای به این میوه می‌دهد.

زیتون اسطوره‌ای

از سال ۱۳۷۱ و با هدف تامین بخشی از روغن مورد نیاز کشور و نیز با توجه به وجود برخی مناطق مناسب پرورش زیتون، کشت این درخت اسطوره‌ای به طور ویژه در دستور کار برنامه‌های باغبانی کشور قرار گرفت و اهمیت این طرح تا آنجا است که در معاونت باغبانی وزارت جهادکشاورزی، طرح توسعه کشت زیتون به عنوان یکی از دفا تر مهم این معاونت فعالیت می‌کند تا برنامه‌ها و اهداف مربوط به توسع کشت زیتون را هدایت و مدیریت نماید.

در دنیا حدود ۱۲ میلیون هکتار باغ‌های زیتون وجود دارد که سالیانه ۳/۱ میلیون تن روغن زیتون از آن استحصال می‌شود. مصرف سرانه روغن زیتون در دنیا ۴۰۳ گرم و مصرف سرانه کنسرو آن ۳۶۸ گرم است. اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های دفا تر طرح توسعه کشت زیتون برای افزایش سطح زیر کشت و تولید و شناخت بیشتر جامعه ایرانی از زیتون، افزایش چشمگیری در مصرف کنسرو و روغن آن به دنبال داشته است؛ به طوری که مصرف سرانه روغن زیتون از ۳۰ گرم به ۱۳۰ گرم افزایش یافته است و مصرف سرانه کنسرو زیتون در ایران در حدود ۶۵۰ گرم است.

در حال حاضر طرح توسعه زیتون با هدف اصلاح باغات قدیمی، افزایش عملکرد در واحد سطح، نظارت بر تغذیه و نگهداری این باغات و همچنین توسعه باغات در مناطق مستعد جهت نیل به افزایش تولید روغن زیتون حرکت می‌کند.

ظرفیت‌ها

از جمله ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بالقوه در اجرای طرح توسعه زیتون می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- نیاز کشور به روغن‌های خوراکی و واردات حدود یک میلیون تن روغن و امکان افزایش تولید و تامین روغن زیتون به عنوان یک روغن سالم و مفید و جایگزین؛
- وجود ذخایر ژرم پلاسما با ارزش و درختان کهنسال زیتون در ۱۵ استان کشور؛
- نیاز آبی کمتر زیتون نسبت به بسیاری از گونه‌های دیگر و توان تولید در شرایط کم آبی؛
- عمر اقتصادی طولانی، کم توقع بودن و قابلیت کشت در گستره وسیعی از خاک‌ها و مناطق کشور؛
- راهبردی و اساسی بودن محصول زیتون از نظر سیاست‌گذاری‌های وزارت جهادکشاورزی و شناسایی ارقام مناسب؛
- وجود ۶ ایستگاه تحقیقاتی تک محصولی زیتون در کشور؛
- وجود کارشناسان و نیروهای با سابقه در استان‌های زیتون خیز کشور و ستاد معاونت‌ها؛
- انجام فاز نخست مطالعات مکان‌یابی زیتون در ۱۱ استان کشور و شناسایی ۳۹۵ هزار هکتار مرصه مستعد؛
- افزایش آگاهی‌های عمومی نسبت به مزایای روغن زیتون؛

وزارت جهاد کشاورزی

وزارت جهاد دولت

اقدامات کلیدی یک سال اول دولت سیزدهم

دقتر طرح توسعه کشت زیتون معاونت امور باغبانی وزارت جهادکشاورزی، از آغاز دولت سیزدهم تاکنون اقدامات در خور توجهی را انجام داده که برخی از آنها عبارتند از:

- ۱- اصلاح و احیای ۹ هزار هکتار از باغ‌های زیتون؛
- ۲- توسعه ۲ هزار و ۵۰۰ هکتار باغ‌های زیتون؛
- ۳- افزایش دانش فنی بهره‌برداران و کارشناسان؛
- ۴- اعتبارسنجی ۲ واحد از آزمایشگاه‌های ارزیابی حسی؛
- ۵- واردات خط تصفیه پساب واحد فرآوری روغن کشتی زیتون؛
- ۶- هماهنگی برای واردات یک دستگاه کمباین برداشت زیتون از اسپانیا؛
- ۷- مبارزه با آفات و بیماری‌ها، به‌خصوص کنترل مگس میوه زیتون و گال باکتریایی و در نتیجه کاهش میزان خسارت و افزایش کیفیت محصول تولیدی؛
- ۸- بهره‌مندی از اعتبارات بند الف تیرسه ۱۸ قلمون بودجه سال ۱۴۰۰ و معرفی ۱۱ نفر از متقاضیان احداث باغات متراکم و نیمه متراکم زیتون به بانک‌های عامل برای اخذ ۳۴۰ میلیارد ریال اعتبار؛

۹- برگزاری دوره‌های آموزشی ارزیابی حسی روغن زیتون یا همکاری شورای بین‌المللی زیتون؛

- ۱۰- اقتصادی کردن تولید با انجام عملیات هرس، تقذیه و پیوند درختان زیتون؛
- ۱۱- توسعه باغات متراکم و فوق متراکم با هدف افزایش تولید روغن زیتون؛
- ۱۲- واردات خط تصفیه پساب واحد فرآوری روغن کشتی زیتون با هدف بازیابی آب تصفیه شده در سیستم آبیاری باغ و در نتیجه افزایش بهره‌وری آب آبیاری در استان قزوین؛
- ۱۳- واردات خط تصفیه پساب واحد فرآوری روغن کشتی زیتون با هدف بازیابی آب تصفیه شده در سیستم آبیاری باغ و در نتیجه افزایش بهره‌وری آب آبیاری در استان قزوین؛
- ۱۴- برگزاری دوره‌های آموزش ارزیابی حسی روغن زیتون با همکاری شورای بین‌المللی زیتون.

موانع و چالش‌ها

اما دقتر طرح توسعه زیتون در راستای اجرای اهداف و برنامه‌های خود با چالش‌های مختلفی مواجه است که به طور تیتروار برخی از این چالش‌ها عبارتند از:

- کمبود تامین اعتبار و تخصیص بودجه؛
- عدم پرداخت حق عضویت شورای بین‌المللی زیتون (IOC)؛
- بالا بودن نرخ بهره بانکی برای سرمایه‌گذاری‌ها؛
- تخریب و پوسیدگی سیستم‌های آبیاری تحت فشار بالای ۱۰ سال؛
- پایین بودن درجه مکانیزاسیون باغات زیتون؛
- وجود تغییرات اقلیمی و نوسانات تولید محصول در سال‌های اخیر؛
- وجود باغات سنتی و قدیمی و افزایش عوامل خسارت‌زا مانند آفت مگس زیتون و...؛
- پایین بودن سطح دانش فنی باغداران؛
- کمبود ارقام گرده زای مناسب در بعضی از باغات زیتون؛
- تقلبات روغن زیتون و نوسانات قیمت؛
- ناتوانی در تشخیص روغن زیتون با صفات منفی و مثبت توسط مصرف‌کنندگان؛
- استفاده از آبیاری سنتی در بسیاری از باغات زیتون. □

اهداف و مأموریت‌های اصلی

دقتر طرح زیتون معاونت باغبانی وزارت جهادکشاورزی اهداف و مأموریت‌هایی را برای خود در نظر گرفته و آن را در اولویت‌های کاری قرار داده که از آن جمله می‌توان به مواردی مانند:

- توسعه و اصلاح باغات زیتون؛
- افزایش ضریب امنیت غذایی با افزایش تولید روغن زیتون با کیفیت؛
- افزایش بهره‌وری باغات زیتون؛ خودکفایی در تولید محصولات راهبردی مانند محصولات زیتون؛
- افزایش سرانه مصرف روغن زیتون با هدف بهبود تقذیه و افزایش تولید و ضریب خوداتکایی باغات زیتون
- و... اشاره کرد.

نروید در زمین هر گز گیاهی

که نتوشته است بر سر گش دوانی

نظامی گنجوی - قرن ششم

گیاهان دارویی، چنانچه به درستی مورد توجه قرار گیرند و از پتانسیل‌های کشور در این زمینه به خوبی استفاده شود، از جمله گیاهان بسیار مزیت‌دار برای قرارگیری در الگوی کشت کشاورزی در ایران هستند و با توجه به تنوع اقلیمی و همچنین گستردگی فلور گیاهی در ایران، می‌توان برای توانمندسازی جوامع روستایی، توسعه کشت گیاهان دارویی و صنایع مرتبط با آن را در دستورکار قرار داد.

قراوری گیاهان دارویی و استخراج ماده موثره و تبدیل آن به موادی با ارزش افزوده بالاتر، جایگزین این محصولات را دو چندان کرده است که در ایران در طی سال‌های جاری اقدامات مناسبی انجام شده ولی شایسته است با تحقیق و پژوهش محصولات متنوع بیشتری با تکنولوژی‌های نوین تولید گردد.

ارزش این محصولات با تولید محصولات جدید ارزش افزوده آنها را تا حدود ۱۶ برابر افزایش می‌دهد و کشورهای که تمرکز خود را در مسیر تکمیل و ساماندهی زنجیره‌ها قرار داده‌اند، توانسته‌اند ارزش واقعی این محصولات را دریافت نمایند. لذا این دفتر برنامه‌های جامعی برای رسیدن به اهداف مورد نظر طراحی نموده است و اعتقاد دارد در سال ۱۴۰۵ ایران در جایگاه مناسبی در جهان قرار خواهد گرفت.

نظر به اهمیت گیاهان دارویی، برنامه‌های آن در وزارت جهاد کشاورزی تحت عنوان «طرح ملی گیاهان دارویی» و در مجموعه معاونت امور باغبانی پیگیری و دنبال می‌شود.

دوره نامه هفت دولت

ایران: سرزمین گیاهان دارویی

برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها

مستولان طرح ملی گیاهان دارویی، برنامه‌ها و سیاست‌های اجرایی مختلفی را در این خصوص دنبال می‌کنند که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ۱- توسعه کمی و کیفی تولید گیاهان دارویی با نگاه ویژه به کشاورزی قراردادی؛
- ۲- جذب حداکثر اعتبارات و تسهیلات از همه منابع موجود، با رویکرد استفاده از ظرفیت‌های تمامی بخش‌ها و نهادهای مرتبط؛
- ۳- تقویت نهادهای موجود و ایجاد نهادهای تخصصی با رویکرد افزایش مشارکت بخش خصوصی و تعاونی در توسعه گیاهان دارویی؛
- ۴- توسعه بازارهای داخلی و بین‌المللی با اولویت تامین مصارف داخلی در حوزه غذا و دارو و حذف واردات گیاهان دارویی دارای مزیت تولید در داخل کشور؛
- ۵- توسعه آموزش و ترویج گیاهان دارویی با هدف افزایش عملکرد کمی و کیفی و تولید محصولات سلامت‌محور.

اقدامات مهم

از جمله اقدامات مهم انجام شده در طرح توسعه گیاهان دارویی عبارتند از:

- ۱- تدوین برنامه هفتم توسعه گیاهان دارویی به تفکیک دیم، آبی، استانی و محصولی؛
- ۲- اجرایی نمودن طرح جهش تولید گیاهان دارویی و افزایش توسعه کشت با ارائه تسهیلات به استان‌ها؛
- ۳- برنامه‌ریزی و اجرای طرح توسعه کشت گیاهان دارویی در اراضی دیم و شیبدار؛
- ۴- تدوین دستورالعمل فنی و اجرایی گیاهان دارویی در اراضی شیبدار و آبی برای تمام محصولات اولویت‌دار؛
- ۵- تدوین دستورالعمل دریافت تسهیلات از محل طرح جهش تولید گیاهان دارویی؛
- ۶- برنامه‌ریزی جهت توسعه کشت گیاهان دارویی در سه استان حوزه دریاچه ارومیه (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و کردستان) در سال ۱۴۰۰ و پیگیری عملیات‌ها و اعتبارات مورد نیاز و تخصیص اعتبارات جهت انجام پروژه‌ها؛
- ۷- جمع‌بندی آمار سال ۱۴۰۰ گیاهان دارویی به تفکیک گونه و استانی؛
- ۸- پرداخت تسهیلات کم بهره به کشاورزان و تولیدکنندگان گیاهان دارویی و تهیه گزارشات ادواری از سامانه سیتا به تفکیک محصولی؛
- ۹- پرداخت تسهیلات یارانه نهال برای توسعه کشت گیاهان دارویی اولویت‌دار؛
- ۱۰- پیگیری ساخت و حمایت از سازندگان ماشین‌آلات مربوط به برداشت زعفران، برداشت گل محمدی، برداشت بابونه، دستگاه جداکننده کلاله زعفران، برداشت زیره سبز، دستگاه‌های سورت‌بندی و بوجاری گیاهان دارویی و انواع خشک کن و همچنین پیگیری و بررسی امکان ساخت دستگاه‌های بوجاری بذور گیاهان دارویی (زیره، سیاه دانه، خاکشیر و...) بر اساس استانداردهای بازارهای جهانی؛
- ۱۱- تدوین طرح حمایت از تولید و صادرات زعفران به مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال؛
- ۱۲- پیشنهاد بسته سیاستی زعفران جهت خرید حمایتی که در شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی تصویب شد؛
- ۱۳- همکاری در تدوین استاندارد تولید اندام تکثیری حنا، بادرنجویه، زیره سیاه و موسیر؛
- ۱۴- تدوین سند راهبردی توسعه زنجیره ارزش زعفران؛
- ۱۵- تدوین طرح تاسیس صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری ملی و محصولی زعفران؛
- ۱۶- صدور مجوز بارانداز گیاهان دارویی برای اولین بار در کشور (کاشان، مشهد)؛
- ۱۷- توسعه گواهی نامه بین المللی ارگانیک و ISO در محصولات گیاهان دارویی؛
- ۱۸- برنامه ریزی به منظور توسعه گیاهان در حال انقراض یا کاشت و فراوری همانند زیره سیاه، ثعلب کوهی، موسیر، زرین گیاه و ...
- ۱۹- اجرایی سازی زنجیره ارزش سیاهدانه و تامین نیاز کشور؛
- ۲۰- توسعه گیاه موسیر و تکمیل زنجیره ارزش این محصول؛
- ۲۱- تدوین راهبرد صادرات گیاهان دارویی با مرکز تجارت جهانی؛
- ۲۲- برگزاری کلاس‌های آموزش و ترویجی برای توسعه گیاهان دارویی.

چالش‌ها و الزامات

عدم یک‌پارچگی و وجود ساختار متمرکز جهت مدیریت گیاهان دارویی کشور و کمبود پشتیبانی از لحاظ نیروی انسانی و تدارکات؛ پایین بودن ضریب مکتزاسیون در تولید و فراوری گیاهان دارویی؛ کمبود جدی در تامین نهاده‌های تکثیری استاندارد؛ لزوم ارتقای سطح همکاری‌های فی مابین مرکز تحقیقات و مجری طرح ملی گیاهان دارویی در خصوص نبودن زیرساخت‌های نرم‌افزاری تخصصی جهت ساماندهی تولید و ایجاد ارتباط مستقیم بین تولیدکنندگان و بازار از جمله چالش‌های موجود در حوزه گیاهان دارویی است.

همچنین از جمله الزامات برای توسعه کشت گیاهان دارویی در کشور می‌توان به این مواردی اشاره کرد: ایجاد یک ردیف مستقل اعتباری با توجه به اهمیت موضوع؛ ایجاد یک ساختار متمرکز؛ پیشنهاد ایجاد و سازمان گیاهان دارویی کشور با محوریت وزارت جهادکشاورزی؛ تخصیص اعتبارات و تسهیلات مناسب برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات به‌روز با همراهی مجلس شورای اسلامی؛ پیگیری مباحث فرا دستی از جمله برند ملی از طریق کمیسیون کشاورزی مجلس. □

منابع مورد نظر برای جذب تسهیلات

مجری طرح گیاهان دارویی برای اجرای سیاست‌های مد نظر و پیشبرد توسعه کشت گیاهان دارویی، گزینه‌های مختلفی برای بهره‌گیری از امکانات مادی و قانونی دنبال می‌کنند تا بتوانند از این طریق منابع مالی مورد نیاز اجرای طرح را به کار گیرند که از آن جمله می‌توان به مواردی مانند ذیل اشاره نمود:

- استفاده از تسهیلات بند الف تبصره ۱۸؛
- بهره‌مندی از یارانه نهال؛
- استفاده از تسهیلات اشتغال پایدار روستایی و عشایری؛
- بهره‌مندی از موافقت‌نامه توسعه کشت در اراضی شیبدار؛
- پیگیری بهره‌مندی از اعتبارات ستاد احیای دریاچه ارومیه؛
- استفاده از امکانات ستاد فرمان اجرایی امام.

یا تشکر از مدیریت و پرسنل روابط عمومی معاونت باغبانی، سرکار خانم مهندس شوندی و همکاران که در ایجاد هماهنگی، برنامه‌ریزی و تهیه مطالب، کمال مساعدت را داشته‌اند.

در واقع می‌توان گفت چای، نوشیدنی شگفتانگیزی است که هم در گرما می‌چسبد و هم در سرما؛ هم در خستگی و هم زمان قراغت، هم صبح و هم عصر و هم شب و نمی‌توان نوشیدن آن را به زمان خاصی، اختصاص داد. چای، نوشیدنی گوارایی است که هیچ‌وقت برای ما تکراری نمی‌شود و همواره تازگی دارد.

نوشیدن یک فنجان چای حتی می‌تواند همچون دخترچهای قدیمی، ندای‌کننده خاطرات تلخ و شیرین باشد که از روزگار گذشته به یاد داریم. چای همچنین تاریخ کهن‌تری نیز دارد که یادآور میراث گذشتگان است؛ میراثی که هنوز می‌توان رد پای آن را در قهوه‌خانه‌ها و رستوران‌های سنتی جستجو کرد؛ قل قل سماورهای بزرگ در کنار استکان‌های کمرباریک طلایی، و تصویر نقاشی شده پیرمردی که چیق به دست در کنار یک فنجان چای دیده می‌شود، برای اغلب افراد، مروری شیرین است بر خاطرات نهمندان دور گذشته ...

جایگاه چای ایرانی

چای ایرانی به دلیل کیفیت و طعم خاص، جایگاه ویژه‌ای نزد ایرانیان دارد، امکان ندارد وارد خانه‌ای شویم و با یک فنجان چای از ما پذیرایی نشود، تا جایی که می‌توان گفت حتی هیچ محفلی بدون نوشیدن چای گرم نمی‌شود. این صمیمیت و علاقه قراوان به مصرف چای، نقطه قوتی است که نمی‌توان و نباید آن را نادیده گرفت. حتی با وجود رقابتی خارجی در مرصه‌ی تولید چای، به‌خصوص در کشورهای سریلانکا، بنگلادش، نپال، اندونزی، مالزی و ویتنام، چای ایرانی پتانسیل خوبی برای ورود به بازارهای جهانی دارد و با حمایت از این صنعت می‌توان به ارزآوری خوبی در این زمینه دست یافت.

وقتی اسم «چای» می‌آید، بی‌اختیار، باغ‌ها و مزارع سرسبز چای لاهیجان در ذهنمان نقش می‌بندد و از دور، بوی خوش آن را استشمام می‌کنیم. نمی‌دانم چه اسمی می‌توان روی این حس گذاشت که حتی با دیدن تصاویر چای، با تمام وجود، مشتاق نوشیدن یک فنجان چای خوشرنگ و خوشبو می‌شویم. آن هم چای دم‌کشیده ایرانی با طعم گس و عطری مطبوع، که دستاورد باغ‌های چای لاهیجان و زحمات ارزشمند کشاورزان چایکار ایرانی است.

آرامش

یعنی نوشیدن
یک فنجان چای ایرانی

در این ارتباط، حبیب جهانساز، رئیس سازمان چای کشور، با تاکید بر این‌که چای تولید کشور، ۸۰ درصد درآمد چایکاران را تامین می‌کند و ۵۰ تا ۶۰ هزار چایکار و ۱۸۰ کارخانه به شغل و درآمد ناشی از این فعالیت، نیازمند هستند بر لزوم توسعه و حمایت از این صنعت همواره تاکید نمود و با پرداخت مطالبات چایکاران، اقدامات ارزنده‌ای در این زمینه انجام داده است.

اهمیت چای امروزه به‌اندازه‌ای است که ۱۵ دسامبر (۲۴ آذر) روز جهانی چای معرفی شده است و این امر، ضمن اقبال مردم دنیا به مصرف چای، ضرورت بهره‌مندی از فرصت‌های به‌دست آمده را بیشتر می‌کند.

بر همین اساس، طی سال‌های گذشته، به واسطه زحمات و تلاش‌های مدیران این عرصه، خصوصاً اقدامات ارزشمند آقای حبیب جهانساز، رئیس سازمان چای استان گیلان، شاهد اتفاقات خوبی در صنعت چای کشور هستیم که در جای خود قابل ستایش و قدردانی است.

در این شماره نیز برآنیم تا با ارائه گزارشی از عملکرد سازمان چای، به شرح خدمات و اقدامات این سازمان بپردازیم که در ادامه تقدیم حضور می‌شود.

انواع چای سنتی ایرانی

بمطور حتم این جمله را شنیده‌اید که تو که وارد بازار می‌شود، کهنه به قرموشی سپرده می‌شود اما این جمله در مورد خوردنی‌های ایرانی صدق نمی‌کند. با ورود نوشیدنی‌های متنوع و جذاب، هنوز نوشیدن انواع چای سنتی ایرانی در خانه بزرگ‌ترها با سماورهای رنگ و رو رفته قدیمی لذت دارد.

نوشیدنی‌های سنتی و اصیل ایرانی شامل انواع چای سیاه ایرانی، انواع چای گیاهی و میوه‌ای هستند. از قدیم محصولات که در باغ‌ها و طبیعت منطقه رشد می‌کرد، به‌عنوان نوشیدنی خوش‌مزه و مقوی به‌کار گرفته شدند تا امروز با اقتضای آن‌ها به عنوان انواع چای های سنتی ایرانی یاد کنیم.

انواع چای سیاه ایرانی

کاشت و پرورش بوته‌های سبز چای در ایران قدمتی دیرینه دارد. از همان زمان انواع چای سنتی ایرانی با نام چای سیاه طرفداران زیادی پیدا کرد. چای سیاه به لحاظ نوع تولید و فراوری انواع مختلفی دارد که در ادامه به انواع سنتی و قدیمی اشاره می‌کنیم.

چای سرگل بهاره: که مرغوب‌ترین نوع چای سیاه به‌شمار می‌رود. این چای عطر و طعم فوق‌العاده‌ای دارد و در ابتدای فصل برداشت از برگ‌های جوان و سرگل بوته چیده و به کارخانه چای منتقل می‌شود.

چای قلم: از برگ‌های درشت چای برای تولید این محصول استفاده می‌شود. محصول تولید شده عطر ناب باغات شمال را به شما هدیه می‌دهد.

چای شکسته معتاز: مخلوطی از چای قلم و سرگل است. اگر مزه و طعمی متعادل از چای را دوست دارید، این نوع چای را تهیه کنید.

انواع چای گیاهی

از زمان قدیم در هر منطقه جغرافیایی گیاهانی به صورت خودروی وجود داشت که دارای خواص دارویی بالایی بود. این گیاهان در قصول مختلف با توجه به طبیعت آب‌وهوایی و طبع افراد به عنوان چای و دمنوش مهمان خانه‌ها بود. برخی از مهم‌ترین انواع چای سنتی ایرانی در نوع گیاهی عبارت هستند از:

چای بابونه از انواع گل‌های خوش‌بو و معطر بابونه به‌دست می‌آید؛

چای معروف و محبوب گل‌گاو زبان که کاربرد دارویی بالایی دارد؛

برای مبارزه با قند، چربی، قلقت‌خون و سلامت کلیه به چای گزنه اطمینان کنید؛

چای نعناع و یونه نیز برای ناراحتی‌های گوارشی و تنگی نفس مفید است؛

چای معطر بهارنارنج با طبیعتی گرم و خشک، مقوی قلب و سیستم عصبی است؛

چای رازیانه، آویشن، بادرنجبویه، اسطوخودوس و بسیاری دیگر همگی از انواع چای گیاهی آرام‌بخش هستند و خواص درمانی ویژه‌ای دارند.

انواع چای میوه‌ای

باغ‌های میوه در هر گوشه‌ای از ایران محصولات تازه و تابی در قصول مختلف دارد. کدبانوهای قدیمی انواع محصولات خود را خشک می‌کردند و در سایر قصول اهالی خانه را به نوشیدنی‌های خوش‌مزه و پرخاصیت مهمان می‌کردند. برخی از انواع معروف و پرطرفدار چای میوه‌ای که به صورت سرد و گرم تهیه می‌شوند، موارد زیر است:

چای بهشت که از ترکیبی از چند میوه تهیه می‌شود و خواص دارویی اعجاب‌آوری دارد.

چای گرم و سرد آلبالو، که طعمی بی‌نظیر دارد.

چای یا دمنوش کیوی، مملو از ویتامین از انواع چای میوه‌ای متحصربه‌فرد است.

چای په، در انواع چای سنتی ایرانی بسیار پرمصرف و مقوی اعصاب و قلب است؛

چای سیب، گلایی، انواع توت و سایر میوه‌های خشک را با افزودن گل‌محمدی، چوب دارچین یا نبات به سلیقه خود دم کنید.

در برخی مناطق در ارتفاعات و دامنه کوه‌ها گونه‌هایی از گیاهان به شیوه طبیعی رشد کرده‌اند که به خاطر شرایط جوی، پاکیزگی هوا و ارگانیک‌بودن به شگفت‌انگیزترین انواع چای سنتی ایرانی بدل شده‌است. انواع چای کوهی شامل نمونه‌های زیر است:

چای کوهی پشمینه یا چای چوپان؛ که در اکثر نقاط ایران می‌روید و خواص دارویی ویژه‌ای دارد.

گیاهاتی نظیر بابونه کوهی؛

چای کوهی بومادران؛

دمنوش گل‌ختمی، کاکوتی. <<<

چای در دولت سیزدهم

با توجه به اهمیت تولید و جایگاه ویژه صنعت چای در اقتصاد کشور، در ادامه مروری داشته‌ایم بر اهم اقداماتی که سال‌های گذشته انجام شده و همچنین قدم‌های سازنده‌ای که با حضور آقای حبیب جهانساز، رئیس سازمان چای، در این حوزه برداشته شده است.

کشت و صنعت چای در ایران قدمتی بیش از صد سال دارد. اولین باغ چای در سال ۱۲۸۰ هجری خورشیدی، در چهارخانه سر لاهیجان و به‌وسیله مرحوم کاشف‌السلطنه احداث و نخستین کارخانه چای‌سازی در سال ۱۳۱۱ (هجری خورشیدی) به بهره‌برداری رسید.

سطح زیر کشت باغ‌ها چای در سال ۱۳۳۱، به ۱۱ هزار هکتار در سال ۱۳۳۸، به ۱۸ هزار هکتار و در سال ۱۳۵۰، به حدود ۳۱ هزار هکتار افزایش یافت.

در سال ۱۳۷۹، با انحلال سازمان چای، سطح زیر کشت چای کاهش چشمگیری یافت و در سال ۱۳۸۸ تاکنون، با احیای سازمان چای و اجرای برنامه‌های به باقی، احیای باغ‌ها، آبیاری و تشکیل صندوق حمایت از توسعه صنعت چای با پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت، باعث رونق بیشتر صنعت چای و افزایش سطح زیر کشت چای شد.

بنابر آخرین برآوردها سطح زیر کشت چای ۲۸ هزار و ۲۱۰ هکتار و سطح مورد بهره‌برداری ۲۳ هزار هکتار است. حدود ۹۰ درصد سطوح زیر کشت باغ‌ها، در استان گیلان و ۱۰ درصد در استان ملزندان انجام می‌شود.

مهم‌ترین شهرستان‌های تولید چای

تعداد شهرستان‌های تولید چای، ۱۳ شهرستان است و شامل: لاهیجان، املش، لنگرود، رودسر، قومن، تنکابن، سیاهکل، شفت، رشت، رامسر، استان‌های شرقیه، صومعه‌سرا و عباس‌آباد) می‌شود. عده بهره‌برداران و خانوار تولیدکننده چای، نزدیک ۵۰ هزار خانوار است و حدود ۹۰۰ روستا در این عرصه به فعالیت می‌پردازند.

۷۰ درصد باغ‌ها چای در مناطق کوهپایه و ۳۰ درصد در جلگه و دشت واقع است. بیش از ۱۷۰ کارخانه چای‌سازی فعال مشغول فرایند خشک‌کردن چای و عملیات چای‌سازی هستند.

میزان تولید برگ سبز در سال ۱۴۰۰، به مقدار ۱۲۵ میلیون و ۴۶۹ هزار و ۴۷۳ کیلوگرم بوده که مقدار ۵۸ میلیون و ۹۲۷ هزار و ۲۳۱ کیلوگرم درجه یک (۴۳ درصد) و ۷۶ میلیون و ۵۴۲ هزار و ۲۴۲ کیلوگرم (۵۷ درصد) درجه دو از چایکاران خریداری شد. چای خشک به میزان ۳۰ میلیون و ۴۸۰ هزار و ۶۲۱ کیلوگرم توسط کارخانجات چای‌سازی استحصال گردید.

میزان تولید برگ سبز در سال ۱۴۰۱ (تا پایان روز ۲۸ مرداد ۱۴۰۱) به میزان ۸۳ میلیون و ۸۲۵ هزار و ۵۰۳ کیلوگرم بوده که مقدار ۵۴ میلیون و ۸۵۶ هزار و ۳۰۸ کیلوگرم درجه یک (۶۵ درصد) و ۲۸/۹۶۹/۱۹۵ کیلوگرم (۳۵ درصد) درجه دو از چایکاران خریداری شده است چای خشک به میزان ۲۸ میلیون و ۸۶۰ هزار و ۷۲۸ کیلوگرم توسط کارخانجات چای‌سازی تولید گردیده است.

پتانسیل، توانمندی و لزوم توجه به تولید چای در کشور

چای، یک کالای استراتژیک است. با توجه به مواردی از قبیل: سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در باغ‌ها و صنایع چای، اشتغالزایی بالا، نبود امکان کشت محصول جایگزین به جای چای، اهمیت اقتصادی این محصول از نظر تامین معیشت بیش از ۵۰ هزار خانوار چایکار، حفظ محیط‌زیست و جلوگیری از فرسایش خاک، جذابیت بصری در تماشا و چشم‌انداز طبیعی مناطق چای‌کاری، ثبات اجتماعی-اقتصادی، مناطق چای‌کاری مناسب‌ترین گزینه برای کشت در نواحی مخروطه جنگلی است و با توجه به نیاز مصرف داخلی، ویژگی‌های اقلیمی و محیطی چای، تراکم بالای درختچه چای در هکتار این محصول از پتانسیل ویژگی‌های منحصر به فردی برخوردار است.

برنامه‌های اجرایی سازمان چای

سازمان چای کشور علاوه بر خرید تضمینی برگ سبز چای، برنامه‌های خود را براساس سیاست‌های کل اقتصاد مقاومتی و برنامه عملیاتی وزارت جهادکشاورزی، با اولویت‌هایی به شرح دنبال می‌کند:

- تغییر آرایش کاشت در باغ‌ها چای (در باغ‌ها کوهپایه و شیب‌دار)
- برنامه‌ریزی احیاء، اصلاح و توسعه نوسازی باغ‌های چای
- اجرای روش‌های نوین آبیاری، مدیریت آفات، بیماری و علف‌های هرز، توسعه و ارتقای ضریب مکانیزاسیون
- تقدیه باغ‌ها چای، کاهش آثار بودجه‌ای ایفای نقش دولت در تضمین خرید محصولات (چای)
- بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای چای‌سازی
- حمایت از صنایع تبدیلی و تکمیلی چای به باقی و خرید تضمینی برگ سبز چای
- توانمندسازی بهره‌برداران در بخش تولید و صنایع چای، تولید و تکثیر نهال چای و توسعه زمینه کشت قراردادی.

تسهیلات پرداختی به صنعت چای

شرکت سهامی خاص صندوق حمایت از توسعه صنعت چای کشور در تاریخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۸ با هدف حمایت از توسعه صنعت چای کشور صندوق حمایت از توسعه صنعت چای با مبلغ ۸/۵ میلیارد تومان تاسیس و اکنون دارای ۹۳ میلیارد تومان اعتبار است که سهامداران آن؛ چایکاران (۷۵ درصد سهامداران)، کارخانجات چای‌سازی (۲۰ درصد چایکاران) و بازار (۵ درصد سهام) هستند.

اهمیت صندوق حمایت از توسعه صنعت چای

صندوق حمایت از توسعه صنعت چای در سال ۱۳۹۴ تاسیس شد و تاکنون ۲۶۰ میلیارد تومان تسهیلات (از منابع صندوق، ۲۰۷ و از منابع بانکی ۵۳ میلیارد تومان) با اعطاء پرداخت نموده، در دولت سیزدهم، مبلغ ۱۹/۴ میلیارد تومان تسهیلات جاری (تقدیه و نگهداری باغ‌ها چای) و ۲۷/۹ میلیارد تومان تسهیلات جاری، سرمایه در گردش و باغ کلرخته برای کارخانجات چای‌سازی (مجموع ۴۷/۳ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰) و مبلغ ۱/۲ میلیارد تومان بیمه فراگیر چای‌کاران، مبلغ ۱/۲ میلیارد تومان تسهیلات جاری (تقدیه و نگهداری باغ‌ها چای) و ۱۰ میلیارد تومان تسهیلات جاری و سرمایه در گردش برای کارخانجات چای‌سازی (مجموع ۱۲/۴ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱) تسهیلات پرداخت شده است.

تسهیلات پرداختی از منابع داخلی صندوق و منابع بانکی بانک مهر و توسعه تعاون به سهامداران اعماز چای‌کاران (برای چای‌کاران با سود ۴ درصد)، کارخانجات چای‌سازی و بازار (برای کارخانجات چای‌سازی با سود ۷ درصد) برای اجرای بخشی از برنامه‌های اجرایی سازمان چای است. در سال ۱۴۰۱، مبلغ ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای افزایش سرمایه صندوق حمایت از توسعه صنعت چای کشور در نظر گرفته شد.

اهمیت چای

امروزه به اندازه‌ای است که
۱۵ دسامبر (۲۴ آذر) روز جهانی چای
معرفی شده است
و این امر، ضمن اقبال مردم دنیا
به مصرف چای،
ضرورت بهره‌مندی از
فرصت‌های به‌دست آمده را
بیشتر می‌کند

سایر اقدامات انجام شده چای در دولت سیزدهم

از آغاز دولت سیزدهم تاکنون (۳۱ مرداد ۱۴۰۱) حدود ۲۳۷۵ هکتار از باغ‌ها چای، انواع هرس کفپر، کمپر، احیاء (با توجه به رونق صنعت چای و ایجاد انگیزه بین چایکاران به منظور ورود به باغ و احیاء و بهره‌برداری مجدد باغ‌ها رها شده) و تغییر الگوی کاشت در چای (انجام عملیات اصلاح شیب در باغ‌ها در مناطق کوهپایه‌ای و اراضی شیب‌دار) شده است و تعداد ۴۵۰ دستگاه انواع برگ چین و هرس چای به چای‌کاران متقاضی داده شده است و تسهیلات احیاء و انواع دستگاه‌های برگ چین و هرس در طول سال و تسهیلات تقدیه و نگهداری و هرس باغ‌ها چای از اوایل آذر تا اواخر اسفند هر سال (با توجه به دوره استراحت بوته‌های چای برای انجام این عملیات) ادامه دارد.

برگزاری دوره‌های آموزشی

تعداد دوره‌های آموزشی ترویجی برگزار شده برای چای‌کاران، کارخانجات چای‌سازی و ناظران خرید برگ سبز چای به‌صورت تئوری و عملیاتی بیش از ۲۲۰ دوره می‌باشد. بیش از ۳۰ بروشور، دستورالعمل کارشناسی و نشریه آموزشی ترویجی از آغاز دولت سیزدهم تاکنون برای استفاده کارشناسان، چای‌کاران و کارخانجات چای‌سازی تهیه و در اختیارشان قرار داده شده است.

ارائه خدمات الکترونیکی

با توجه به سیاست‌های دولت در امر الکترونیکی کردن، بیش از ۴۰ هزار دفترچه الکترونیکی صادر و با استفاده از سایت سازمان چای، به چای‌کاران داده شده است و به این ترتیب، سامانه چای‌کاران و کارخانجات چای‌سازی الکترونیکی گردیده است.

اختصاص سهمیه کود شیمیایی

سهمیه اختصاصی کود شیمیایی در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، مجموعاً به میزان ۲۰ هزار و ۷۹۷ تن است که مشتمل بر (۱۲ هزار و ۶۴۷ لوره، ۲ هزار و ۲۱۲ فسفات، ۵ هزار و ۹۳۸ تن پتاس است).

میزان کود توزیع شده در دو سال ۱۳ هزار و ۶۲ تن بوده است. در سال ۱۴۰۱، برای خرید تضمینی برگ سبز چای، مبلغ ۳۰۰ میلیارد تومان برای قدرالسهم ۲۵ درصدی دولت به چایکاران اختصاص یافت.

برگزاری جشنواره‌های ملی و استانی

در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، جشنواره‌های ملی، استانی و محلی در مناطق مختلف چای‌خیز گیلان و مازندران برای حمایت از چای ایرانی انجام شد. برای اولین بار در طول تاریخ صنعت چای، یارانه نهال برای تامین و توزیع نهال چای به سازمان چای کشور به میزان یک میلیارد تومان اختصاص یافت و سازمان چای اقدام به تامین و توزیع نهال چای اصلاح شده برای چایکاران متقاضی خواهد نمود.

توجه خاص رئیس‌جمهور به کشت چای

در سفر جناب آقای دکتر رئیسی، ریاست محترم جمهوری به استان گیلان مبلغ ۷۵ میلیارد تومان برای اجرای طرح‌های به‌باقی شامل؛ جوان‌سازی، اصلاح و احیاء باغ‌ها چای در نظر گرفته شد. در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، به‌ترتیب ۱۰۲۳ و ۶۵۸ نمونه چای خشک به آزمایشگاه سازمان چای برای آزمایش حسی و بررسی کیفیت چای خشک تولیدی دریافت شد و نتایج آن، به همراه توصیه‌های کارشناسی به کارخانجات چای‌سازی ارسال گردید.

روند رو به بهبود صنعت چای در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

در سال ۱۴۰۰ و در ادامه در سال جاری، با توجه به شرایط خوب بازار فروش چای خشک این طرح باعث ایجاد رقابت در سایر کارخانجات چای‌سازی گردید که آنها برای رقابت، اقدام به پرداخت مبلغی بین یک هزار تا دو هزار تومان در نقاط مختلف بالاتر از خرید تضمینی، که بنابر آن در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ (تاکنون) بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیارد تومان بالاتر از ارزش ریالی کل خرید تضمینی با همکاری مدیران کارخانجات، به چای‌کاران پرداخت شد. این امر که باعث ایجاد انگیزه بیشتر بافاندر برای ورود به باغ و ادامه تولید برای آینده می‌شود.

خوشبختانه این اتفاق برای اولین بار، رضایت بافاندر و کارخانه‌دار را به همراه داشته است. با توجه به شعار سال (تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین) اولین کمپاین چای توسط شرکت «مایان ماشین کاسپین» ساخته شد و با حضور مسئولان استانی و شهرستانی به بهره‌برداری رسید و مبلغ ۱/۲ میلیارد تومان تسهیلات صندوق چای به چایکار برای خرید کمپاین از شرکت پرداخت شد. □

اعتقاد بر این است که وجود برگ کافی برای تهیه غذای میوه‌ها و پرورش جوانه‌ها لازم است. برای هرس معمولاً عملیات متفاوتی انجام می‌شود. در مورد درخت‌های خانگی این کار اغلب به صورت دستی صورت می‌گیرد. در باغ‌های بزرگ نیز می‌توان به صورت دستی این کار را انجام داد اما موجب بالا رفتن هزینه‌ها می‌شود. اگر چه نتایج دقیق و خوبی در پی دارد. برای اقتصادی کردن هرس میوه می‌توان به توصیه‌های زیر توجه نمود:

هرس سیب و گلابی‌ها

هرس هدمند درخت‌های سیب موجب می‌شود تا بر نوسان میوه‌دهی درخت‌ها غلبه شود و درخت‌ها به شکل یکتواختی میوه دهند. چرا که دیده می‌شود بسیاری از درخت‌ها در یک دوره میوه زیادی تولید کرده و در سال بعد ممکن است تعداد اندکی میوه بدهند. معمولاً فنجه‌های درختان سیب و گلابی به صورت خوشه‌ای ظاهر می‌شوند. در این حالت باید زمانی که سیب‌ها دارای قطری در اندازه ۲/۵ سانتی‌متر و گلابی‌ها قطری ۲ سانتی‌متری دارند، هرس شوند. در گام اول باید بر روی هر خوشه یک میوه باقی گذاشت و در گام دوم بین دو میوه فاصله ۱۵ سانتی‌متر را رعایت کرد.

هرس هلو و میوه‌های آبدار

میوه‌های درختان هلو و آبدار معمولاً روی شاخه‌های سال قبل که قطری در حدود یک مداد دارند ظاهر می‌شوند. چنین درخت‌هایی در صورت وجود داشتن در منازل و محل‌های مسکونی باید برای حفظ شاخه‌ها از داربست استفاده کرد. یک درخت بالغ در حدود ۱۶۰ تا ۲۰۰ عدد میوه می‌دهد که به معنای قرار دادن ۴۰ تا ۵۰ عدد میوه بر روی یک داربست است. در نتیجه بر روی هر داربست بین ۳۰ تا ۴۰ شاخه «مدادی» قرار می‌گیرد، اما در زمستان می‌توان تعدادی از این شاخه‌های باریک و مدادی را حذف کرد. در صورت زیاد بودن تعداد میوه‌ها بر روی شاخه‌ها می‌توان بر باقی ماندن یک تا دو میوه بر روی هر شاخه اکتفا کرد به نحوی که فاصله دو میوه در حدود ۱۵ سانتی‌متر باشد.

هرس آلو و زردآلو

هرس میوه‌های آلو و زردآلو بسیار ساده‌تر است و زمانی که در اندازه یک دکمه کوچک هستند می‌توان مقداری از آن‌ها را با رعایت فاصله حدود ۶ سانتی متر، هرس کرد.

هرس آلبالو و گیلاس

ممکن است در پرباری اوقات که مقدار میوه‌ها بر روی درخت زیاد باشد بخواهیم اندکی از آنها را هرس نمائیم اما معمولاً کمتر کسی این کار را انجام می‌دهد. امکان دارد مقداری از این میوه‌ها به طور طبیعی ریخته شوند، اما باز هم مقدار زیادی میوه روی درخت خواهد ماند که به دلیل رعایت فاصله بین آن‌ها، کیفیت و اندازه میوه‌ها مناسب خواهد شد. □

هرس کردن درخت‌ها دارای اهداف متفاوت و چندگانه‌ای است که هر یک بنا بر دلایل خاص به اجرا در می‌آیند. بسیاری بر این تصورند که با در دست گرفتن یک آره یا قیچی و بریدن چند شاخه از پایین یا بالای یک درخت، هدف از هرس کردن به پایان رسیده است، اما هرس‌ها هر یک در زمان و موقعیت خاص خود باید انجام شوند تا به درخت برای ادامه حیات، زیبایی، میوه دادن و... کمک شود. هرس میوه یکی از آن مواردی است که باید با دقت کافی به اجرا در آید، چرا که علی‌رغم تمایل به داشتن میوه بیشتر، اما کثرت میوه بر روی درخت می‌تواند موجب تضعیف آن و تولید میوه‌های با درجات کمتر از نظر بازاری‌پسندی گردد. بنابراین حذف تعدادی از شاخه‌های دارای میوه یا انتخاب و حذف تعدادی از میوه‌ها بر روی یک شاخه، می‌تواند موجب تقویت و رشد میوه‌های بهتر شود.

با فرا رسیدن تابستان و کامل شدن دوره رشد میوه‌های هسته‌داری نظیر زردآلو، آلبالو، هلو و... انجام هرس برای تولید میوه بهتر در این انواع سبزی گردیده اما هنوز نوعی از میوه‌ها نظیر مرکبات، سیب‌ها، آتار و... تا فرارسیدن برداشت آن‌ها چند ماه دیگر برای اجرا هرس میوه فرصت دارند.

هر زمانی که شرایط مساعد باشد، درخت‌ها بیش از حد معمول میوه تولید می‌کنند که تعدادی از آن‌ها به صورت طبیعی حذف شده اما گاه نیاز است تا باز هم با هرس کردن مقدار دیگری را از روی شاخه‌ها کاهش داد.

هرس درختان ققط فشار بر روی شاخه‌ها را کم می‌کند بلکه به افزایش اندازه و کیفیت میوه‌ها نیز کمک می‌نماید. هرس به شکل مناسب، بر چگونگی تولید میوه در سال بعد نیز اثرگذار است، چرا که جوانه‌های مولد میوه برای سال آینده، در همین زمان به وجود می‌آیند.

مزایای هرس میوه درخت‌ها

مدیر فروش: ۰۹۱۲۳۴۴۴۴۹۴
مهندس رایجی

دفتر مرکزی: تهران، خیابان آزادی، ابتدای خیابان آذربایجان
پلاک ۱۰۷۳، واحد ۲

شرکت دانش‌بنیان

زیست پایا

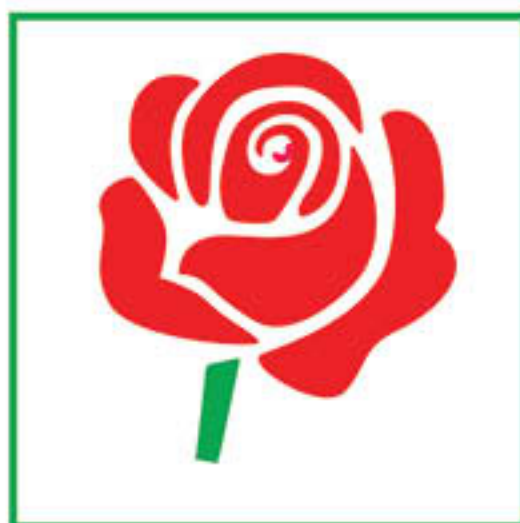
تولید کننده کود زیستی «ایکود»
پژوهنده فناوری، ویشی در سراسر کشور

شرکت دانش بنیان نانو سبزآوران طوبا
تولیدکننده آفت کش های زیست سازگار با تکنولوژی نوین

- سازگار با مدیریت تلفیقی آفات IPM
- فاقد باقیمانده مضر روی گیاهان
- فاقد اثر گیاه سوزی
- فاقد اثرات سوء روی محیط زیست، شامل خاک، آب و هوا
- بدون اثرات مضر روی زنبور عسل، حشرات مفید، آبزیان و حیوانات

آیین آغاز سال زراعی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۲

۹

تجلیل از برگزیدگان بخش کشاورزی

تولید کننده انواع مواد معدنی :

مالچ معدنی . خاک گربه . سیلیس مایع . اکسید آهن . کائولن
زئولیت شیرین . گچ کشاورزی . گوگرد . بنتونیت . NPK معدنی

@zeollife_pardis

www.zeo-life.com

مدیربازرگانی 0912-964-9149

مدیرفروش 0912-964-9158

www.zeo-life.com

@www.zeo-life.com

در این‌جا به معرفی یک تکنیک جدید در آبیاری به نام «تشک آبی» می‌پردازیم که ترکیبی از آبیاری قطره‌ای و جوی و پشته‌ای (Furrow) است. اجزای اصلی این تکنیک شامل لوله‌های پلاستیکی قابل جابه‌جایی یا انشعاب‌های جاتیبی آنها است. لوله اصلی از پلاستیک پلی‌اتیلن انعطاف‌پذیر و با دوام ساخته شده که در قسمت تحتانی آن سوراخ‌های یک میلی‌متری حفر شده است. قطر لوله، طراحی و اندازه حفره‌ها و سوراخ‌ها به اندازه پشته‌ها، نوع محصول و خاک بستگی دارد. بنابراین بسته به نوع خاک و محصول باید نوع لوله را انتخاب نمود. اندازه هر لوله می‌تواند در حد طول هر پشته باشد. این روش دارای مزایایی از قبیل ممانعت از فرسایش خاک، جاری نشدن آب در مزرعه، کنترل علف‌های هرز، کاهش نیروی کار و بهره‌وری بیشتر از آب است. ضمن آن که می‌تواند به ازدیاد محصول نیز کمک نماید.

مدیریت بهره‌وری آب

سیستم مدیریت منابع آب به عرصه‌های تقاضا بستگی دارد و از آنجایی که پایداری وضعیت آب کشاورزی یکی از مهم‌ترین عوامل تولید در کاشت و تولید محصولات است، بنابراین انتخاب یک روش مفید آبیاری موضوعی حیاتی برای حفظ خاک، در اختیار داشتن آب کافی، نگهداری مزرعه و هزینه‌ها دارد. انتخاب هر روش یا تکنیک قواید و ضررهای خاص خود را دارد و براساس عوامل از قبیل اندازه مزرعه، ساختار خاک، دسترسی به آب، شرایط آب و هوایی و توان پرداخت هزینه‌ها بستگی دارد. هنوز در سرتاسر جهان، افزون بر ۹۰ درصد از اجرای آبیاری مزارع به روش سنتی انجام می‌شود که یکی از علل هدر دادن آب شیرین است، هر چند تکنیک‌های متنوعی در آبیاری نیز به وجود آمده است که پیوسته در حال تغییر و تکامل هستند. در سال‌های اخیر، آبیاری قطره‌ای بسیار مورد استقبال قرار گرفت و به ویژه در باغ‌ها نصب آن رواج بسیار یافت چرا که مزایای بسیاری به همراه داشت.

ویژگی‌های تشک آبی

تکنیک تشک آبی ترکیبی از آبیاری قطره‌ای و جوی و پشته است و حتی می‌توان آن را در ردیف سیستم‌های آبیاری اتوماتیک قرار داد. قبل از قرار دادن لوله «تونل» پلاستیکی بر روی خاک باید تمام ضایعات، زوائد و سنگ و کلوخ به منظور جلوگیری از آسیب زدن به این لوله پاک و محل قرار دادن آن تسطیح شود تا آب به طور یکنواخت در زمین نفوذ کند. یا بستن انتهای لوله، مقدار زیادی آب در آن جمع و به کندی وارد زمین می‌شود. وجود این لوله پلاستیکی می‌تواند به منزله یک مالچ روی زمین قلمداد شود. آب ورودی به این لوله از انشعابات یک خط اصلی تامین و نیاز به انرژی اضافی ندارد. بر شدن این لوله پلاستیکی به قطر ۴۰ سانتی‌متر و طول ۱۰۰ متر با جریان آب ۱۵ لیتر در ثانیه، حداکثر ۱۵ دقیقه طول می‌کشد. خروج آب این لوله به صورت قطره‌ای امکان دارد که ۲۴ ساعت طول بکشد. تقریباً فرسایش خاک کاملاً متوقف و زمانی که لوله پر از آب می‌شود هیچ تماسی بین آب و خاک وجود ندارد، بنابراین آب موجب حرکت خاک نمی‌شود. نکته دیگر کنترل علف‌های هرز است که تقریباً نیازی به استفاده از علف کش نیست و مزرعه مشابه به یک کشت ارگانیک می‌شود. آنچه در این روش بسیار اهمیت دارد کنترل مقدار و زمان آبیاری است و بسته به میزان آب در لوله می‌توان آبیاری کرد. در این روش تبخیر نیز در حداقل میزان آن است. ☑

خشکسالی دیگر یک تهدید نیست بلکه یک واقعیت است. واقعیتی جهانی که در چهار گوشه دنیا حتی مناطقی را که در زمره حوزه‌های پر باران شمرده شده و کشاورزی آن‌ها اساساً نیازی به آبیاری نداشته، تحت تاثیر قرار داده است. نکته مهم‌تر اما آن است که هنوز بسیاری از کشاورزان و همچنین مسئولان اغلب کشورها و از جمله ایران، به این باور نرسیده‌اند که کمبود آب در آینده‌ای نه چندان دور، موجودیت سرزمین و حوزه‌های سکونت انسان‌ها را با گزینه بودن یا نبودن مواجه خواهد کرد. برخی از جوامع به هشدارهای کارشناسان توجه کرده و به ترمیم آثار سوء تدبیرها بر آمده‌اند.

گروهی از کشورهای در معرض کم آبی با نگرش‌هایی مبتنی بر صرفه‌جویی در مصرف آب و لزوم استمرار موادغذایی برای جوامع در حال رشد، پیوسته در پی یافتن روش‌های جدید به منظور دستیابی به حداکثر بهره‌وری در مصرف آب، به ویژه در بخش کشاورزی هستند.

استفاده از تشک آبی برای افزایش بهره‌وری آب

مأموریتی در همه شهرها ارسال به کل کشور

شرکت نوید باران

ایزولاسیون و پوشش‌دهی (عایق‌بندی) استخرهای کشاورزی و صنعتی

مدیر ارشد فروش: ۰۹۱۹۲۶۳۲۰۰۹ دفتر مرکزی: ۰۲۶-۳۲۸۲۹۵۱۷

navidbaranco @navidbaran63kordi www.navidbaran.com

روش خارج کردن نیش

اظهارنظرهای متناقضی درباره روش‌های خارج کردن نیش زنبور وجود دارد. صدمای می‌گویند که برای جلوگیری از ورود زهر بیشتر به بدن باید به سرعت آن را از محل نیش زدگی خارج کرد. جمع دیگری عقیده دارند که بهتر است آن را با نوک ناخن دو انگشت گرفته و خارج کرد. اما امکان دارد که با این روش مقدار بیشتری از یک زهر به داخل بدن تزریق شود. برخی از کارشناسان توصیه می‌کنند که نباید نیش زنبور را با دو انگشت گرفت. اگر چه هنوز یک روش علمی کامل برای خارج کردن نیش زنبور ارائه نشده است. آنچه اکثر کارشناسان بر آن موافقت دارند که خارج کردن هر چه سریع تر نیش از بدن است. بدون آن که به فکر یافتن یک روش علمی باشیم. حال چنانچه توسط یک زنبور نیش زده شویم به جای شوکه شدن بهتر است که آرام بوده و این اقدامات را انجام دهیم.

- با دقت به نیش زنبور نگاه کنید. یک برجستگی قرمز رنگ با یک نقطه سیاه روی آن خواهید دید که همان نیش زنبور است. بر روی آن نقطه سیاه یک برجستگی حبابی شکل قرار دارد که همان کیسه زهر است. اگر نیش زنبور دیده نمی‌شود احتمالاً داخل پوست است. هر چند به دلیل شکل خاردار بودن نیش، ورود آن به داخل پوست سخت است.
- نیش زدن آخرین وسیله دفاعی زنبور است. بنابراین آرام باشید. • اگر نیش را مشاهده می‌کنید، پوست اطراف نیش را فشار داده و به بالا بکشید. به این طریق خارج کردن نیش آسان تر می‌شود. • به محض مشاهده نیش بدون فشار آوردن به کیسه زهر، با نوک ناخن دو انگشت یا استفاده از لبه‌های دو کارت معمولی آن را از بیخ گرفته و خارج کنید. در صورت داشتن موجین زنانه یا پنس، این کار به راحتی انجام می‌شود.
- عکس‌العمل به نیش زدگی زنبور: در شرایطی که مشغول خارج کردن نیش زنبور هستید، مراقب چگونگی حال خود باشید. چنانچه محل نیش زدگی وضعیتی نامناسب را نشان می‌دهد، عکس‌العمل‌ها ممکن است به قرار زیر باشد:

- احساس درد شدید و قروری در محل نیش زدگی • قرمز شدن محل نیش
- احساس خارش • ورم کردن محل نیش زدگی امکان دارد علاوه بر این علائم معمولی، نشانه‌های جدی دیگری نیز مشاهده شود که در این صورت باید سریعاً به درمانگاه یا پزشک مراجعه نمود، چرا که امکان وجود آلرژی به زهر زنبور وجود داشته باشد.
- در صورتی که بیش از یک مورد نیش زدگی وجود داشته باشد امکان دارد علائمی چون سرگیجه، ضعف و بی‌حالی و حمله و شوک دیده شود که نیازمند مراجعه فوری به پزشک است.
- علائم جدی از نیش زنبور: • ورم کردن لب‌ها، زبان و حلق • کند شدن حرکات تنفسی • خارش عمومی بدن • قرمز شدن پوست • روان شدن ترشحات بینی و عطسه • خارش و آب ریزش از چشم‌ها • احساس حالت استفراغ، استفراغ و اسهال • بالا رفتن ضربان قلب • کاهش فشار خون • احساس خشکی دهان و...

معالجه نیش زدگی: • شستشوی محل نیش زدگی با آب و صابون و ضدعفونی آن • استفاده از کمپرس سرد مانند بسته یخ در محل نیش زدگی • استفاده از مواد ضد التهاب

- در صورت نیش زدگی در خانه می‌توان از سرکه سیب برای کاهش تورم و ضدعفونی محل به مدت ۱۵ دقیقه استفاده کرد. • استفاده از کرینات سدیم (سودا) مخلوط با آب برای کاهش تورم و ضدعفونی محل نیش
- استفاده از پماد کالامین (ضدخارش) و هیدروکورتیزول • غسل موجب کاهش تورم، ضدعفونی و بهبودی محل نیش زدگی می‌شود. • مالیدن خمیر دندان در محل • گرم‌های ضد درد عضلانی برای کاهش درد. □

بسیار اتفاق می‌افتد که در ایام بهار و در جریان یک گردش در مراتع و مناطقی که گل‌های مورد علاقه زنبورها رویتدهند یا به علت حضور در یک زنبورستان و مجاورت یا کندوها، دچار نیش زدگی توسط زنبورها شویم. امکان دارد که در صورت نداشتن اطلاعات و آگاهی‌های لازم در مورد چگونگی خارج کردن نیش زنبور از محل آسیب دیده، دچار درد و عوارض بیشتری بشویم. تا زمانی که نیش زنبور در بدن قرار دارد جریان ورود سم به بدن ادامه خواهد داشت که امکان دارد زمینه ساز یک عکس‌العمل آلرژیک گردد. مطلب کنونی در مورد چگونگی خارج کردن نیش زنبور و نحوه معالجه محل نیش است.

نیش زنبور،

نه از ره کین است

صنایع دام، طیور و آبزیان

عسل مادردصد طبیعی

محصولات زنبورعسل (کلی/جری) زل روپال، کرده گل و بره موم ضمانت مرجوعی

عسل هانی وان

کد شناسه زنبورداری ۱۵۹۱

کد عضویت اتحادیه زنبورداران ۱۵۲۰

پدری ۰۹۱۹۵۰۵۱۴۰۵

فردی نابده منبر برای همه محصولات

عسل طبیعی و ارگانیک

Honey one_plus

۰۹۳۹۷۱۱۲۱۴۰

امیرحسین ستمانی

ترجیح‌بند سخن بسیاری از مسئولان و اقتصاددانان و منتقدان به شرایط معیشتی حاکم بر جامعه در سال‌های اخیر، کوچک و کوچک‌تر شدن سفره مردم و فرار گوشت قرمز، پرواز مرغ و به دریا برگشتن ماهی‌ها از سبد خانوارها بود که البته کمتر گوش شنوایی در این عرصه یافت شد، چرا که علی‌رغم وعده و شعارهای دولتمردان و قوت‌گنجانان در قصول انتخابات، آنچه کمتر مورد توجه قرار گرفت معیشت مردم بود، ضمن آن که این «معیشت» با موضوعات کلیدی دیگری مانند اشتغال و تولید گره خورده است.

۱۵۹ وعده عمدتاً بی سرانجام روحانی

حسن روحانی در خرداد ۱۳۹۲، ۱۵۹ وعده اقتصادی به مردم داد اما کمتر وعده‌ای از آن‌ها به اجرا درآمد. هر روز مملکت فقیرتر، بیکاران افزون‌تر، سفره‌ها کوچک‌تر و تنگناهای معیشتی مردم تنگ‌تر شد به گونه‌ای که با کاهش قدرت اکثریت افراد جامعه و خانوارها، مصرف سرانه ۱۲ کیلو گوشت قرمز در سال ۹۹ به ۶ کیلو و در سال ۱۴۰۱ به ۳ کیلو کاهش یافت اگر چه مرکز آمار کشور به طور رسمی آن را ۴ کیلو اعلام کرد.

در مقام مقایسه مصرف گوشت قرمز نسبت به میانگین جهانی و سایر کشورها، در حال حاضر، کشور ایران در شرایط نگران‌کننده‌ای قرار دارد چرا که تامین پروتئین برای تمام احاد جامعه، نقش بسیار مهمی در حفظ سلامت و کاهش هزینه‌های سلامت و درمان و تقلیل آسیب‌های فردی دارد. طبق برآوردهای سازمان قانو میانگین سرانه مصرف گوشت(انواع گوشت) در جهان ۳۴ کیلو و گوشت قرمز ۱۲ تا ۱۳ کیلو است و کشورهایی مانند فنل یا ۹ کیلو و تانزانیا با ۱۰ کیلو و حتی کشور جنگ زده و فقیری مانند یمن با ۱۴/۵ کیلو از جمله مناطق خوب در مصرف گوشت قرمز هستند. حال رسیدن سرانه مصرف گوشت قرمز به ۳ کیلو در کشور ایران را فقط می‌توان یک قاجحه دانست.

سقوط از جایگاه میانگین سرانه مصرف جهانی گوشت(۱۲ کیلو) و قرار گرفتن در کنار کشورهایی چون بنگلادش، هندوستان و یا اتیوپی، نمی‌تواند موجب فخر و مباهات دلتمردان ما باشد. آن‌هایی که پیوسته شعار ریشه‌کنی فقر مطلق می‌دادند باید بدانند تنزل مصرف روزانه گوشت به ۸ گرم آن هم طی ۲ سال، نشان از سوء مدیریت شدید در عرصه‌های اقتصادی، تولیدی و اشتغالی دارد و لازم است تا به آسیب‌شناسی آن پرداخته شود. در سال ۱۹۹۳ مصرف سرانه انواع گوشت در کشور چین فقط ۵ کیلو بود که اکنون به ۵۳ کیلو ارتقاء یافته و در حدود یازده برابر شده، اما با تدابیر اقتصادی و روش‌های اجرایی در ایران، ۱۲ کیلو به ۳ کیلو کاهش یافته است.

پیش به سوی فقر غذایی

احمدی‌نژاد و وابسته کردن کشور به واردات

نگاهی به عملکردهای ۲ دوره ریاست جمهوری محمود احمدی نژاد و ۲ دوره رئیس الوزرا بودن حسن روحانی و کاستی‌های ناشی از سوء مدیریت‌های به عمل آمده در آن سال‌ها و نیز نتایج یک سال ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، نکات بسیاری را در تبدیل شدن یک سفره به یک بشقاب در خانوارها روشن می‌کند. محمد احمدی نژاد با به دست آوردن بالاترین میزان درآمدهای نفتی در عمر یک صد ساله صنعت نفت و صادرات آن با هدر دادن اکثر آن درآمدها توسط واردات بی‌رویه، رانت‌های ویران‌گر و ریخت و پاش‌های افسارگسیخته، هیچ بهره‌ای را نصیب مردم جامعه ایرانی نکرد و موجب وابستگی بیشتر به واردات به جای سرمایه‌گذاری در تولید داخل و حمایت از کشاورزان و صنعتگران و بخش‌های خصوصی کرد. با رفتارهای پوپولیستی و وعده‌های پوچ و غیرقابل اجرا، اصطلاحاً همه را «سرکار» گذاشت و در پایان دومین دوره ریاست جمهوری در نقش یک اپوزیسیون کاذب و بدلی از کاخ ریاست جمهوری اسباب کشی کرد.

حسن روحانی با صدها وعده رنگارنگ در سال ۱۳۹۲ زمام قوه مجریه را به دست گرفت و با هر روزی که گذشت، آنچه را از یاد برد معیشت عمومی بود که آخرین ضربه‌های وی در سال پایانی، حذف یارانه‌های دولتی از نهادهای کشاورزی و ۷ تا ۱۰ برابر کردن قیمت آن‌ها بود. کاری که به کوچک‌تر شدن سفره و فقر بیشتر انجامید، چرا که بسیاری قدرت خرید کالاهای تولید با نرخ‌های مذکور را نداشتند. در ابتدای سال ۹۹ قیمت گوشت از ۷۰ هزار تومان به ۱۳۰ هزار تومان در پایان سال رسید و حتی در اسفند ۹۹ از اولین رقم نیز بالاتر رفت. در سال ۱۴۰۰ قیمت‌ها سیر صعودی گرفت تا جایی که دیگری کمتر خانواده کم درآمدی تون خرید گوشت قرمز و حتی گوشت مرغ را داشت. اکنون با میانگین تورم نقطه‌ای ۵۵ درصد که گاه تورم ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصد برخی از کالاهای پرمصرف در آن وجود دارد، امیدوی به بهبود وضع معیشت اقشار فقیر نیست که به تبع آن تولیدکنندگان محصولات دامی نظیر گوشت قرمز، مرغ و ماهی نیز تحت تاثیر قرار گرفته و عرصه بر آن‌ها نیز تنگ‌تر می‌شود.

هشدار

هشدارهای فوق زنگ خطر را برای مسئولان به صدا در می‌آورد که باید حرکتی در جهت اصلاح زیرساخت‌های اقتصادی، افزایش قدرت خرید مردم، تقویت بنیان‌های تولید و اشتغال بکنند. □

پارسیان دانه تاراز

تولید کننده تخصصی انواع کنسانتره،
مکمل و خوراک دام، طیور و آبزیان

کیفیت، تغذیه، سلامتی

- پری استارتر هفته اول
- انواع دان اختصاصی نژادهای طیور گوشتی و تخمگذار
- کنسانتره های دامی پلت شده
- کنسانتره های تخصصی طیور گوشتی، تخمگذار و مادر
- با درصدهای متفاوت و چند مرحله ای
- کنسانتره آبزیان
- کنسانتره کبک، بلدرچین و شترمرغ
- انواع مکمل ویتامینه و معدنی دام، طیور و آبزیان

سفارش تولید انواع محصولات اختصاصی
و فرمول ویژه پذیرفته می شود

www.dbgco.ir

۰۲۱ - ۸۷۷ ۰۰ ۷۲۵

توجه ویژه سازمان دامپزشکی به تسهیل خدمات دهی

دکتر سیدمحمدآقامیری، رئیس سازمان دامپزشکی کشور، در نشست خبری روز دوشنبه ۷ شهریور که به مناسبت هفته دولت برگزار شد به تشریح اقدامات و برنامه‌های این سازمان پرداخت و گفت: از مهم‌ترین اهداف ما در سازمان دامپزشکی، اتخاذ تصمیمات و اقداماتی است که خدمات دهی به مردم را تسهیل و از ایجاد فساد اناری جلوگیری کند.

زمان مشخص برای خدمات دهی

آقامیری گفت: در راستای خدمات‌رسانی مناسب به مردم، متقاضیان و مراجعان، تمامی خدماتی که در مجموعه سازمان دامپزشکی انجام می‌شود را احصاء و مدت زمان انجام این خدمات را مشخص کردیم تا متقاضیان دریافت خدمات بدانند که برای دریافت خدمت مورد نظر، چه دوره زمانی را باید طی کنند تا بیشتر از آن وقت‌شان را برای انجام آن تلف نکنند و کارکنان سازمان نیز باید به این موضوع پایبند باشند.

لزوم اصلاح قانون دامپزشکی

رئیس سازمان دامپزشکی در ادامه اعلام کرد: از جمله مسائل مهم دیگر در سازمان دامپزشکی بحث قانون سازمان دامپزشکی است و با توجه با اینکه قانون فعلی به سال ۱۳۵۰ برمی‌گردد، جزو اولویتهای ما است که این قانون را اصلاح و براساس تغییراتی که در ۵۰ سال گذشته اتفاق افتاده، اصلاح قانون دامپزشکی انجام شود.

نظارت بر کیفیت داروها و مواد بیولوژیک

آقامیری در ادامه اعلام کرد: برای نخستین‌بار و به‌صورت جدی برای انجام مباحث PMS اقدام کرده‌ایم و ماده موثره دارو و مواد بیولوژیک را که در کشور توزیع می‌شود، به‌صورت رندوم و دورهای، کنترل و ماده موثره این داروها را از نظر کمی و کیفی مورد ارزیابی قرار می‌دهیم تا داروهای باکیفیت به دست مصرف‌کنندگان برسد. از توانمندی آزمایشگاه‌های بخش خصوصی به عنوان آزمایشگاه همکار نیز در این زمینه استفاده می‌کنیم.

تولید محصولات سلامت محور

وی عنوان کرد: موضوع دیگر بررسی باقی مانده‌های دارویی و سموم در مواد لبنی و پروتئینی است که تلاش می‌کنیم با تشدید نظارت‌ها، محصولات سالم به دست جامعه برسد. در همین زمینه نیز کمیته‌ای تحت عنوان کمیته تولید بهداشتی در کشور فعال کرده‌ایم و سعی می‌کنیم که حدود ۱۰۰۰ دامداری در سطح کشور را به صورت استاندارد نظارت و محصولات آنها را با هدف صادراتی و با کیفیت عالی تولید کنیم. همچنین هدف این است که همین محصولات سالم در اختیار مصرف‌کنندگان داخلی نیز قرار گیرد.

تولید ۹۱ درصد واکسن‌های دامی در داخل کشور

آقامیری عنوان کرد: موضوع دیگری که در بحث حمایت از تولید و خودکفایی اهمیت دارد، موضوع واکسن‌ها است که ۶۰۰ میلیون دز واکسن دامی در سال نیاز داریم و حدود ۹۱ درصد یعنی ۵۵۰ میلیون دز آن در داخل کشور تولید می‌شود.

همچنین در واکسن‌های طیور حدود ۱۰۵ میلیارد دز نیاز کشور است که ۳۱۵ میلیارد دز آن در داخل کشور تولید می‌شود و سیاستی که در پیش گرفته‌ایم در جهت خودکفایی برای تولید واکسن است و از همه تولیدکنندگان واکسن می‌خواهیم که به سفارش‌های واکسن سازمان دامپزشکی ورود کنند و ما آماده همکاری با آنها هستیم.

برای تکمیل برنامه‌های سازمان دامپزشکی در تولید واکسن مصمم هستیم که از طریق مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاهی، بذر واکسن را تولید و در اختیار شرکت‌های تولید واکسن و فرآورده‌های بیولوژیک قرار دهیم و در این میان از شرکت‌های دانش‌بنیان نیز حمایت و درخواست همکاری داریم.

توسعه روابط با همه کشورها

رئیس سازمان دامپزشکی در ادامه اعلام کرد: در حوزه ارتباطات بین‌المللی در تلاش هستیم با همه کشورها موافقت‌نامه‌های همکاری داشته باشیم و به‌جز برخی کشورها مانند رژیم غاصب صهیونیستی و کشورهایی که به منافع ملت ایران خدشه وارد می‌کنند، با هیچ کشوری خط قرمز نداریم و لازم می‌دانیم که برای تولیدکنندگان داخلی بازارهای مناسبی را ایجاد کنیم.

آقامیری گفت: در همین راستا با مذاکرات انجام گرفته بعد از ۶ سال صادرات محصولات طیوری ایران به کشور عراق از سر گرفته شد و صادرات ماهیان گرمابی و سردابی به اقلیم کردستان عراق نیز آزاد شده است.

همچنین صادرات آبزبان از جمله میگو و سخت‌پوستان به کشورهای اتحادیه اروپا انجام می‌شود که جزو اقدامات ارزشمند سازمان در جهت حمایت از تولیدات داخلی بوده است.

ریشه کنی ۵ بیماری دامی در کشور

رئیس سازمان دامپزشکی همچنین عنوان کرد: برنامه‌هایی در دست اقدام داریم که ۵ بیماری ابله، تب برقی، شارین، هاری و بروسلوز (تب مالت) را در کشور ریشه‌کن کنیم و برای اجرای این طرح حداقل به دو سال زمان نیاز است و ریشه‌کنی این بیماری با مزایای بسیاری از لحاظ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی برای کشور دارد. □

دارای بانک ژنتیک کم‌ظفر از خطوط خونی با کیفیت
نژادهای کارنیکای آلمان و اتریش، لکوستیکا، لکوستیکای جینی و ...

@malake_karnika_sahand
www.sahandbee.ir

۰۹۱۴۴۱۰۷۱۵۳

ملکه سهند (مجد قراملکی)

فعال در زمینه تلقیح مصنوعی و اصلاح نژاد زنبورعسل

تولیدکننده ملکه زنبورعسل از لاین‌های با کیفیت و کلاس‌بندی شده وارداتی

Carpro Ject®

Carprofen 5%
Injectable solution

کارپرو جکت*

کارپروفن ۵٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

به عنوان یک ضد التهاب، ضد تب و ضد درد در بیماری های التهابی مانند ورم پستان حاد و بیماری های تنفسی به کار می رود.

یک تزریق تک دوز
موثر در درمان ورم پستان حاد
بدون دوره پرهیز از مصرف شیر

Moxi Ject 2%® LA

Moxidectin 2% LA
Injectable solution

موکسی جکت ۲٪ طولانی اثر

موکسی دکتین ۲٪ طولانی اثر

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

موکسی دکتین ۲٪ طولانی اثر برای درمان و پیشگیری آلودگی های همزمان با کرم های گرد معده ای- روده ای، کرم های گرد ریوی و برخی انگل های خارجی در گوسفند مصرف می شود.

این که در تمام دنیا مستولان مملکتی موظف به تامین زیرساخت‌ها و تمهیدات تهیه مواد غذایی برای مردم خود هستند، نیازی به شرح و بسط ندارد و دولتمردان ایرانی نیز استثنایی بر این قاعده نیستند، اما آن‌گونه که طی سال‌های گذشته شاهد بودیم، علی‌رغم آگاهی و اشراف بر نقش تولید غذا در امنیت غذایی جامعه، تهیه و تدارک نهاده‌های دامی به طور پیوسته و مستمر به صورت یک چالش و مشکل غیرقابل حل درآمده است.

مقوله ناتوانی کشور (بنا بر دلایل متعدد) در تهیه نهاده‌های دامی مورد نیاز زیربخش‌های دامپروری (دام‌های سبک و سنگین)، مرغداری و آبی‌پروری، امر پوشیده و پنهانی نیست و این که ناچار از واردات میلیون‌ها تن علوفه، ذرت، جو، سویا و... هستیم، قابل کتمان نبوده و در جایگاه یک الزام به شمار می‌آید، اما چگونگی تهیه و وارد کردن این نهاده‌ها، اشکالات تامین ارز مورد نیاز، ترخیص از گمرکات توزیع نامادانه و پرتنش و چالش آن موجب بروز نوساناتی چون کمبود، گرانی فرصت‌طلبانه می‌شود، فشارهای مالی بر مصرف‌کنندگان، برهم زدن توازن و تعادل در بازار عرضه و تقاضا، دلالت و بسیاری معضلات دیگر، خود قصه‌های طولانی است.

آنچه طی سال‌های اخیر و به بهانه اعمال تحریم‌های خارجی بر بخش تامین نهاده‌های دامی گذشته است، می‌توانست اتفاق نیفتد و در صورت حادث شدن، اثراتی در چنین سطح گسترده‌ای نداشته باشد، اما بر این همه ناگواری‌ها در تهیه نهاده‌ها در مواردی می‌توان مهر «سوه مدیریت» و اولویت ندادن به آن، هم تراز بسیاری از مواردی که چندان اهمیتی در بودن و یا نبودن آن‌ها نیست، زد.

نهاده‌های دامی، مشکلی بی‌پایان

مافیای آقای میم

از وزیر و وکیل گرفته تا واردکننده و قروشنده و مصرف‌کننده، همگی در این موضوع سخن گفته، پیشنهاد و راهکار داده، اما مشکل همچنان پابرجا است و اندکی از نگرانی‌ها در این حوزه کاسته نمی‌شود. این که چرا این سیل مشکلات را پایانی نیست به چند موضوع ارتباط دارد:

۱- نقش دخالت‌های غیراصولی و نامرتبط در این عرصه اساساً سیستم اندیشه اقتصادی دولت، تسلط و کنترل از «راه نزدیک»، یعنی ورود به جزئیات و دخالت‌های غیرکارشناسانه از دیدگاه اقتصاد بازار آزاد است. بازی‌های سرگیجه‌آور در بازارهای ارزی و ایجاد بی‌اعتمادی در فعالان اقتصادی نسبت به تداوم حضور در عرصه‌های تولیدی و توزیعی، سرکوب قیمت‌ها به شکل دستوری و تحمیل ضرر و زیان و انگیزه‌کشی در تولیدکنندگان و به وجود آوردن تنش در بازار مصرف، جلوه‌هایی از این دخالت‌ها است که موفقیتی در پی نداشته است.

۲- نداشتن برنامه بلند در تامین نهاده‌های دامی به ویژه در زیربخش مرغداری، علی‌رغم داشتن تجارب، آمار جمعیتی، امکانات و زیرساخت‌های تولیدی، نیازهای داخلی و سهم صادرات و... در دو دهه اخیر بنا بر اعلام مراجع رسمی متوسط نیاز و مصرف نهاده‌های دامی، سالانه در حدود ۲۱ میلیون تن است که می‌توان نیمی از آن را سهم بخش مرغداری دانست و با در نظر گرفتن این که به طور تقریبی ۹۰ درصد از این نهاده‌ها وارداتی است، چرا باید به صورت ضرب‌الاجلی و نه از حدود یک یا دو سال قبل برای تهیه این نیازها برنامه ثابتی داشت تا در هنگام ضرورت، دست‌ها در پوست گردو، نماند!

۳- اگر در برخی از کشورها، دولتمردان و جامعه با یک مافیای مواد مخدر دست به گریبان هستند، کشور ایران با مجموعه گستردگی از مافیاهای روبرو است و از قیر و ارز و لاستیک گرفته تا پوشک بچه و دارو و... و نهاده‌های غذایی، دامی مواجه است که باز هم در صورت موشکافی علل آن‌ها، خواهیم دید که «دولت‌ها» با سهل‌انگاری یا سوء مدیریت، در بروز این مافیاهای نقش داشته و زمینه ظهور و بروز آن‌ها را فراهم کرده‌اند.

مافیای آقای میم

جعفر راستی، نماینده مجلس، در سی‌ام شهریور ۱۴۰۰ (یک سال قبل)، در تذکری به رئیس جمهور گفت: چرا واردات نهاده‌های دامی کشور تنها به چند نفر مافیا واگذار شده و چرا به این افراد اجازه داده شده تا نهاده‌ها را در بنابر دیو کرده و اجازه ورود آن‌ها را به بازار ندهند؟

جواد کریمی قدوسی، نماینده پیشین مجلس (مشهد) از قردی به نام «م» در رابطه با مافیای نهاده‌های دامی نام برد و احمد توکلی نیز در سال ۹۲ در نامه‌ای به رئیس مجلس وقت از همین فرد در مافیای نهاده‌های دامی نام برده است.

اما ذبیح‌الله اعظمی ساردویی نماینده جیرفت در دوره یازدهم مجلس در یک برنامه رادیویی به صراحت اعلام کرد: آقای «م» کشتی، کشتی خوراک دام و طیور می‌آورد و در آب‌های بین‌المللی نگه می‌دارد و اعلام می‌کند که اگر می‌خواهید با فلان قیمت بخرید و الا آن را به کشور دیگری می‌فروشیم.

حال پرسش اساسی آن است، در حالی که چنین افرادی از حداکثر امکانات و امتیازات دولت و جامعه استفاده و یا سوء استفاده می‌کنند، اجازه دارند غذا و قوت یک مملکت را به گروگان گرفته و برای یک حکومت و دولت خط مشی تعیین کنند چه دست‌های پشت پرده‌ای به چنین افرادی قدرتی در این حد و اندازه می‌دهد.

۴- آنچه در سطور و عبارت فوق بیان شد به تنش‌ها، آشفتگی‌ها و مشکلاتی می‌انجامد تا به گفته حسین سلاح ورزی، نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران، برخی از مرغداری‌ها جوجه‌ها را از بین می‌برند چون فروش نهاده‌ها در بازار آزاد برای آن‌ها سود بیشتری دارد. آیا دستگیری یک سلطان دیگر در بخش نهاده‌های دامی و اقباشی آن که البته جواب می‌خواهد، اندکی از مشکلات این بخش خواهد کاست؟ تجربه نشان می‌دهد که این گونه نخواهد بود و در این رشته سر دراز دارد. ❏

عرضه انواع عمل‌های طبیعی

گون، آویشن، کشمش، کنار
مرکبات، زایانه و...

صناعت عرضه مستقیم

زل رویال و گرده ایرانی

honey_amadai

محصولی از زنبورداری و تولیدی قادری
شماره بهره‌برداری ۵۲/۱۴۲۵

همدان- اسدآباد
چهارراه تویسرکان، بلوار کشاورز
دکتر فروتن: ۰۸۱۳۳۱۳۷۳۷۶
شماره: ۰۹۱۲۲۹۹۰۱۲۱
۰۹۱۸۸۱۱۹۲۰۷

www.honeyamadai.ir

زنجیره ارزش گروه دریاپاری

آرمان طیور پارس

وارد کننده افزودنی‌های اختصاصی
خوراک، کنسانتره و مکمل برای دام،
طیور و آبزیان از شرکت‌های معتبر اروپایی

ویتامین‌های خالص

کولین کلراید

ویتامین C پوششدار و کریستال

انواع آنزیم‌ها، رنگدانه و اسیدهای آمینه ضروری

محرک‌های طبیعی رشد

محصولات آلمند فرانسه (مانند سانیوم کی ال کوسل، پری بیوتیک اتریوس و پروبیوتیک باکتوسل)
نماینده انحصاری واردات پروبی بیگ و ایموناپ از کمپانی «NUTRACONCEPT» کره جنوبی - انگلستان

توزیع مواد اولیه

کارخانه تولید کنسانتره، مکمل و خوراک

تولید و پخش کنسانتره، مکمل و خوراک

خرده فروشی

پشتیبانی و خدمات پس از فروش

همراه همیشگی شما

www.dbgco.ir

۰۲۱-۸۸۹۹۵۶۷۰ (آرمان طیور پارس)

۰۲۱-۸۷۷۰۰۷۲۵ (آرمان دانه پارسیان)

دفتر مرکزی: تهران - میدان قاضی - خیابان چهلستون -
خیابان بوعلی سینا شرقی، پلاک ۳

اثر تخریبی سموم بر زنبورها

زنبورها بخش حیاتی و زندگی بخش اکوسیستمها هستند و بدون وجود آنها بسیاری از گونه‌های زنده گیاهی و جانوری محکوم به مرگ هستند، به عنوان مثال ۸۰ درصد از بخش گیاهی حیات وحش اروپا به فعالیت زنبورها وابسته است.

همچنین آنها عامل اساسی در ماندگاری و توسعه کشاورزی هستند، به گونه‌ای که یک سوم از کل تولیدات غذایی جهان، وابسته به وجود گردماقشانها است. اما آفتکشها با اثرگذاری بر سیستم مرکزی عصبی زنبورها، به آنها و در نتیجه به تمامی زنجیره تولید مواد غذایی آسیب وارد می‌کنند. این مواد شیمیایی باعث تضعیف و از کار انداختن توانایی پرواز زنبورها در یک خط مستقیم شده و موجب بروز اشکال در یافتن گلها برای فعالیت‌های تغذیه‌ای می‌شوند و امکان دارد که دوام و بقای آنها این گونه به خطر بیفتد. معلوم گردیده که استفاده‌های معمول و مستمر از آفتکش‌هایی نظیر «سولفوکسفلور» و «نتونیکوئینولیدها» قادر است که به شدت موجب آسیب زدن بر رفتارهای زنبورهای عسل گردد.

نتایج به دست آمده نشان یازری بر اخلاخل در اطلاعات بینایی و مسیریابی زنبورهای عسل و در نتیجه فعالیت‌های حیاتی آنها داشته است. محققان تعدادی از زنبورها را تحت یک سری آزمایش قرار دادند و عدم شناخت تقارن بین چپ و راست در زنبورهایی که تحت تاثیر سموم آفتکش قرار گرفته بودند، ۲/۴ برابر بیش از زنبورهای سالم و کنترل حرکت و پرواز در آنها با مشکلاتی مواجه بود. همچنین، زنبورهای آلوده به سموم آفتکش دارای سلول‌های مرده بیشتر در ناحیه مغز بودند که نشان تخریب مغز آنها توسط موادشیمیایی بود.

تحقیقات نشان داده که برخی از آفتکشها تاثیر زیادی بر سیستم عصبی زنبورها داشته و موجب گمراه کردن آنها در یافتن مسیرها می‌شود. این بررسی‌ها نشان داده که با جایگزین کردن مورچه‌ها در مبارزه علیه آفات، می‌توان مصرف سموم آفتکش را تقلیل داد و از اثرات سوء این سموم بر زنبورها کاست.

سالانه افزون بر ۲/۵ میلیارد کیلوگرم از انواع سموم و آفتکشها توسط کشاورزان در سرتاسر دنیا مصرف می‌شود. دانشمندان بخش کشاورزی بر روی بیش از یک هزار نوع از انواع ترکیبات شیمیایی که برای حفظ تولیدات مواد غذایی جهت کشت انواع حشرات، علفهای هرز و قارچها استفاده می‌شوند، مطالعاتی به عمل آورده‌اند که معلوم گردیده این آفتکشها می‌تواند اثرات کشنده‌ای بر روی حشرات و به ویژه زنبورها داشته باشند.

نقش غیرمستقیم مورچه‌ها در حفظ زنبورها

وای به روزی که زنبورها نباشند!

مورچه‌ها چه می‌کنند؟

دانشمندان در حوزه‌های کشاورزی به طور پیوسته سعی در یافتن اشکال و روش‌های پایدارتری در این بخش دارند. معمولاً در تابستان مورچه‌های بسیار فعالی را مشاهده می‌کنیم که در اطراف در حرکتند و علی‌القاعده به عنوان یک آفت به آنها نگاه می‌کنیم. یک بررسی نشان داده که آنها می‌توانند محصولات کشاورزی را از تخریب و همچنین مصرف آفتکشها حفظ کنند. این مطالعه بین‌المللی که در نشریه Royal society به چاپ رسیده معلوم نموده که گونه‌هایی از مورچه‌ها، همان تاثیر آفتکشها را در کنترل آفات روی گیاهان دارند که هزینه‌های کمتری نیز ایجاد می‌کند. مورچه‌ها محصولات گیاهی خود را در مقابل آفات نظیر سوسکها و هزارپاها محافظت می‌کنند و توسط تونل‌های حلزونی شکل که در زیرزمین ایجاد می‌کنند با مکش اکسیژن موجب تهویه لانه‌های خود می‌شوند. ضمن این که از این طریق به گیاهان نیز کمک می‌نمایند. محققان ۲۶ گونه مورچه را شناسایی کرده‌اند که می‌توان از آنها علیه آفات و به جای سم استفاده کرد، اگر چه این ایده جدیدی نیست، چرا که قرن‌ها پیش از این بافکاران مرکبات چینی از این ترفند برای کنترل بیولوژیکی آفات درختها استفاده می‌کردند.

دعوت از مورچه‌ها برای حفاظت از زنبورها

می‌توان با مدیریت صحیح زیست محیطی نظیر پاشیدن اندکی شکر، مورچه‌ها را برای مقابله با حشرات آفت به مزرعه دعوت کرد و یا استفاده کمتر از سموم آفتکش، آسیب کمتری به زنبورهای عسل رساند. وجود مورچه‌های شکارچی که قادر به تغذیه از آفات در مزارع هستند، می‌توانند به سلامت زنبورها از طریق مصرف کمتر سموم آفتکش کمک نمایند. وجود مورچه‌ها در مزارع و حیات وحش می‌تواند به منزله عاملی در حفظ سلامت زنبورها به شمار آیند.

۱۰۰ درصد ارگانیک

با ضمانت کیفیت

[takbal_honey](https://www.instagram.com/takbal_honey)

ارسال رایگان به سراسر کشور

بخش عسل طبیعی تکبال

عظیمی ۰۹۱۳۳۲۳۶۴۳۴

اصولا قست فود (Fast Food) به انواعی از غذاهای تجمیع شده در ظروفی کوچک که مهم‌ترین اولویت آن‌ها سرعت در آماده شدن برای متقاضی یا آماده شده قبل از اعلام سفارش است، اطلاق می‌شود. عرضه مواد غذایی به صورت قست فود منحصر در مراکز فروش یا رستوران‌هایی است که اجزاء آن‌ها به صورت منجمد شده، حرارت داده شده و یا پخته شده از قبل است که به صورت بسته‌بندی در اشکال مختلف، سریعا آماده می‌شوند.

معمولی‌ترین قست فودها به صورت ماهی و چیپس، انواع ساندویچ، انواع همبرگر، مرغ سوخاری، ناگت مرغ، انواع پیتزا، هات داگ‌ها، سالادها، بستنی‌ها و بسیاری موارد دیگر مبتنی بر شرایط و امکانات غذایی و تغذیه‌ای و سنت‌های محلی است. بسیاری از رستوران‌های عرضه‌کننده قست فود معمولا همراه با غذای اصلی، انواع سالاد، سیب زمینی سرخ شده یا پخته شده و سس‌های نسبتا تند را نیز ارائه می‌دهند. شاید تعجب برانگیز باشد اما یک عرضه قست فود مانند مک دونالد، سالانه افزون بر ۴۰ میلیارد دلار انواع غذاهای قست فودی را در جهان عرضه می‌کنند. بسیاری از کارشناسان تغذیه، بهداشت و سلامت، استدلال‌هایی علیه مصرف قست‌فودها بیان می‌کنند که برخی از دلایل آن‌ها مانند مصرف نمک و چربی زیاد در تهیه این غذاها، افزودنی‌ها، قراروری‌ها و همچنین وجود مشکلات و ایرادهایی در مواد اولیه آن‌ها است که البته در صورت مضر بودن برای افرادی که زمینه ابتلا به برخی از عوارض جسمی یا بیماری‌هایی نظیر فشار خون، دیابت، بالا بودن کلسترول خون و... دارند باید از خوردن آن‌ها اجتناب کرد.

قست فودهای سالم

در اکثر موارد افرادی که سعی در خوردن مواد گوشتی نداشته و به طور کلی در زمره گیاه‌خواران قرار دارند، برای انتخاب یک قست فود دچار مشکل هستند. با درک این موضوع توسط تولیدکننده‌های غذاهای قست فود، ضمن تهیه انواعی از نمونه‌ها با مواد گیاهی و غیرگوشتی برای متقاضیان مربوطه یک فرصت انتخاب به وجود آوردند تا بتوانند قست فودهای سالم و متناسب با سلیقه خود تهیه نمایند. مهم نیست که یک قست فود سالم از کجا تهیه شود، بلکه تهیه آن باید تا حد امکان از سبزی‌ها و مواد گیاهی سالم باشد. وجود موادی چون انواع قلفل، قارچ، گوجه قرنگی، سبزی‌های معطر و هر آنچه منشا گیاهی دارد می‌تواند یک وعده غذایی قست فود سالم را مهیا نماید.

چند قست فود معمولی

یکی از ویژگی‌های قست فودها سرعت در تهیه و آماده کردن آن‌ها است. چرا که افرادی که به سراع این نوع از غذاها می‌روند قطعا فرصت پخت و پز و آماده کردن یک وعده غذا را نداشته و یا در شرایطی برای اقدام به چنین کاری قرار ندارند. نیاز به یک وعده غذایی فوری در محل کار و یا در خانه یکی از دلایل عمده روی آوردن به خوردن قست فودها است. در این جا به چند مورد از این غذاها اشاره می‌شود:

همبرگر: یک یا چند تکه گوشت اکثرا چرخ شده بین دو یا چند لایه نان، نوعی ساندویچ است که همراه با انواعی از چاشنی‌ها نظیر خردل، کچاب یا سس‌های مختلف دیگر همراه با اندکی سبزی، گوجه قرنگی، خیارشور و سایر مواد مشابه در اختیار متقاضیان قرار داده می‌شود. تقریبا در تمامی مقارنه‌های فروش قست فود این غذا عرضه می‌شود.

سیب زمینی سرخ شده: بدون شک سیب زمینی سرخ شده به تنهایی یا همراه با سایر غذاهای یکی از اقلام خوراکی محبوب در تمام جهان است. اندکی سیب زمینی همراه با یک نوشابه یا در کنار انواع ساندویچ و همبرگر، می‌تواند یک شکم گرسنه را سیر کند. خلال‌ها و نوارهای باریک سیب زمینی به همراه انواعی از سس‌ها، مطلوب همگان است.

هات داگ: یک سوسیس که گاه در اندازه یک نان ساندویچ متوسط است، همراه با برش‌های گوجه قرنگی، خیارشور، اندکی سبزی و کاهو در پوششی از سس یا پنیر

پیتزا می‌تواند غذای کاملی برای یک فرد گرسنه در کوتاه‌ترین زمان باشد. بسیاری از عرضه‌کنندگان قست فود بنا بر سلیقه خود مواد دیگری چون قارچ به آن اضافه کرده تا طعم متفاوتی داشته باشد.

پیتزا: امروزه انواعی از پیتزا که شامل خمیر یک نان صاف مخصوص، مقداری سس گوجه قرنگی با چاشنی‌های مختلف و جدولی مملو از انواع مواد غذایی مختلف است در تمام قست فودها عرضه می‌شود. این اختراع ایتالیایی‌ها با همه‌گیری جهانی، مبدل به بخش جدایی‌ناپذیری از فهرست قست فودی‌ها شده و در اشکال مختلف و مواد بسیار متنوع عرضه می‌شود.

مرغ سوخاری: آن‌هایی که متقاضی غذایی قست فودی بدون مواد افزودنی هستند از مشتریان جدی مرغ سوخاری می‌باشند. چرا که ضمن در اختیار داشتن یک غذای خوشمزه، از سلامت آن نیز اطمینان دارند. جعبه‌های مرغ سوخاری آماده را می‌توان در اکثر رستوران‌ها و مقارنه‌های عرضه‌کننده قست فود یافت. □

صنایع غذایی

آيس كافى مولتى كافه

كافى وكولاى

 [multicafe.info](https://www.multicafe.info)

فروش ویژه

به مناسبت بیست و یکمین
نمایشگاه دام و طیور تهران

میلونتراش
Gonella

با شرایط اقساب

میکسور شپور

Urban

مینی لودر
GIANT

در قدرت های مختلف

تهران، بلوار میرداماد، شماره ۴۴۴ (ساختمان مهتاب)، طبقه سوم - ۰۲۱-۸۸۸۸۰۵۷۷

www.technogen.ir

info@technogen.ir

برای معرفی بیشتر محصولات [ssp_group](https://www.instagram.com/ssp_group)

برای اطلاع از قیمت و محصولات ۰۲۱-۹۹۴۷۱۰۹۱۲

کیفیت پایدار نامی ماندگار

- ◆ شرکت گیاه با بیش از پنجاه سال سابقه در امر تولید نهاده های کشاورزی، کود های شیمیایی و سموم دفع آفات نباتی
- ◆ تولید کننده سموم، کودهای شیمیایی و کود های مرکب در ایران

www.Gyah.ir

 [Gyahcorp](https://www.instagram.com/Gyahcorp)

کیلومتر ۲۴ جاده مخصوص کرج، گرمدره، خیابان
تاجبخش، انتهای کوچه شهید احمدی، کارخانجات گیاه
تلفن: ۰۲۶-۳۶۱۰۳۲۹۲ فکس: ۰۲۶-۳۶۱۰۳۲۹۰ کدپستی: ۳۱۶۴۸۴۷۵۹۱

